

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ВЛАДИМИРЦИ

**План развоја општине
Владимирци 2023-2029.**

Уводна реч председника

Поштовани суграђани,

Пред Вама је План развоја општине Владимирци за период 2023-2029. године који представља крoвни документ развојног планирања наше Општине. У њему су представљени развојни правци, приоритети и циљеви које ћемо као Општина тежити да достигнемо до 2029. године.

План развоја равномерно третира све области од виталног значаја за становнике наше општине и за циљ има објективно и реалистично планирање и оптимално коришћење буџетских средстава.

Основна идеја развоја општине Владимирци јесте унапређење квалитета живота кроз развој потенцијала свих грађана са територије наше општине, уз поштовање основних принципа одрживог развоја.

Акцент је стављен на изградњу и реконструкцију комуналне и саобраћајне инфраструктуре, и развој привреде.

Такође, значајна пажња усмерена је на развој пољопривреде, ревитализацију села, заштиту животне средине и очување природних ресурса. Циљ нам је да општину Владимирци учинимо атрактивном за инвеститоре, да улагањем у образовање пружимо младим људима перспективу, боље услове за запошљавање и заснивање породице.

Социјална заштита и брига о породици је у самом врху приоритета, као и борба за повољнију демографску слику у општини Владимирци.

У изради Плана развоја учешће су узели сви заинтересовани актери општине Владимирци, представници јавног сектора, одборници, привредници, цивилни сектор и грађани. Увид јавности је обезбедио транспарентност у изради овог веома значајног документа и општи консензус о кључним правцима развоја општине Владимирци.

Одговорним планирањем достићи ћемо визију привредно развијене општине, са уређеном инфраструктуром, креирати нове могућности за све становнике наше општине и унапредити квалитет живота и рада.

С поштовањем,

Садржај:

Садржај:.....	1
1. Увод.....	4
2. Процес израде.....	5
3. Преглед и анализа постојећег стања.....	5
3.1. Географски положај и територијално уређење	5
3.2. Демографски трендови.....	6
3.2.1. Миграције.....	8
3.2.2. Структура становништва	9
3.3. Природни ресурси	10
3.4. Економски развој и структура привреде	13
3.5. Пословна демографија.....	14
3.5.1. Кретање броја привредних друштава	14
3.5.2. Кретање броја предузетника	16
3.6. Тржиште рада	18
3.6.1. Запосленост	18
3.6.2. Зараде.....	21
3.6.3. Незапосленост.....	22
3.7. Подстицаји регионалног развоја	24
3.8. Спољнотрговинска размена.....	26
3.9. Инвестиције	27
3.10. Пољопривреда	28
3.9.1. Стање и трендови у пољопривреди и руралном развоју	32
3.9.2. Подршка ЈЛС развоју пољопривреде и руралног развоја.....	33
3.10. Туризам.....	34
3.11. Комунална инфраструктура.....	36
3.11.1. Снабдевање водом за пиће.....	36
3.12. Саобраћајна инфраструктура.....	38
3.13. Снабдевање природним гасом.....	40
3.14. Обновљиви извори енергије	41
3.15. Потрошња енергије у јавном сектору и грејање становништва.....	43
3.16. Енергетско сиромаштво и енергетски угрожени купци.....	44
3.17. Заштита животне средине.....	44
3.17.1. Квалитет ваздуха и земљишта	44
3.17.2. Квалитет воде и отпадне воде.....	44
3.18. Одлагање отпада.....	46
3.19. Управљање ванредним ситуацијама.....	48
3.20. Улагање у заштиту животне средине.....	50
3.21. Препоручени показатељи одрживог развоја.....	51

3.22.	Образовање.....	52
3.22.1.	Предшколско васпитање и образовање.....	52
3.22.2.	Основношколско, средњошколско и високо образовање.....	54
3.23.	Здравство.....	55
3.23.1.	Здравље становништва.....	56
3.24.	Социјална заштита.....	58
3.25.	Култура и цивилни сектор.....	60
3.26.	Информисање.....	62
3.27.	Спорт и омладина.....	62
4.	WOT анализа.....	63
	Визија.....	64
5.	Приоритетни циљеви и мере.....	65
5.1.	Опис приоритетних циљева и мера.....	67
5.1.1.	Развојни правац: Привредни развој.....	67
6.	Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање.....	90

Листа скраћеница

ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КО	Катастарска општина
ЗПС	Закон о планском систему
ЦСР	Центар за социјални рад
ПУ	Предшколска установа
ППП	Припремни предшколски програм
ЈП	Јавно предузеће
ОШ	Основна школа
ОУ	Општинска управа
ПТД	Пројектно-техничка документација
ЕУ	Европска унија
ИО	Издвојено одељење

1. Увод

На основу Одлуке о приступању изради Плана развоја општине Владимирци за период 2023–2029, број: 30-3/23-I од 27.02.2023 општина Владимирци је приступила изради Плана развоја за период 2023 – 2029. године (у даљем тексту: План развоја). План развоја јединице локалне самоуправе је документ развојног планирања, и као такав представља плански документ најширег обухвата и највишег значаја за јединицу локалне самоуправе¹.

План развоја општине Владимирци израђен је у складу са Законом о планском систему Републике Србије (у даљем тексту: ЗПС), усвојеним 19. априла 2018. године² и пратећим уредбама:

- Уредба о методологији за управљање јавним политикама;
- Уредба о методологији за израду средњорочних планова органа државне управе и
- Уредба о обавезним елементима плана развоја аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Поред наведених уредби, током процеса израде Плана развоја, консултоване су и Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе израђене од стране СКГО. Наведене смернице представљају детаљан методолошки водич кроз процес израде Плана развоја ЈЛС.

Усвајањем ЗПС успостављен је систем координисаног, ефикасног и транспарентног планирања, са циљем увођења система одговорности за резултате и мерење ефикасности рада јавне управе. Када је реч о јединицама локалне самоуправе, ЗПС уређује обавезу локалне власти да, у складу са дефинисаном методологијом и уједначеним општим приступом, планира јавне послове у својој надлежности. ЈЛС је, према Закону о локалној самоуправи, у обавези да планира, уређује и управља јавним пословима у својој надлежности, а од интереса за локално становништво. Законом о планском систему наведена обавеза је стављена у јасан системски оквир, јасно утврђену методологију, апострофирајући транспарентност процеса кроз укључивање локалних актера кроз систем консултација. У циљу транспарентности самог процеса, општина Опово је путем званичне интернет странице Владимирци редовно јавност обавештавала о процесу израде Плана развоја и свим активностима, а редовно су објављивани и сви материјали који су пратили процес израде Плана развоја.

Процес израде Плана развоја општине Владимирци обухватио је неколико фаза, јасно дефинисаних и структурираних, а спроводио се кроз јавне консултације са свим заинтересованим странама. Јавне консултације су се спроводиле кроз организоване састанке, фокус групе, радионице, али и кроз размену материјала електронским путем.

процес су била укључена следећа консултативна и радна тела: Партнерски форум сачињен од представника свих заинтересованих страна, три тематске радне групе³ и координациони тим сачињен од представника локалне самоуправе са јасно дефинисаним задацима и са циљем праћења и усмеравања целокупног процеса. Приликом израде Плана развоја, општина Опово водила је рачуна о усклађености са документима развојног планирања/јавних политика на националном и регионалном нивоу, а пре свега са циљевима одрживог развоја датим у оквиру Агенде 2030 и преговарачким поглављима са ЕУ.

¹ Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе

² Службени гласник РС, бр. 30/18

³ Група за економски развој, група за друштвени развој и група за заштиту животне средине, саобраћајни и инфраструктурни развој

2. Процес израде

Општина Владимирци је приликом израде Плана развоја за период 2023 – 2029. у потпуности поштовала методологију и инструкције дате у оквиру Смерница за израду планова развоја ЈЛС, као и елементе дефинисане Законом о планском систему Републике Србије пратећих уредби. Процес израде Плана развоја у смислу фаза и њихових међусобних веза представљен је на слици 1. Фазе процеса израде имају јасну хронологију, завршетком једне фазе започиње друга фаза. Јавне консултације су аквност која је континуирана и која је била укључена у све фазе израде Плана развоја. Консултације су се спроводиле кроз радне и консултативне састанке, али и кроз јавно објављивање информација и докумената проистеклих из процеса израде Плана развоја. Такође, прикупљање и обрада података представљају континуиране процесе који се прожимају кроз више фаза процеса израде Плана развоја.

Слика 1. Процес израде Плана развоја

Извор: Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе

3. Преглед и анализа постојећег стања

3.1. Географски положај и територијално уређење

Општина Владимирци се налази у северозападном делу Србије, у Мачванском округу на десној обали реке Саве. Територија општине Владимирци обухвата површину од 338 km² и састоји се од 29 насеља (Белотић, Бењин, Бобовик, Владимирци, Власаница, Вукошић, Вучевица, Дебрц, Драгојевац, Звезд, Јазовник, Јаловик, Каона, Козарица, Крнић, Крнуле, Кујавица, Лојанице, Матијевац, Месарци, Меховине, Мровска, Ново Село, Пејиновић, Прово, Риђаке, Скупљен, Суво Село и Трбушац), организована у 31. месну заједницу.

Омеђена је са североистока реком Савом у дужини од 28 km, са истока општином Обреновац, јужно се граничи са територијом општине Коцељева и Уб, а на западу са подручјем општине Шабац. Јужни део општине додирује огранке Влашића.

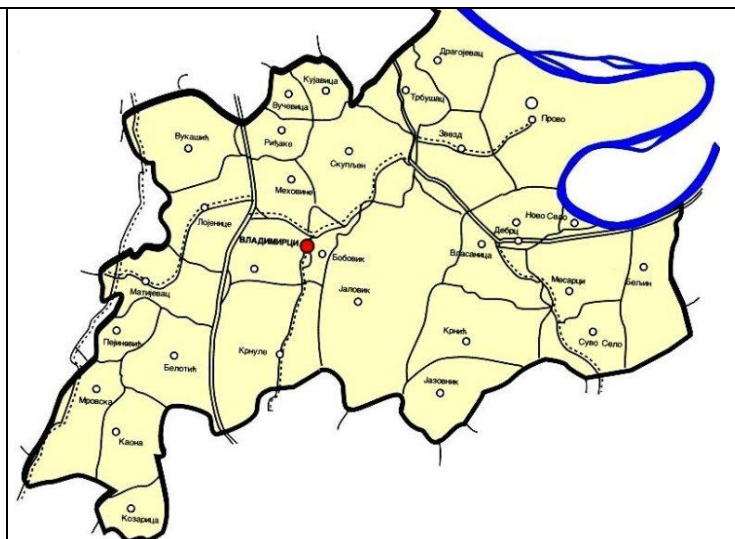
Кроз територију општине пролазе магистрани путеви Шабац - Ваљево и Шабац - Београд (државни пут Ib). Удаљена од града Шапца 18 km, Ваљева 43, Обреновца 45 km и Београда 74 km. Седиште општине је насеље Владимирци.

Према степену развијености спада у III групу, недовољно развијене јединице локалних самоуправа.⁴

Слика 2. Административни положај у Републици Србији

Слика 3. Положај насеља КО у Општини Владимирци

3.2. Демографски трендови

Демографски трендови су рађени на бази података Републичког завода за статистику за период 2017-2021. У периоду када је рађен план нису завршени резултати пописа 2022, и исто тако није још увек била доступна публикациј Општине и региони у Србији 2022. До краја јуна су објављени први резултати пописа по полу и старонсим групама, и број домаћинстава па су ови подаци накнадно уврштени, ради бољег увида у контингент становништва.

У општини Владимирци, према првим резултатима Пописа из 2022. године живи 14.427 становника⁵.

У периоду између два последња пописа, број становника у општини Владимирци је опао за 7% што се уклапа у тренд опадања становништва на територији републике Србије, који износи 6,9%, осим за град Београд, где се бележи пораст. Само у односу на 2021, год, број становника у општини Владимирци је опао за 2%, мање за 494 становника.

⁴ <https://ras.gov.rs/uploads/2019/01/uredba-o-utvrdivanju-jedinstvene-liste-razvijenosti-regiona-i-jedinica-l-2.pdf>

⁵ <https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/Pdf/G20234003.pdf>

Табела 1. Број становника у периоду 2017-2022. године, процена

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022*.
Општина Владимирци	16.057	15.818	15.583	15.307	15.003	14.427
Мачвански округ	171.298	169.372	167.412	165.209	162.657	265.377

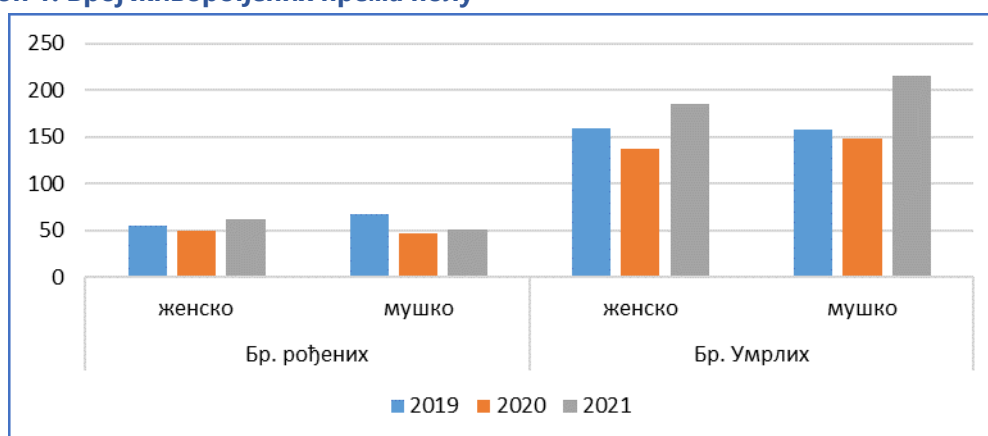
Извор: Општине и региони у Србији, базе података, Републички завод за статистику

* Први резултати пописа 2022, Републички завод за статистику

Природни прираштај бележи негативне вредности (-196), будући да је број живорођене деце (122) мањи од броја умрлих (318). Стопа природног прираштаја у општини Владимирци 2011. год је износила -19.26%, што је највећа стопа у Мачванском округу.

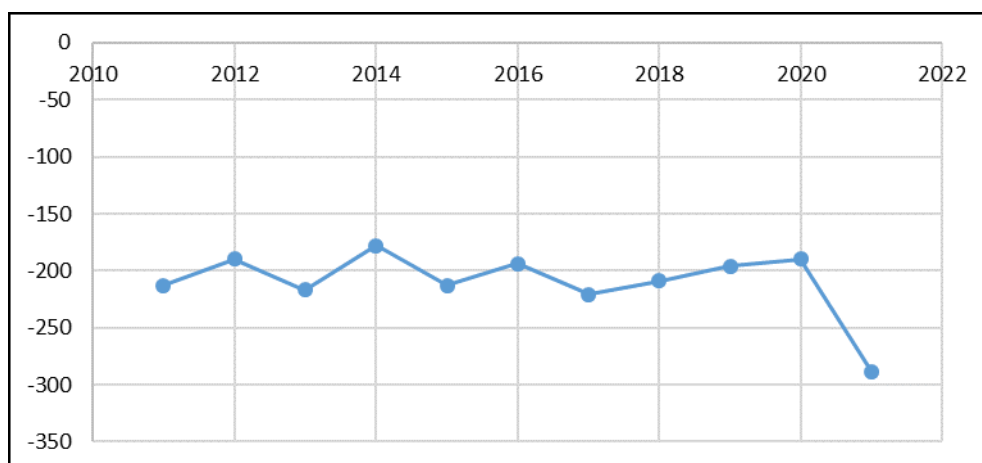
У периоду 2011-2021. год, вредност стопе природног прираштаја била је најповољнија 2012. године (-11‰), али је у оквиру округа била највећа. Највећи број живорођених је забележен 2014. године (136 деце) а најмањи 2020. год (96 деце).

Графикон 1. Број живорођених према полу

Извор: Витална статистика, РЗС

Графикон 2. Стопа природног прираштаја (на 1000 становника) у периоду 2011-2021. година

Извор: РЗС, Природно кретање становништва

Стопа укупног фертилитета у општини Владимирци у 2020. години износила је 17,8. Број жена у фертилном периоду у 2011, год. је износио 3.361 и бележи константан пад до 2021, где тај број износи 2.674.

Број закључених бракова у 2021. години износио је 74, док је разведених било 23. Низак наталитет је директна последица ниског фертилитета и веома неповољне старосне структуре (ниско учешће жена у фертилном добу, односно старости 15-49 година).

Табела 2. Преглед показатеља виталне и брачне статистике општине Владимирци, 2021.

Показатељ	Општина Владимирци	Мачвански округ	Република Србија
Број живорођених	136	2.337	62.180
Број живорођених, на 1000 становника	7,53	9	9
Број умрлих	96	5.767	136.622
Број умрлих, на 1000 становника	26,79	21	20
Природни прираштај, број	-196	-3430	-7442
Природни прираштај, на 1000 становника	-19,26	-12,7	-10,9
Умрла одојчад, број	1	12	293
Умрла одојчад, на 1000 живорођених	8,8	5,5	8,2
Просечна старост мајке при рођењу првог детета	25,6	26,8	28,7
Стопа укупног фертилитета	1,5	1,5	1,6
Закључени бракови	74	1.459	32.757
Разведени бракови	23	448	9.790

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Стопа смртности услед самоубиства на 100.000 становника у општини Владимирци је у 2021. години износила нула (13,3) док је у 2020. години она износила 26,1, што је ниже у односу на тај показатељ у Републици Србији (14). Стопа неонаталне смртности је у 2021. години, као и претходних била (0).

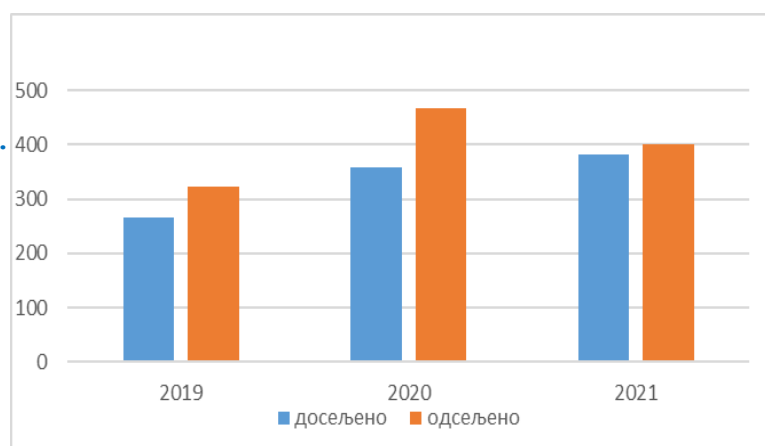
3.2.1. Миграције

Општина Владимирци је у периоду од 2016-2019. године имала негативан миграциони салдо. Миграцијски пораст забележен је у 2020. години, када је укупан број досељеног становништва (142) био већи од броја одсељених лица (85).

Анализирајући миграциона кретања као компоненте раста становништва на подручју општине Владимирци током последње деценије, може се констатовати њихов смањен интензитет, али то није довољно да се заустави укупан пад броја становника.

Графикон 3. Досељено и одсељено становништво и миграциони салдо у општини Владимирци у периоду 2019-2021. године.

Извор: Општине и региони у Републици Србији 2020, 2021, 2022, Републички завод за статистику

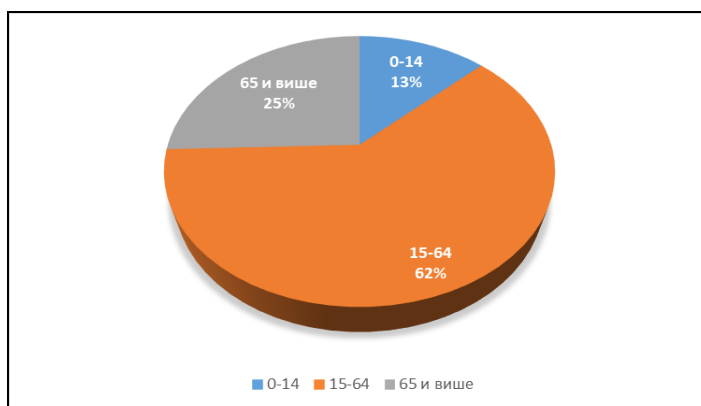
3.2.2. Структура становништва

Анализа структуре становништва обухватиће анализу старосне и образовне структуре, као и структуре према националној припадности, матерњем језику и вероисповести, а све ради потпунијег сагледавања демографске слике у општини Владимирци.

Посматрајући старосну структуру становништва општине Владимирци, уочава се да радно способно становништво⁶ чини удео од 61,6% у укупном становништву општине Владимирци, удео младог становништва (0-14 година) износи 12,8%. У периоду 2016-2020. година, удео радно способног становништва у укупном становништву општине Владимирци се благо смањује, али је и даље доминантна категорија и као таква представља значајан развојни потенцијал. Тренд континуираног опадања удела радно способног становништва је присутан у целом Мачванском округу. Удео старијег становништва (65 и више) и више чини 25,5%.

Графикон 4. Број становника по старосним групама, општина Владимирци, 2022. година

Извор: Попис 2022, Републички завод за статистику

Просечна старост становништва у општини Владимирци је у 2022. години износила 45,93 година, што представља благо повећање у периоду од последњег пописа 2011.

Табела 3. Просечна старост за период 2011 – 2022

Извор: Попис 2011 и Попис 2022, Републички Завод за статистику

Година	2011	2022
Просечна старост становништва	44.43	46.22

Очекивана старост за 2021. год, за жене износи 76.2, а за мушкарце 69.9⁷.

Индекс демографског старења је један од најбољих показатеља старосне структуре становништва, који показује број становника старијих од 60 на 100 млађих од 20 година. Према подацима из 2011. год. индекс старења је износио 151,8, да би 2021. год. достигла 183,2.

Удео становништва старијег од 65 година у укупном становништву је 25,5% док је удео младих од 15-29 (14,7%). Поред тога, на негативну демографску слику упућује и смањење удела фертилног становништва и удела младих у укупном становништву 2022. године у односу на претходни попис (2011). Све ово указује на поодмаклу фазу процеса демографског старења становништва генерално и Мачванског округа и Републике Србије.

⁶ Узет је параметар популација између 15-64 године.

⁷ Попис 2022 није објављен у целости до финалне израде овог документа, па су коришћени доступни подаци Републичког завода за статистику (Општине и региони у Србији по годинама – процене становништва)

Табела 4. Значајнији демографски показатељи општине Владимирци у периоду 2017-2022. године

Назив индикатора	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Млади (15-29 година), као % укупног становништва	16,2	16,2	16,4	16,3	16	14,7
Жене у фертилном периоду (15-49), као % укупног становништва	18,1	17,9	17,8	17,8	17,8	17,1
Радно способно становништво, као % укупног становништва	63,7	63,3	63	62,8	62,7	61,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС и Попис 2021

Према подацима из РЗС из 2021. год, у образовној структури становништва општине Владимирци, највећи удео имају лица са средњим образовањем, које чини 37,1 укупног становништва. Истиче се већи број мушкараца у односу на жене, затим следи основно образовање, које чини 24,5% укупне популације. За разлику од средњег образовања где је доминантна мушка популација, у основном образовању предњаче жене, као и у вишем и високом образовању. Удео лица без школске спреме у општини Владимирци био је 2,0% (255 лица) и у односу на регион виша је за 0,57 процентних поена.

3.3. Природни ресурси

Најзначајнији природни ресурс на територији општине јесте земљиште и водни ресурс (река Сава у дужини од 24 km, колико представља и границу општине, подземне и геотермалне воде) у дужини од 24 km, колико представља и границу општине.

Рељеф, који је највећим делом ниско и средње брежуљкаст, са малим нагибима терена пружа повољне услове за пољопривредну производњу и развој шумарства. Пољопривредно земљиште омогућује разноврсну пољопривредну производњу у области ратарства, повртарства, воћарства и сточарства, а пре свега органску производњу здраве хране и формирање тржишних марки.

Општина захвата површину од 33.500 ha. На подручју општине има 25.842 ha пољопривредног земљишта (око 77.14% од укупног), око 4.288 ha шумског (око 12.80% од укупног), 1.708 ha грађевинског (око 5.09% од укупног), а око 1.662 ha је остало земљиште (око 4.96% од укупног)⁸.

Коришћено пољопривредно земљиште се према расположивим званичним подацима смањило за 6% у односу на попис пољопривреде 2012. године. (Табела 5)

Табела 5. Укупно коришћено пољопривредно земљиште

Укупно коришћено пољопривредно земљиште (у ha)	Попис пољопривреде 2012	Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018.
	21.399	20.004

Слабости које су евидентирани јесу деградациони процеси услед бујица и ерозија, претварање пољопривредног земљишта у грађевинско и загађивање услед примене хемије у пољопривреди, као и испуштање непречишћених отпадних вода. На територији општине није развијена значајнија индустрија, па самим тим и нема евидентираних значајнијих повишених концентрација штетних метала, међутим потенцијални ризик и притисак свакако представља близина термоелектране, односно одлагалишта пепела у ограниченом делу са општином Обреновац.

⁸ Просторни план општине Владимирци 2012-2022

Шуме се простиру на 12,8 % укупног земљишта, и у периоду 2017-2021. званична статистика не бележи пошумљавање. За око 6% су смањене обрасле шумске површине у истом посматраном периоду.⁹ Просторним планом предвиђено је повећање површина обраслем пумом за плански период за око 1%, међутим, према званичним статистичким подацима од 2011. до 2021. године повећање површина под шумом се смањује за 2,3%.

Катастарске општине са највећим учешћем шумског земљишта су Каона (36,2%), Мровска (29%), Козарица (32,9%) и Прово (17,8%); по пространству насеља Прово и Јаловик имају највеће површине под шумама (Прово преко 680 ha и Јаловик око 500 ha).¹⁰

ЈП "Србија шуме" -Шумско газдинство Борања - Шумска управа Шабац- испостава Владимирци покрива територију приватних шума, шуме у КО Драговац су у надлежности газдинске јединице „ПОСАВЉЕ“.

Површина под шумама на укупној површини јединице локалне самоуправе је у 2021. години износила 3919.95 хектара (12% укупног земљишта). Поредећи ове податке са подацима о површинама под шумама за Републику Србију (25,55%), проценат пошумљености је значајно испод нивоа пошумљености за Републику Србију.

У Шабачкој посавини, у поплавном подручју од Бељина до Шапца издвојене су следеће шумске асоцијације: шуме црне јове у атарима села Кујавица и Вучевица и шуме беле и црне тополе између приобалног појаса Саве и обрадивог земљишта, највише на поплавном подручју Орлаче. Фрагменти лужњакових шума се могу наћи на подручјима Драгојевца и Орлаче. У селу Скупљен је распрострањена вегетација медитеранске веприне која представља реликт флоре из доба панонског мора. Шумска вегетација брдско брежуљкасте посаvine представљена је храстовом шумом сладуна и цера.

Табела 6. Посечна дрвна запремина у периоду 2017-2021.

	Укупно, m ³		Техничко дрво, %	
	лишћара	четинара	лишћара	четинара
2017	5262	-	69	-
2018	2246	-	40	-
2019	4831	37	64	-
2020	6750	-	54	-
2021	3585	-	42	-

Извор: Општине и региони у Републици Србији, РЗС

Ливаде и пашњаци се простиру на површини од 3.829,42 хектара. Ливаде се налазе непосредно у долини Саве и Добраве. На таквим земљиштима је заступљена асоцијација: камфорова трава, зубача, бела детелина, котрљан попонач, детелина и др. Вегетацију брежуљкастих ливада и пашњака представљају асоцијације росуље, звездана, жуте детелине, ивањског цвећа волујка, јагодне детелине и др.

У складу са развијеношћу флоре на простору општине Владимирци присутна је и одговарајућа фауна, чији су представници: срна, зец, јазавац, лисица, твор, ласица, вук, као и птице фазан, пољска јаребица, кобац, јастреб, сова, ушара, сива и црна врана, сврака, креја и многи други организми чији је ареал живота у умерено континенталном појасу.

⁹ Општине и региони у Србији 2018-2022, Републички завод за статистику

¹⁰ Извор: Просторни план Општине Владимирци 2012-2022

У фонду вода општине најважније место имају подземне воде и водени токови. Осим реке Саве, једини стални површински ток јесте река Добрава (слив реке Саве), која у свом сливу прима бројне повремене токове, од којих су највећи Млкава, Вишева река и Криваја.

На територији општине налази се водоакмулација Вукошић у КО Вукошић (тзв. бара Вукошић (Селска бара)), а која је настала од долинског проширења реке Добраве.

Просторним планом Општине Владимирци, ("Сл. лист града Шапца и општина Богатић, Владимирци и Коцељева" број 13/13), утврђена је локација вишенаменске акумулације Вукошић, у складу са Просторним планом Републике Србије и Водопривредном основом Републике Србије. Акумулација је планирана за наводњавање и оплемењивање водотока.

Рудно богатство општине Владимирци углавном је ограничено на неметеличне минералне сировине као што су: керамичка и опекарска глина, каолин, кварцни песак и кречњак. Поред тога, користе се лежиште песка у долини Саве и у мајданима, а у Јазовнику постоји мајдан украсног камена, са потенцијалним резервама од 6.000.000 m³ и билансним од 5.046.000 m³. Лежиште цемантног лапорца Јазовник-Свилеува које једним делом припада општини Коцељева, налази се већ дуже времена у фази истраживања.¹¹

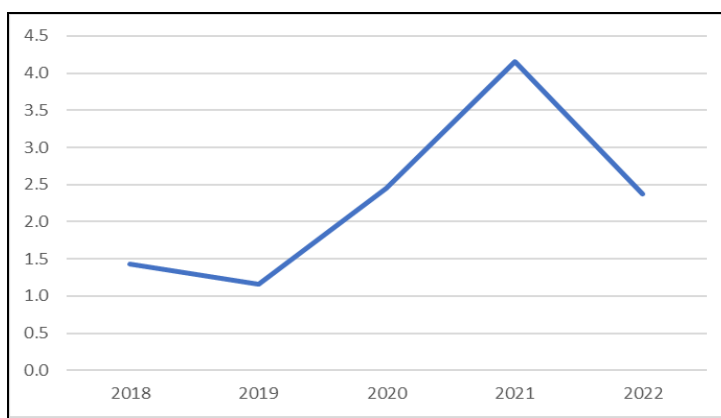
Према мапи заштићених добара и званичној листи заштићених природних добара¹², који су установљени од стране Завода за заштиту природе Србије, подручје општине није укључено у еколошку мрежу, нити у подручје регистрованих природних добара.

Са друге стране реке Саве, на територијама општина Пећинци и Рума, налази се Специјални резерват природе Обедска бара. Подручје које је било повезано са овим резерватом на територији Општине Владимирци је до 2009. године уживало статус резервата природе и то: „Бара Кључ“, и „Горње њиве рибњак“¹³, док локалитет „Шараница“ је касније укинуо Завод за заштиту природе.

Према расположивим подацима из одлука о буџету општине у протеклих пет година (2018-2022), проценат расхода из буџета општине за област заштите животне средине се кретао од 1,2% до 4,2% од укупних буџетских средстава. У 2023. години опредељено је 1,8% укупних средстава¹⁴.

Графикон 5. Процент расхода из буџета општине за област заштите животне средине у периоду од 2018. до 2022. године (% од укупних буџетских средстава)

Извор: Подаци добијени из Одлука о буџету и завршних рачуна

¹¹ Програм заштите животне средине Општине Владимирци од 2022-2032

¹² http://www.zzps.rs/novo/index.php?jezik=en&strana=zastita_prirode_zasticena_prirodna_dobra

¹³ "Кључ" и "Горње њиве" који су 1991. године проглашени заштићеним подручјима, нису више заштићена подручја на основу званичне одлуке Општинског већа Владимирци, усвојене 2009. године. (Одлука Општинског већа Владимирци 501-36/09-И, 2009 и Одлука Општинског већа Владимирци 501-37/09-И, 2009)

¹⁴ Нацрт Одлуке о првом ребалансу за 2023. годину

3.4. Економски развој и структура привреде

На територији општине Владимирци послују само мала и средња предузећа. Најзаступљеније делатности су осим пољоприврених (производња и прерада поврћа и фарме свиња и живине) обрада метала, обрада гуме и коже, и сервисне делатности.

Табела 7. Најзначајнији привредни субјекти

Р.Б	Назив привредног субјекта	Делатност	Број запослених*
1	„Europolis“	Производња жичаних производа, ланаца и опруга	
2	„Gilbarco Acis“ д.о.о. Звезд	Поправка и ремонт пумпи за бензин и дизел гориво, чишћење резервоара са пумпи	
3	„PUTD Nedeljković“ д.о.о. Звезд	Поправка и ремонт пумпи за бензин и дизел гориво, чишћење резервоара са пумпи	
4	Привредно друштво за производњу промет и услуге ИВААЛ д.о.о. Скупљен	Ливење осталих обојених метала	11
5	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ОБУЋЕ „PROGETTI“ ДОО ВЛАДИМИРЦИ	Производња обуће	518
6	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ТРГОВИНУ И УСЛУГЕ „ЂОРЂО С“ ДОО ВЛАДИМИРЦИ	Производња обуће	137
7	„lvjan“ д.о.о. Владимирци	Рециклажа паластике	
8	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ, ТРГОВИНУ И УСЛУГЕ „УНИВЕРЗАЛ ПП“ ДОО СКУПЉЕН	Производња осталих производа од гуме	10
9	ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ЗАНАТСКЕ УСЛУГЕ И ТРГОВИНУ „СЕРВИС АЛЕКСИЋ“ ДОО, ДЕБРЦ	Одржавање и поправка моторних возила	8
10	Привредно друштво за пољопривредну производњу „LA LINEA VERDE“ ДОО Добринци	Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа	102
11	„NICE FARM“ РЕПРО ЦЕНТАР Д.О.О. ЈАЛОВИК	Узгој свиња	11
12	„PREMIUM CHIKEN“ ДОО ЂУРЂИН - У СТЕЧАЈУ	Прерада и конзервисање живинског меса	50
13	„Аvi Prom 2011“ д.о.о. Звезд	Фарма кокошака	
14	Предузеће за производњу, промет и услуге „ALFA SORB“ д.о.о. ЗВЕЗД	Производња осталих производа од неметалних минерала	24

*Број запослених на основу објављених финансијских извештаја за 2021. годину

Напомена: На територији општине Владимирци постоје још четиру фарме кокошака (2 у МЗ Звезд, 1 у у МЗ Месацри и 1 у МЗ Бељин) и фарма свиња у Скупљену. С обзиром да нека предузећа/предузетници често мењају називе у АПР-у нису пронађени подаци о броју запослених за све наведене привредне субјекте.

3.5. Пословна демографија

3.5.1. Кретање броја привредних друштава

Према подацима Агенције за привредне регистре, у периоду од 2017. до 2021. године, присутне осцилације у броју активних привредних друштава – у односу на 2017 број се смањује. Број новоснованих привредних друштава је бележио је пораст у периоду 2017-2020. године, да би се од 2021. године приметио пад. Значајан број гашења/брисања привредних друштана се бележи у 2019. години. (Табела 8)

Табела 8. Број привредних друштава

	2017	2018	2019	2020	2021
Активних	141	155	135	136	136
Новоснованих	4	5	9	10	8
Брисаних/Угашених	6	3	29	9	7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Нето ефекат оснивања нових привредних привредних друштава и предузетника¹⁵ осцилира у посматраних пет година (Табела 5). Нето ефекат оснивања нових привредних друштава у 2021. години износи 1,1 и значи да се на 10 угашених предузећа отвори 11 нових, што је знатно лошије од нивоа Мачванске области (1,52), као и просека Републике Србије (1,68).¹⁶

Табела 9. Нето ефекат оснивања привредних друштава

Општина	Област	Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Владимирци	Мачванска област	Нето ефекат оснивања нових привредних друштава	Број	0.7	1.7	0.3	1.1	1.1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Број привредних друштава на 1000 становника током посматраног периода је прилично уједначен (Табела 6) у посматраном периоду, незнатно је нижи у односу на просек Мачванске области (у 2021. години 10,00) и нижи од просека Републике Србије (у 2021. години 13,81). Са друге стране, број предузетника на 1000 становника бележи осцилације и благи пораст али је са 30 предузетника на 1000 становника и даље најнижи у Мачванској области (у 2021. години 42,63) и знатно испод просека Републике Србије (у 2021. години 41,26).

Табела 10. Број привредних друштава на 1000 становника

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Број привредних друштава на 1000 становника	Број	9	10	9	9	9
Број предузетника на 1000 становника	Број	24	26	28	30	30

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

¹⁵ Нето ефекат оснивања нових привредних субјеката - Однос броја новооснованих и броја угашених привредних друштава са пословним седиштем на територији ЈЛС. Приказује број новооснованих привредних друштава и на свако угашено привредно друштво.

¹⁶ Извор: Аналитички сервис, Републички секретаријат за јавне политике (линк >>).

Број запослених у привредним друштвима чини око 36% укупно запослених на територији општине, у периоду од 2017. до 2021. године.¹⁷ У посматраном периоду, број запослених је опао за 10%, док је број привредних друштава опао за око 3,5%. На основу података Аналитичког сервиса ЈЛС (приказаних у Табели 11, а који обухватају привредна друштва која су поднела финансијске извештаје), обим пословних прихода привредних друштава по запосленом у привредном друштву у 2021. години износи 3.625.357,08 РСД. Истовремено, подаци показују да од укупног броја привредних друштава са територије општине Владимирци, 18,38% послује са нето губитком, односно 17,65% послује са губитком изнад висине капитала.

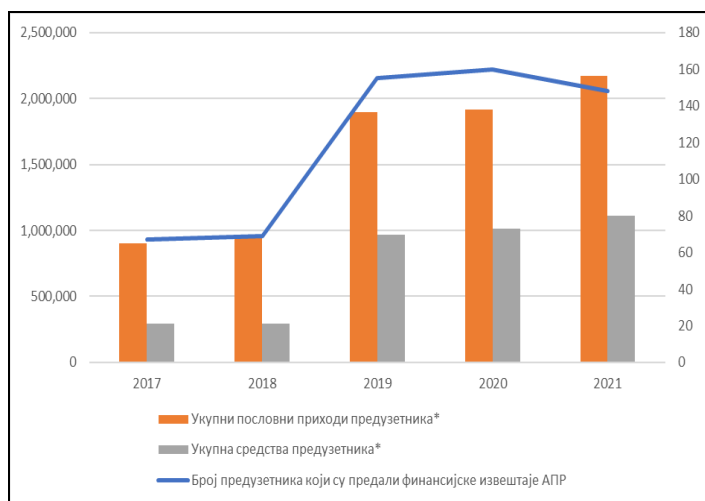
Табела 11. Пословање привредних друштава на територији општине Владимирци која су предала финансијске извештаје АПР-у

	2017	2018	2019	2020	2021
Број привредних друштава	141	155	135	136	136
Број запослених у привредним друштвима	1.738	1.734	1.618	1.210	1.179
Укупни пословни приходи привредних друштава *	5.868.890	4.816.135	4.594.103	3.937.715	4.274.296
Пословни приходи по привредном друштву *	51.481	42.247	39.266	33.946	37.168
Нето добитак*	207.975	226.785	161.978	171.832	150.034
Број привредних друштава са нето добитком	65	65	66	66	65
Нето губитак*	515.962	255.608	440.616	55.205	148.481
Број привредних друштава са нето губитком	28	26	23	28	25
Укупна средства привредних друштава *	8.947.051	8.691.463	5.992.257	7.007.622	5.506.816
Капитал привредних друштава *	1.885.042	1.830.137	1.580.634	1.920.297	1.978.435
Губитак привредних друштава *	7.789.487	8.323.149	4.794.614	5.175.470	2.627.488
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала привредних друштава	35	29	27	27	24

*Напомена: У хиљадама РСД, номинално
Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Графикон 6. Финансијске перформансе привредних друштава која су предала финансије извештаје АПР, за период 2017-2021.

*Напомена: у хиљадама РСД
Извор: Аналитички сервис ЈЛС

¹⁷ Извор: Аналитички сервис, Републички секретаријат за јавне политике (линк >>).

3.5.2. Кретање броја предузетника

Предузетничка клима у општини је испод просека Мачванског округа. Према подацима аналитичког сервиса ЈЛС, током 2021. године активно је било 446 предузетника. У посматраном периоду приметан је раст предузетника. Број активних, новооснованих и брисаних/угашених предузетника дат је у Табели 12. Такође се примећује значајн број гашења предузетника у 2019. години.

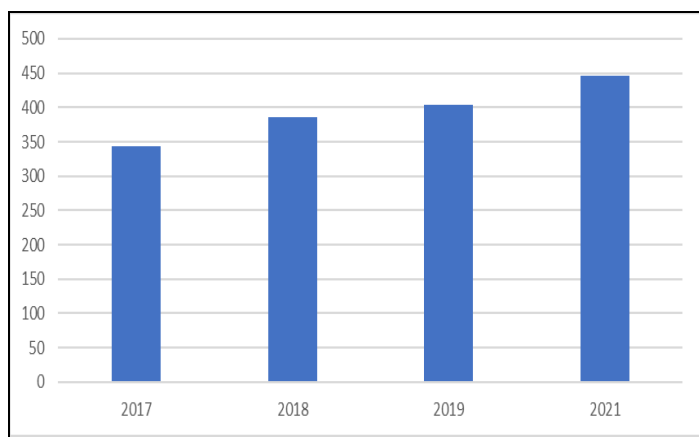
Табела 12. Број предузетника у општини Владимирци

	2017	2018	2019	2020	2021
Активних	344	385	404	433	446
Новооснованих	45	65	69	56	52
Брисаних/Угашених	29	24	50	24	38

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Графикон 3. Број активних предузетника, 2017—2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС
<https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Када је у питању број предузетника на 1000 становника, евидентан је пораст (Табела 9) У 2021. години, број предузетничких радњи на 1.000 становника износи 30, што је испод републичког просека (просек Републике Србије је 41,29 предузетничких радњи је на 1000 становника) и испод просека Мачванске области (40,75 на 1000 становника)

Табела 9. Број предузетника на 1000 становника

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Број предузетника на 1000 становника	Број	21	24	26	28	30

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Нето ефекат оснивања нових предузетника осцилира и показује да се у просеку да се на сваких угашених 10 оснује 18 нових.

Табела 10. Нето ефекат оснивања нових предузетника

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Нето ефекат оснивања нових привредних друштава	Број	1.6	2.7	1.4	2.3	1.4

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Број предузетника је у периоду од 2017. до 2021. године порастао за 29,65%. Док је број запослених код предузетника у истом периоду порастао за чак 179,21%. На основу података Аналитичког сервиса ЈЛС (приказаних у Табели 13, а који обухватају предузетнике који су поднели финансијске извештаје), обим пословних прихода по запосленом у 2021. години износи 7.701.893,62 РСД, што је за 112,45% више него код привредних друштва. Истовремено, подаци показују да од укупног броја предузетника са територије општине Владимирци, 15,54% послује са нето губитком, односно 12,84% послује са губитком изнад висине капитала.

Табела 13. Пословање предузетника на територији општине Владимирци који су предали финансијске извештаје АПР

	2017	2018	2019	2020	2021
Број предузетника који су предали финансијске извештаје АПР	67	69	155	160	148
Број запослених код предузетника који су предали финансијске извештаје АПР	101	114	257	268	282
Укупни пословни приходи предузетника*	904.524	950.060	1.895.763	1.918.207	2.171.934
Пословни приходи по предузетнику*	13.500	13.769	12.231	11.989	14.675
Нето добитак предузетника*	14.088	13.159	46.453	54.106	60.080
Број предузетника са нето добитком	61	60	136	126	114
Нето губитак предузетника*	1.593	24.146	8.986	11.262	10.507
Број предузетника са нето губитком	5	6	15	26	23
Укупна средства предузетника*	291.907	295.918	967.218	1.014.990	1.113.966
Капитал предузетника*	76.847	74.133	395.524	445.388	482.770
Губитак предузетника*	5.429	29.424	23.282	37.286	37.401
Број предузетника са губитком изнад висине капитала предузетника	3	4	13	21	19

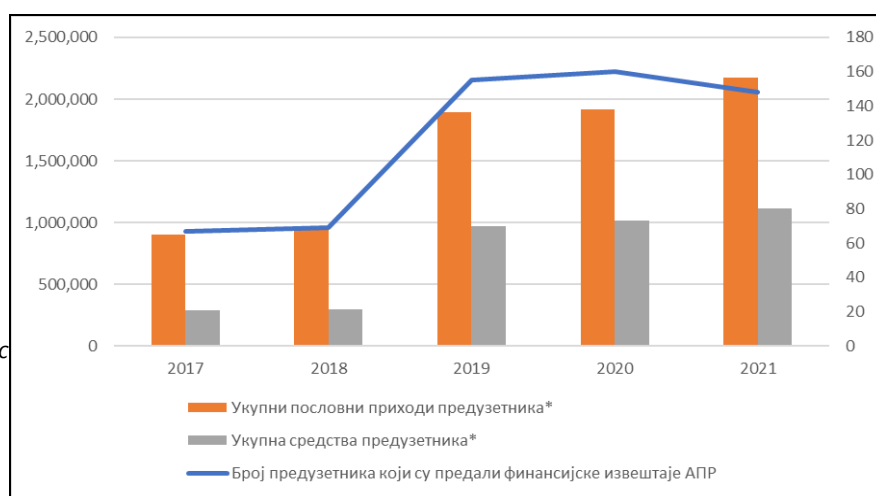
*Напомена: у хиљадама РСД

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Графикон 4. Финансијске перформансе предузетника који су предали финансијске извештаје АПР за период 2017-2021.

*Напомена: у хиљадама РСД

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

3.6. Тржиште рада

3.6.1. Запосленост

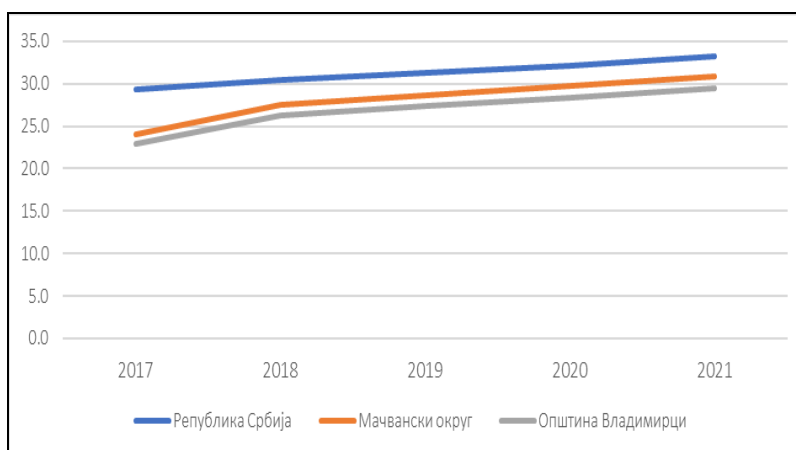
Запосленост према општини пребивалишта у односу на број становника у Општини Владимирци од 2018. године прати тренд раста републичког просека и просека за Мачвански округ. У посматраном периоду запосленост у општини Владимирци у односу на број становника је нешто нижа у односу на Мачвански округ (за 1,3%), и нижа од Републичког просека за 4,4%.

Табела 14. Преглед удела запослености у укупном становништву за период 2017-2021

Год.	Општина Владимирци			Мачвански округ			Република Србија		
	Број ст.	Број запосл.	Удео запосл. у укупном броју ст. %	Број ст.	Број запосл.	Удео запосл. у укупном броју ст. %	Број ст.	Број запосл.	Удео запосл. у укупном броју ст. %
2021	15003	4418	29.4	270844	83787	30.9	6834326	2273591	33.3
2020	15307	4351	28.4	274549	81688	29.8	6899126	2215475	32.1
2019	15583	4265	27.4	277560	79634	28.7	6945235	2173135	31.3
2018	15818	4146	26.2	280290	77199	27.5	6982604	2131079	30.5
2017	16057	3680	22.9	283007	67849	24.0	7020858	2062588	29.4

Графикон 5. Запосленост у односу на број становника

Извор: РЗС – ДевИнфо база

Табела 15. Регистровани запослени, незапослени и просечне зараде

Регистровани запослени*		
- према општини рада	4,418	(2021)
- према општини пребивалишта	4,418	(2021)
Регистровани запослени** према општини пребивалишта у односу на број становника (%)	29.4	(2021)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)	50,409	(2021)
Регистровани незапослени***	951	(2021)
Регистровани незапослени на 1 000 становника	63	(2021)

Извор: РЗС – ДевИнфо база

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници

** Годишњи просек - израчунат као аритметичка средина броја запослених за свих 12 месеци.

*** Стање 31.12.2021.

Показатељ ЦОР-а 8.b.1 Постојање израђене и операционализоване националне стратегије за запошљавање младих, као засебне стратегије или засебног дела у оквиру националне стратегије запошљавања.

Предлог локализованог показатеља:

1. Постоји локални акциони план или стратегија запошљавања младих? (Да/**Не**)

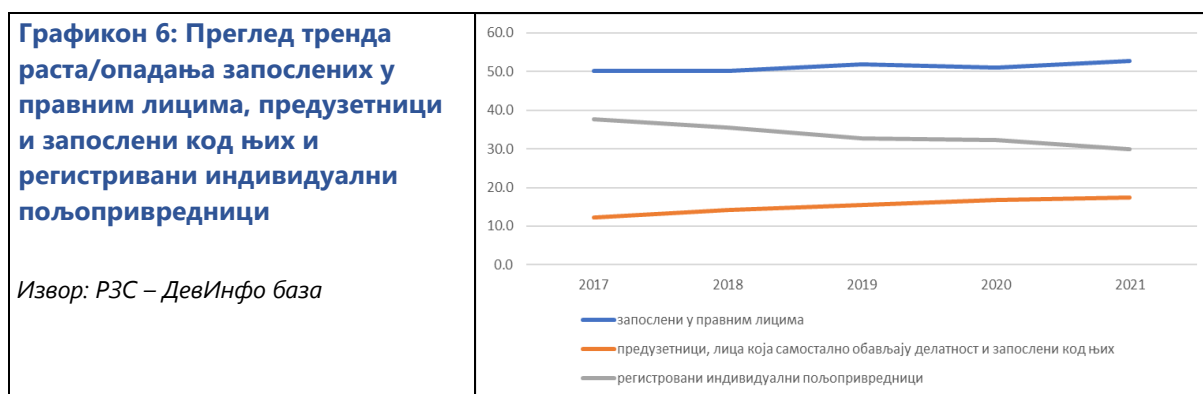
Општина Владимирци нема формиран савет за младе па према томе спада у шесту групу развијености локалних савета за младе – јединице локалне самоуправе које немају савет за младе.

Општина Владимирци нема усвојен важећи локални акциони план за младе.

Формирана је канцеларија за младе (<https://www.facebook.com/kzmvladimirci/>). Општина Владимирци издваја средства за младе у периоду 2017-2021. Нису издвајана средства за финансирање удружења младих и за младе за реализацију локалне омладинске политике у истом посматраном периоду. Општина Владимирци нема омладински клуб.

Број запослених је у периоду од 2017. до 2021. године је падао по просечној годишњој стопи од 2,62%, али је релативно пратио стопу пада броја становника тако да у посматраном периоду (2017-2021) пад броја запослених који су старији од 15 и више година износи око 1,2%.

У 2021. години, од укупног броја запослених, 52,7% је запослено у правним лицима, 17,4% чине приватне предузетнике и запослене код њих. Преглед структуре запослености дато је у табели 13.

Табела 16. Структура запослености

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Број запослених	Број	3680	3590	3602	3339	3304
Број запослених, као % становништва старости 15 и више година	%	26.3	26	26.5	24.9	25.1
Запослени у правним лицима, као % укупног броја запослених	%	50.1	50.3	52	51	52.7
Приватни предузетници и запослени код њих, као % укупног броја запослених	%	12.3	14.2	15.4	16.8	17.4
Регистровани индивидуални пољопривредници, као % укупног броја запослених	%	37.6	35.5	32.6	32.2	29.9

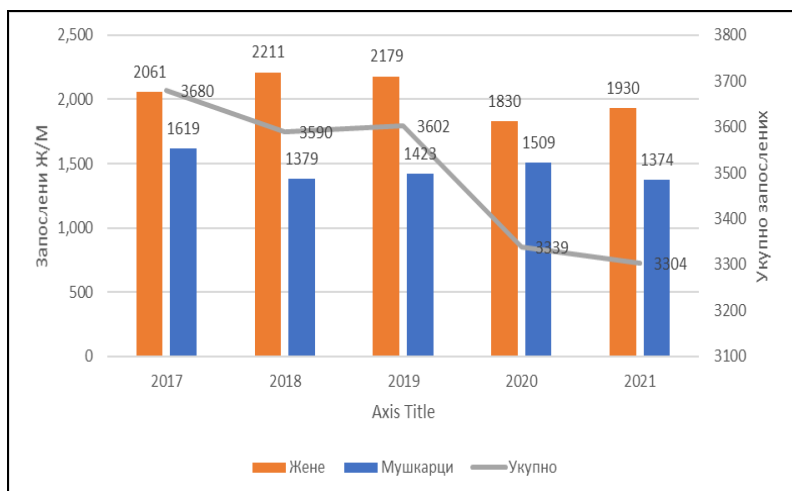
Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Регистрована запосленост жена и мушкараца према општини пребивалишта бележи константан пад у протекле три године (Графикон 7). У 2021. години регистрована запосленост жена је 6,37%

мања у односу на 2017. годину, док је регистрована запосленост мушкараца мања за 15,11% у односу на 2017. годину.

Графикон 7. Регистровани запослени према општини пребивалишта, 2017–2021.*

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Показатељ ЦОР-а 8.6.1 Удео младих (старости 15-24 године) који нису обухваћени образовањем, запосленошћу, или обуком.

Предлог локализованог показатеља:

1. Удео младих (старости 15-24 године) који нису обухваћени образовањем, запосленошћу, или обуком

Не постоји податак

Највећи број запослених на територији општине Владимирци је у сектору прерађивачке индустрије. У 2021. години је у сектору прерађивачке индустрије било запослено 30,7% радника, што указује на изузетан значај ове делатности на територији општине. Након прерађивачке индустрије, значајан број запослених је и у сектору трговине на велико и мало и поправци моторних возила. У 2021. години је у сектору трговине на велико и мало и поправци моторних возила било запослено 17,1% радника. Кретање запослених по свим секторима приказано је у Табели 17.

Табела 17. Кретање запослених по секторима

Број запослених у секторима као % укупног броја запослених	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Пољопривреди, шумарству и рибарству	%	1,8	2,1	2,9	2,1	2,2
Рударству	%	1,6	1,6	1,5	1,5	1,3
Прерађивачкој индустрији	%	38,3	36,9	33,7	29,7	30,7
Сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром	%	0,3	0,3	1,2	1,2	1
Сектору снабдевања водом и управљањем отпадним водама	%	2,3	2,9	3,8	4,6	4,5
Грађевинарству	%	4	5	5,3	6,4	6,3
Трговини на велико и мало и поправци моторних возила	%	16,4	15,9	16,1	16,9	17,1
Сектору саобраћаја и складиштења	%	3,5	4,3	4,2	4,6	4,7
Сектору услуга смештаја и исхране	%	2	2,1	1,6	1,8	1,6
Сектору информисања и комуникације	%	0,7	0,6	0,8	0,7	0,8

Финансијским делатностима и делтностима осигурања	%	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4
Пословању некретнинама	%	0	0	0	0	0
Стручним, научним, иновационим и техничким делатностима	%	2,7	2,7	2,6	2,9	2,8
Административним и помоћним услужним делатностима	%	0,4	0,6	1,8	2	1,6
Државној управи и обавезном социјалном осигурању	%	6,6	6,5	6,3	6,6	6,6
Образовању	%	10,5	9,9	9,4	10	10
Здравственој и социјалној заштити	%	6,4	6,1	6,4	6,6	6,3
Уметности, забави и рекреацији	%	0,7	0,7	0,8	1	0,9
Осталим услужним делатностима	%	1,4	1,3	1,2	1,3	1,1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

3.6.2. Зараде

На територији општине Владимирци, зараде су у посматраном периоду (Табела 15) номинално расле по просечној годишњој стопи од 11%. У 2021. години, зараде у Владимирцима (50.409 РСД) су ниже од Мачванске области (54.582 РСД) за 7,65%, а од Републике Србије (65.864 РСД) за 23,46%.

На нивоу региона, Богатић, Коцељева и Крупањ имају ниже зараде, док нпр. Љубовија и Мали Зворник које припадају 4. групи степена развијености имају више зараде од Општине Владимирци (Љубовија за 8.63 %, а Мали Зворник за 3,72%).

Табела 18. Преглед зарада (У РСД)

Преглед просечних зарада	2017	2018	2019	2020	2021
Мачванска област	38292	41697	45748	50207	54582
Шабац	41637	44150	48586	53474	58190
Богатић	34447	38712	42610	46231	49787
Владимирци	31474	38068	41889	46314	50409
Коцељева	39918	38036	42194	45642	48927
Крупањ	29213	36703	39984	44101	48303
Лозница	34930	39641	43526	47956	52252
Љубовија	39674	43717	46440	50154	55169
Мали Зворник	36291	40757	44622	48737	52352

Извор: РЗС - Статистика запослености и зарада <http://devinfo.stat.gov.rs/>

Извор: РЗС публикација „Општине и региони“ 2021.

Показатељ ЦОР-а 8.5.1. Просечна зарада жена и мушкараца по сату, према старости.

Предлог локализованог показатељ:

1. Просечна месечна зарада жена и мушкараца, према старости
2. Просечна месечна зарада жена и мушкараца, према занимању

Не постоје подаци

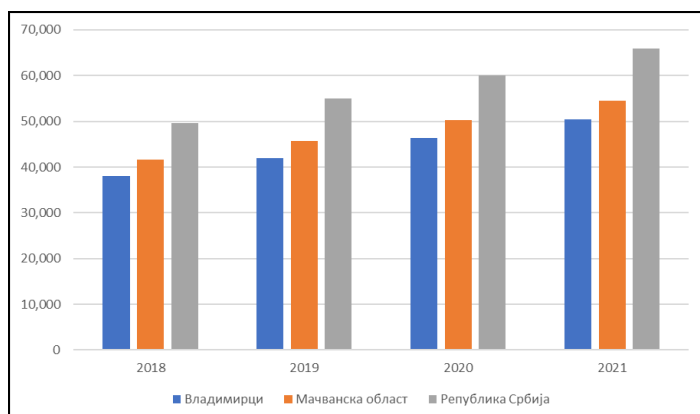
Просечна зарада без пореза и доприноса на територији општине Владимирци бележи константан раст у последње три године (Графикон 8). Просечна остварена зарада без пореза и доприноса у

2018. години износила је од 28.068 РСД, и достигла је износ од 50.409 РСД у 2021, односно забележила је кумулативни раст од 32,42% у последње три године. Али, и поред раста, просечна зарада на нивоу општине, значајно је нижа од окружења, односно Мачванске области (у 2021. години 54.582 РСД), као и од просека Републике Србије (у 2021. години 65.864 РСД).¹⁸

Графикон 6. Просечне зараде без пореза и доприноса*, 2018–2021. (РСД)

Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

* Од 2018. просечне зараде не односе се на општину рада, него на општину пребивалишта запослених

3.6.3. Незапосленост

Показатељ ЦОР-а 8.5.2 Стопа незапослености, према полу, старости и инвалидитету.

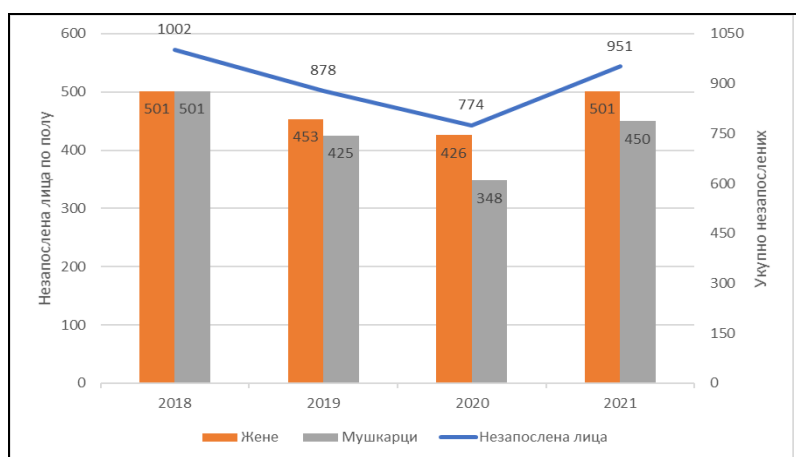
Предлог локализованог показатеља:

1. Стопа незапослености, према полу, старости

На територији општине Владимирци је током 2018-2021. године регистрован већи број незапослених жена у односу на мушкарце, док је укупна незапосленост код оба пола имала циклус пада и раста (Графикон 7). Незапосленост жена је у 2020. години смањена за 15% у односу на 2018. годину, док је незапосленост жена у 2021. порасла за 17,73% у односу на 2020. годину. Незапосленост мушкараца је у 2020. години смањена за 30,48% у односу на 2018. годину, док је 2021. године порасла у односу на 2020. годину за 29,15%.

Графикон 7. Регистровани незапослени према полу, 2018–2021.*

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

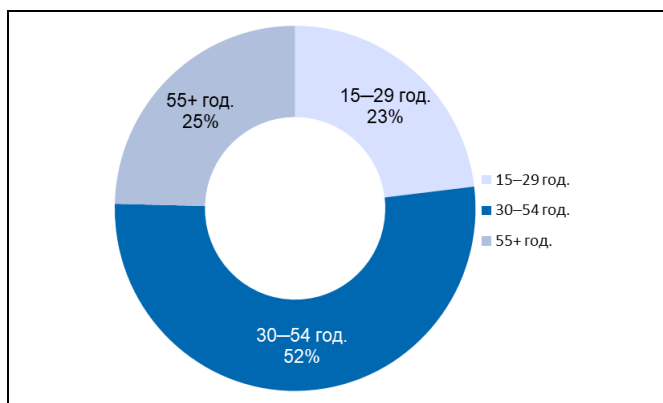

¹⁸ Извор: Републички завод за статистику, ДевИнфо база (линк >>).

Према старосној структури (Графикон 8), у 2020. години, највише незапослених је међу старосном групом од 30 до 54 године (52%), следе они са 55 и више година (25%), те млади од 15 до 29 година (13%).

Графикон 8. Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2020

Извор: Национална служба за запошљавање

На основу приказане квалификационе структуре незапосленог становништва (Табела 19), удео неквалификованог незапосленог становништва у укупном броју незапосленог становништва на територији општине Владимирци износи 44,59%, док је удео неквалификованих, полуквалификованих (приучених) и са нижом стручном спремом у укупном броју незапосленог становништва 45,79% (подаци од 01.01.-30.06.2022.). Удео три најниже квалификационе групе у укупној незапослености на нивоу Републике Србије је 35,30%, док је у Мачванској области 33,93%. Иако овај показатељ има нешто већу вредност на територији општине Владимирци, у питању су мала одступања, те се не може говорити о алармантној ситуацији, нарочито ако се пореде подаци из других општина Мачванске области (Крупањ 38,51%, Љубовија 35,70%, Мали Зворник 29,27%, Коцељева 49,76%, Богатић 49,35%, Лозница 25,68%, Шабац 30,86%), те других упоредивих општина (Ивањица: 41,53%, Сечањ: 58,69%, Деспотовац: 44,15%).

Табела 19. Квалификациона структура незапосленог становништва

Назив зоне	2019	2020	2021	2022
Неквалификовани	380	331	423	371
Ниска стручна спрема и полуквалификовани	10	9	11	10
Квалификовани	227	194	248	217
Средња стручна спрема	204	186	207	179
Висококвалификовани	2	0	1	2
Виша стручна спрема	8	9	12	11
Висока стручна спрема	47	45	49	42
Укупно:	878	774	951	832

Извор: Агенција за привредне регистре, Мапа Регистра мера и подстицаја регионалног развоја, *Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2022. године

Карактеристике незапослености у општини Владимирци (Табела 20) чине висок удео дугорочно незапослених лица од укупног броја незапослених који износе 59,7% који је приближан проценту РС (61,50%), док је на нивоу Мачванске области проценат чак и нешто већи 65,75% (подаци из 2021.). У односу на упоредиве општине, општина Владимирци је слична као друге упоредиве општине (Ивањица: 68,5%, Сечањ: 65,2%, Деспотовац: 66,6%). Висок је и удео незапослених лица без квалификације који износи 45,6% у општини Владимирци, што је приближно стању у упоредивим општинама (Ивањица: 41,7%, Сечањ: 57,3%, Деспотовац: 42,6%), али мало лошије у односу на Мачванску област (38,63%) и просек РС (38,05%). Увиђа се, такође, и висок удео незапослених лица која први пут траже запослење који износи 71,3% у општини Владимирци, што је у односу на упоредиве општине знатно боље него у општини Деспотовац (97,1%) али и много

лошије него у општинама Ивањица (43%) и Сечањ (60,8%), те више од просека области (59,96%), и знатно више од просека РС (51,48%).

Табела 20. Преглед незапослених лица

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Незапослена лица	Број	1090	1002	878	774	951
Незапослене жене, као % незапослених лица	%	50,8	50	51,6	55	52,7
Незапослена лица која први пут траже запослење, као % незапослених лица	%	47,2	47,5	60,4	68,7	71,3
Незапослена лица без квалификација, као % незапослених лица	%	40,8	42,7	44,4	43,9	45,6
Незапослена лица са средњим образовањем, као % незапослених лица	%	52	50,9	49,3	49,1	47,9
Незапослена лица са вишим и високим образовањем, као % незапослених лица	%	7,2	6,4	6,3	7	6,4
Дугорочно незапослена лица, као % незапослених лица	%	67,5	63,1	60,9	63,3	59,7
Незапослени млади, као % незапослених лица	%	30	25,8	24,4	24	22,5
Незапослени старији, као % незапослених лица	%	25,4	28,5	32,5	34,5	33,6

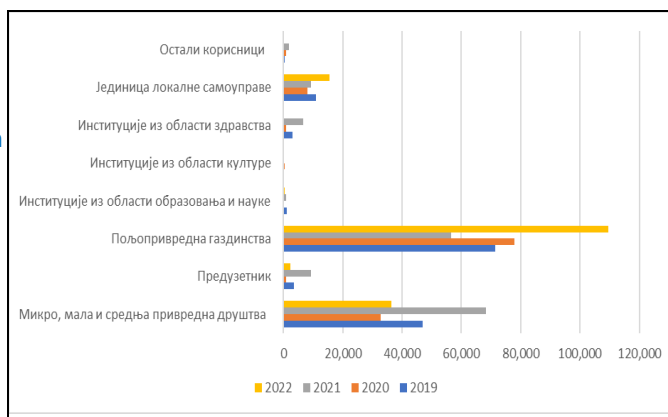
Извор: Аналитички сервис ЈЛС

3.7. Подстицаји регионалног развоја

Пољопривредна газдинства су највећи корисник подстицаја регионалног развоја. Према подацима Агенције за привредне регистре¹⁹, у периоду 01.01.-30.06.2022. пољопривредна газдинства учествују са 66,65% у подстицају регионалног развоја. Потом следе микро, мала и средња привредна друштва са 22,10% и јединица локалне самоуправе са 9,38%, док остали корисници имају врло мали удео (око или знатно испод 1%) (Графикон 9).

Графикон 9. Укупни подстицаји регионалног развоја према врсти корисника у општини Владимирци, за период 2019-2022. године (у хиљадама РСД)

Извор: Агенција за привредне регистре,
*Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2022. године (прелиминарни подаци)

¹⁹ Извор: Регистар мера и подстицаја привредног развоја, Агенција за привредне регистре (линк >>).

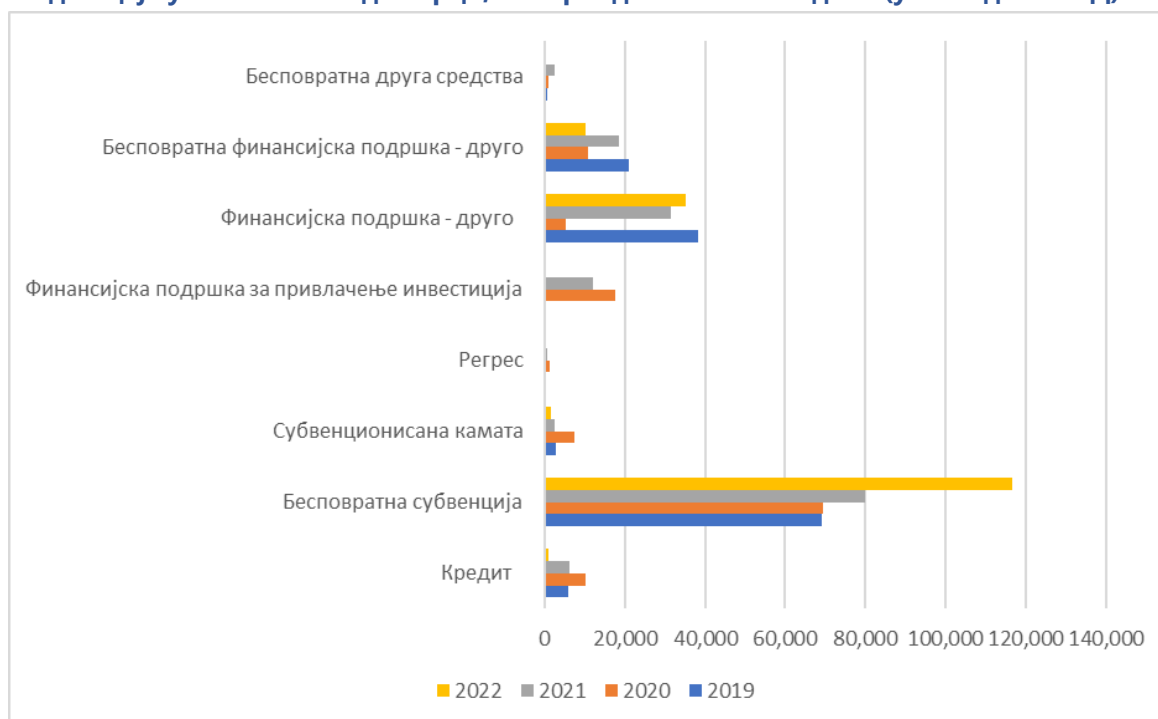
Највећи део подстицаја се односи на развој пољопривреде, при чему се у највећој мери користе бесповратне субвенције, а највећи реализатори ових подстицајних средстава јесу Министарство финансија и Агенција за осигурање и финансирање извоза²⁰. Детаљнији подаци о подстицајима према намени су дати у Табели 21, док су на Графикону 10 приказани детаљнији подаци према врсти финансијског подстицаја. Графикон 11 приказује детаљније податке према реализаторима финансијског подстицаја.

Табела 21. Подстицаји регионалног развоја према намени на територији општине Владимирци (у хиљадама РСД)

	2019	2020	2021	2022
Подстицање запошљавања	9.952	19.451	5.072	3.751
Подстицање извоза	44.280	5.343	34.815	35.080
Подстицање производње			15.002	880
Подстицање пољопривреде	71.404	77.875	56.492	109.436
Научно-истраживачки рад и развој	445	970	1.750	
Заштита животне средине			7.335	6.308
Саобраћајна инфраструктура	10.921	8.037	24.549	
Енергетска инфраструктура			1.996	8.730
Здравство		750	5.939	
Друге намене	556	10.000		
Укупно	137.558	122.426	152.950	164.185

Извор: Регистар мера и подстицаја привредног развоја, Агенција за привредне регистре

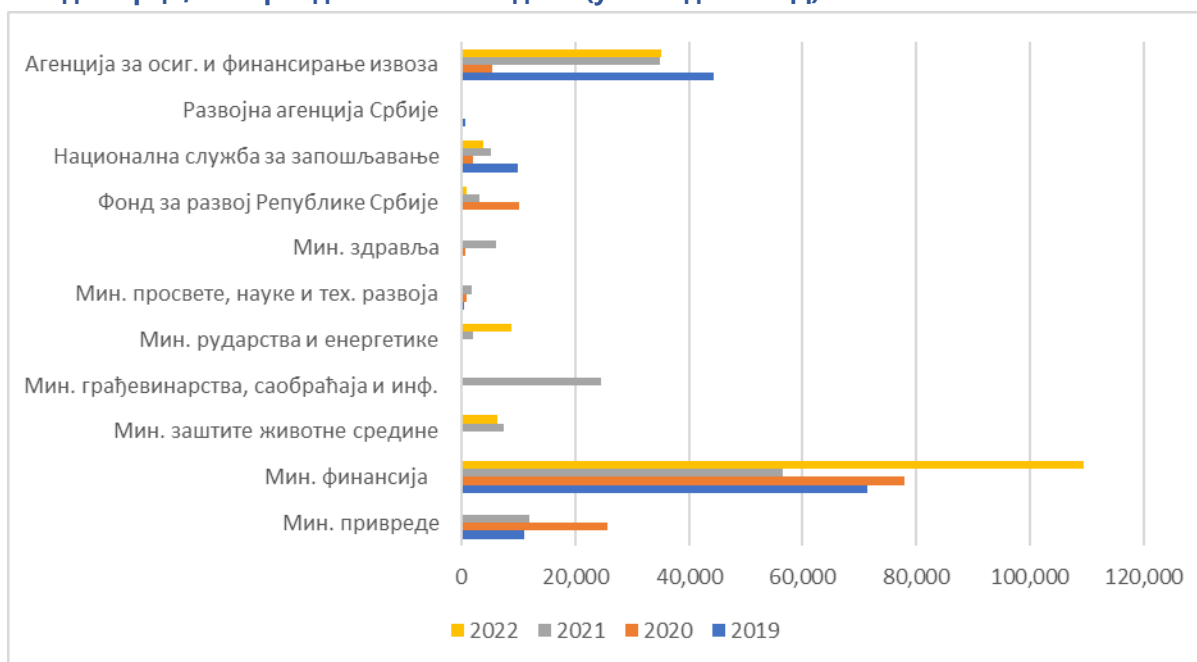
Графикон 10. Укупни подстицаји регионалног развоја према врсти финансијског подстицаја у општини Владимирци, за период 2019-2022. године (у хиљадама РСД)

Извор: Агенција за привредне регистре, *Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2022. године (прелиминарни подаци)

²⁰ Извор: Регистар мера и подстицаја привредног развоја, Агенција за привредне регистре

Графикон 11. Укупни подстицаји регионалног развоја према реализаторима у општини Владимирци, за период 2019-2022. године (у хиљадама РСД)

Извор: Агенција за привредне регистре, *Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2022. године (прелиминарни подаци)

3.8. Спољнотрговинска размена

Када је реч о спољнотрговинској размени општине, у посматраном периоду присутне су осцилације, али је присутан константан дефицит. Наиме, све до 2020. године, обим спољнотрговинске размене, суфицит/дефицит и покривеност увоза извозом је стагнирао на око 1,5 милијарди ЕУР, да би 2020. године био забележен значајан позитиван скок извоза, који није наставио тренд у 2021. години већ је поново стигао близу милион ЕУР-а дефицита. Годишње стопе раста увоза као и стопе раста извоза су од 2018. до 2020. године негативне. У 2021. години приметне су позитивне стопе раста извоза и увоза. Посматрајући упоредиве општине, изузев општине Сечањ, присутне су позитивне стопе раста извоза и увоза у 2021. години. У општини Сечањ је присутна позитивна стопа раста извоза, али је стопа увоза негативна. Позитивне стопе раста извоза и увоза су веома значајне јер показују већу отвореност локалне заједнице, већи прилив девизних средстава и већу привредну активност уопште.

Табела 22. Увоз/извоз

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Суфицит/дефицит	У хиљадама ЕУР	-1.319.677	-1.559.164	-1.457.871	-231.510	-878.5420
Покривеност увоза извозом	%	67,20	56,70	54,50	85,10	61,50
Обим спољнотрговинске размене ЈЛС	У хиљадама ЕУР	6.735.789	5.646.822	4.947.069	2.886.084	3.682.008
Годишње стопе раста извоза	%	47,90	-24,50	-14,60	-23,90	5,60
Годишње стопе раста увоза	%	22,00	-10,50	-11,10	-51,30	46,30

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

3.9. Инвестиције

Укупни износ остварених инвестиција на територији општине Владимирци²¹ у 2020. години износио је 99.748 хиљада РСД, што представља петнаести најлошији резултат у Републици Србији. У односу на упоредиве општине, општина Владимирци има далеко мањи износ остварених инвестиција од општине Деспотовац (759.451 хиљада РСД), Сечањ (529.029 хиљада РСД) и општине Ивањица (600.920 хиљада РСД). Остварене инвестиције у Мачванској области у 2020. години износе 15.851.650 хиљада РСД, односно општина Владимирци у укупним инвестицијама у области учествује са 0,63%. Са становишта карактера изградње инвестиција, у општини Владимирци се у 2020. години улагало највише у нове капацитете па затим у реконструкцију, модернизацију, доградњу и проширење, док се са становишта техничке структуре инвестиција улагало највише у увозну опрему и грађевинске радове.

Табела 23. Остварене инвестиције у нова основна средства по карактеру изградње и техничкој структури, 2021. (у хиљадама РСД)

		Република Србија	Мачванска област	Владимирци	
Укупно		921.233.281	15.851.650	99.748	
Карактер изградње	Нови капацитети	449.110.786	3.097.211	66.359	
	Реконструкција, модернизација, доградња и проширење	385.762.325	12.444.814	31.012	
	Одржавање нивоа постојећих капацитета	86.360.170	309.625	2.377	
Техничка структура	Грађевински радови	447.416.980	215.926.381	199.855.066	
	Опрема с монтажом	Домаћа	6.975.945	5.936.522	2.818.534
		Увозна	29.747	24.374	45.627
	Остало	58.034.854	120.649	-	

Извор: РЗС публикација, Општине и региони 2022.

Разврстано по делатностима (Табела 25), највеће инвестиције у 2021. години остварене су у делатности снабдевање водом и управљање отпадним водама са 38,13% укупно инвестираних средстава, државној управа и обавезном социјалном осигурању са 30,15% и прерађивачкој индустрији са 27,40%. Остварене инвестиције по делатностима у периоду од 2017-2021. дате су на Графикону 12.²² Инвестициона улагања у 2021. години су значајно мања у односу на претходну годину (у 2020. години 188.560 хиљ. РСД), али и смањена у односу на 2019. годину (113.726 хиљ. РСД) и 2018. годину (102.066 хиљ. РСД).

Табела 25. Остварене инвестиције у нова основна средства по делатностима, 2021.

Делатност	Инвестиција (у хиљ. РСД)
Пољопривреда, шумарство и рибарство	-
Рударство	-
Прерађивачка индустрија	27.333
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	-
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	38.037
Грађевинарство	-
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	-
Саобраћај и складиштење	-
Услуге смештаја и исхране	-
Информисање и комуникација	-
Финансијске делатности и делатности осигурања	-
Пословање некретнинама	-

²¹ Извор: Општине и региони у Републици Србији 2021, Републички завод за статистику

²² Извор: Публикације „Општине и региони у Републици Србији“ за 2018, 2019, 2020. и 2021. годину, РЗС.

Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	-
Административне и помоћне услужне делатности	-
Државна управа и обавезно социјално осигурање	30.074
Образовање	4.304
Здравствена и социјална заштита	-
Уметност, забава и рекреација	-
Остале услужне делатности	-

Извор: РЗС публикација, Општине и региони 2021.

Графикон 12. Остварене инвестиције по делатностима у општини Владимирци, за период 2017-2021. године (у хиљадама РСД)

3.10. Пољопривреда

Општина Владимирци су изразитно пољопривредна општина и на њеном подручју пољопривредне површине заузимају 28.298 ха или 81% од укупне површине.

За област пољопривреде и руралног развоја задужено је Одељење за привреду и финансије Општине, који се баве и пословима у вези пољопривреде, прати израду Годишњег програма закупа државног пољопривредног земљишта, прати рад пољочуварске службе итд.

Анализа области пољопривреде и руралног развоја базирана је на подацима са последњег пописа пољопривреде из 2012. године и Анкете о структури пољопривредних газдинстава 2018.

Табела 26. Коришћено пољопривредно земљиште

Коришћено пољопривредно земљиште (у ха)	Попис 2012.	Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018
Окућница	267,74	267,74
Оранице и баште	18.360,94	17.190
Воћњаци	897,37	610
Виногради	6,94	10

Остали стални засади	4,89	4,89
Ливаде и пашњаци	1.861,03	2.053
Укупно	21.398,91	21.398,91

Извор: РЗС, Општине и региони у РС, 2021. и Републички завод за статистику

Расположиво пољопривредно земљиште заузима 66,46% укупне површине општине, док је 95,26 ha коришћеног пољопривредног земљишта по газдинству (Табела 27). Удео пољопривредног земљишта од укупне површине општине општине износи 63,31%.

Табела 17. Пољопривредно земљиште

Расположиво пољопривредно земљиште	ha	22463
Расположиво пољопривредно земљиште, као % укупне површине општине	%	66.46
Расположиво пољопривредно земљиште по газдинству	ha	5
Коришћено пољопривредно земљиште	ha	21399
Коришћено пољопривредно земљиште, као % расположивог земљишта пољопривредних газдинстава	%	95.26
Коришћено пољопривредно земљиште, као % укупне површине општине	%	63.31
Коришћено пољопривредно земљиште по газдинству	ha	4.8

Извор: Аналитички сервис ЈЛС, попис пољопривреде 2012.

Број породичних газдинстава износи 4.477, што представља 76,73% од укупног броја домаћинстава. Према подацима Анкете о структури пољопривредних газдинстава тај број износи мање (3.763). Општина Владимирци су изразито пољопривредна општина у којој се преко 16.000 становника бави пољопривредом на око 81% територије општине.

Табела 28. Газдинства по засадима

Број пољопривредних газдинстава	4.477
Број пољопривредних газдинстава, као % укупног броја домаћинстава	76.73 %
Специјализована газдинства за ратарство, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	19 %
Специјализована газдинства за повртарство, цвећарство и остале хортикултуре, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	1 %
Специјализована газдинства за сталне засаде (винова лоза и воће), као % укупног броја пољопривредних газдинстава	4 %
Специјализована газдинства за узгој свиња и живине, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	7.1 %
Мешовита газдинства с биљном производњом, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	6.6 %
Мешовита газдинства са сточарском производњом, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	15.3 %
Мешовита газдинства комбинација биљне и сточарске производње, као % укупног броја пољопривредних газдинстава	44 %

Извор: Попис пољопривреде, РЗС, 2012

Табела 29. Ангажована радна снага у пољопривреди, 2012.

Чланови газдинства и стално запослени на газдинству, укупно	Број	10.681
Жене, као % укупног броја чланова газдинства и стално запослених	%	43.7
Чланови газдинства и стално запослени на газдинству по газдинству	Број	2.4
Чланови газдинства и стално запослени на газдинству, као % укупног становништва	%	61.85
Степен ангажованости чланова газдинстава и лица стално запосленим на газдинствима на пољопривредним активностима	%	48.1

Табела 30. Ангажована радна снага у породичним газдинствима, 2012

	Жене	Мушкарци	Укупно
Носиоци породичног газдинства	660	3772	4432
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству	3996	2210	6.206
Стално запослени на породичном газдинству	0	2	2
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	14	27	41
Управници (менаџери) на газдинствима	605	3872	4.477

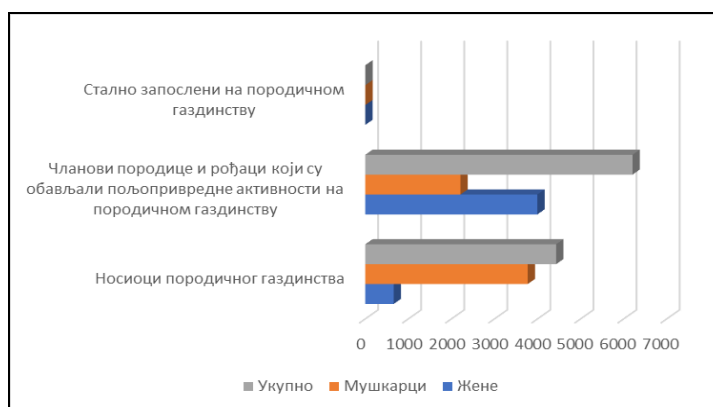
Извор: Попис пољопривреде, РЗС, 2012.

Ангажована радна снага у пољопривреди приказана је у Табели 29. На основу пописа пољопривреде из 2012. године, жене су значајно мање заступљене као носиоци породичног газдинства и као управници (менаџери).

Пољопривредом се у општини Владимирци бави 10.681 особа, што се тиче родне равноправности, мушкарци имају примат над женама. Када је реч о носиоцима газдинстава, мушкарци су поново у предности и учествују са 85,11%, док је удео жена много мањи и износи 14,89%.

Графикон 13. Чланови газдинства и стално запослени на породичном газдинству према полу

Извор: Попис пољопривреде, РЗС, 2012.

Како би се донела вишегодишња планска документа у области руралног и развоја пољопривреде коришћен је правни оквир републике Србије представљен кроз Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 10/2013 - др. закон и 101/2016, 67/2021 и 114/2021). Кровни документ је Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014 - 2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14), при чему закон предвиђа и доношење Националног програма руралног развоја за програмски период који не може бити дужи од седам година, у сврху реализације стратешких циљева прописаних Стратегијом.

Националним програмом руралног развоја од 2021. до 2024. године прописују се средњорочни правци развоја руралних подручја. Такође, детаљније се описују начини спровођења мера руралног развоја за програмски период од 2021. до 2024. године. Истовремено, овај документ потпуно је усклађен и са стратешким оквиром Заједничке пољопривредне политике Европске уније за период 2021 - 2031. године. Приликом формирања националног програма водило се рачуна о уважавању специфичних потреба и приоритета развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Србије.

Пољопривредних газдинстава која имају оранице и баште има 4.028, а укупна површина ораница и башти се простире на 18.361 ha. Најзаступљеније су површине под житом (14.856 ha). Структура коришћења ораница и башта, по Попису пољопривреде из 2012. године, приказана је у Табели 31.

Од жита највише има кукуруза (8.301 ha) и пшенице (5.100 ha), а код махунарки најзаступљенији су грашак за суво зрно (2 ha) и пасуљ (1 ha). Међу индустријским биљем највише је соје (921 ha), сунцокрета (59 ha) и дувана (40 ha). Од поврћа има парадајза (39 ha), купуса и кеља (24 ha), паприке (24 ha), црног лука (8 ha), карфиола (4 ha), грашка (3 ha), шаргарепе и белог лука (по 1 ha) и осталог свежег поврћа (46 ha), а у заштићеном простору се налази 51 ha. Од крмног биља има мешавине трава (679 ha), детелине (592 ha), луцерке (557 ha), кукуруза за силажу (279 ha) и осталог биља.

Табела 31: Структура коришћења ораница и башта

Оранице и баште	Површина (ha)
Жита	14.856
Махунарке	8
Кромпир	65
Индустријско биље	1.021
Поврће, бостан и јагоде	165
Цвеће и украсно биље	1
Крмно биље	2.168
Остали усеви	1
Угари	76

Под воћњацима се налази 897 ha, плантажних воћњака је 490 ha, док је екстензивних 407 ha. Воћарска производња на подручју општине доста је заступљена, посебно за узгој јагодичастог воћа и шљива (на подручју општине тренутно има око 360.000 стабала шљиве Пожегаче са укупном годишњом производњом од око 15.000 тона). Имајући у виду повољне агроклиматске прилике и састав земљишта, све културе у воћарској производњи углавном се не третирају заштитним средствима, па се могу сматрати органски здравом храном.

Табела 32. Засади воћа по површини

Врсте воћа	Површина (ha)
Јабуре	54
Крушке	35
Брескве	8
Кајсије	37
Вишње	55
Шљиве	635
Ораси	19
Лешници	21
Остало	24
Малине	7
Купине	4
Укупно	897

Велики проблем за развој воћарства представља неравномеран распоред атмосферских падавина у току године због тога што око 75% ораница чини псеудоглеј, а то је земљиште које нема могућност да акумулира вишак воде у кишном периоду, па тај вишак неповратно отиче бујицама и потоцима.

Према пољопривредном попису из 2012. године у Владимирцима постоје 4.477 пољопривредна газдинства, са 18.223 условна грла. Већина пољопривредних газдинстава се бави сточарском производњом и то говедарством, свињарством и овчарством кроз производњу свежег меса и

млека. С обзиром на то да се на подручју општине, од укупних ораничних површина под природним ливадама, пашњацима и крмним биљем налази више од 60% обрадивог земљишта, сасвим је извесно да сточарство има добру перспективу на подручју општине и представља потенцијал за даљи развој у том правцу.

Табела 33. Сточни фонд Попис

	Попис пољопривреде 2012	Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018
Говеда	9.304	10.907
Овце	11.515	20.020
Козе	1.086	
Свиње	39.400	46.306
Живина укупно	151.876	472.025
Кокошке	146.408	
Ђурке	2.302	
Патке	1.302	
Гуске	320	
Остала живина	1.453	
Кошнице пчела	4.249	

Водећа привредна грана општине јесте пољопривреда, која учествује у стварању народног дохотка са 67,2% друштвеног производа. Учешће активног пољопривредног становништва у укупном становништву изразито је високо што значи да пољопривреда има огроман активан људски потенцијал што представља један од основних покретача привредног развоја.

Бележи се пад производње воћа и проширење ливада и пашњака, па је општина увела субвенције за засаде воћа са саветодавном подршком и наставиће са овом врстом подршке.

У подносу на 2012. бележи се пораст сточне производње и живинарства.

Попис пољопривреде који ће бити рађен у 4. кварталу 2023. године ће дати прецизнију слику, па се предлаже уколико буде значајних одступања да се у ревизији Програма (у стрећој години имплементације) анализирају подаци и иновира програм у функцији одлука о адекватним мерама и активностима унутар њих.

3.10.1. Стање и трендови у пољопривреди и руралном развоју

Територија општине Владимирци повољна је за развој ратарства, сточарства и воћарства. Погодности за ове три гране пољопривреде су плодно земљиште, добри климатски услови, близина великих центара (Београд, Шабац, Нови Сад, Ваљево) и добра инфраструктура. Ограничавајући фактори су одлазак младих из села, стара домаћинства су, застарела механизација, и недостатак прерадних капацитета.

Пољопривреда, као главна делатност општине, у највећем броју домаћинстава је само начин живота, а у малом броју је активност коју обављају радно способни чланови остварујући доходак и укупну репродукцију. Проблем представља и уситњеност приватног земљишта, удео неограђеног и запушеног продуктивног земљишта. Земљиште је угрожено и пољопривредном производњом због неконтролисане и прекомерне употребе минералних ђубрива и средстава за заштиту биља. Техничко- технолошки ниво производње и остварени производни резултати уопште су испод просека у односу на могућности.

Како је општина близу Београда а уједно располаже водним и шумским ресурсима, уз оформљену инфраструктуру, неопходно је активније подржати диверзификацију непољопривредних активности на пољопривредним газдинствима. То би мобилисало и старије становништво, које више није способно да се активно бави пољопривредом, као и жене.

Подстицање органске производње, и пласман производа у оближњим великим трговинским центрима такође би обезбедило ангажовање млађих становника општине, а подршка маркетингу и брендирању прерађених прехранбених производа, допринело би повећању личног дохотка и порасту животног стандарда на постојећим газдинствима.

3.10.2. Подршка ЈЛС развоју пољопривреде и руралног развоја

Када посматрамо област пољопривреде са просеком учешћа у расходима буџета од 4,42% можемо закључити да, иста представља посебан приоритет финансирања из локалног буџета, али није балансно планирано у анализираном периоду од 5 година, поготово што нема узлазни тренд извршења.

Планирана издвајања из буџета за пољопривреду се издвајају на програм за спровођење пољопривредне политике и мере подршке руралном развоју, и то за услуге по уговору, субвенције приватним предузећима и текуће одржавање.

Табела 34. Буџет општине и издвајања за пољопривреду и рурални развој

	2020	2021	2022
Буџет општине	467.035.349,77	565.446.832,92	647.161.459,00
Програм пољопривредаа и рурални развој	15.350.000,00	8.685.000,00	10.500.000,00

Извор: Буџет општине Владимирци

Укупни подстицаји регионалног развоја за пољопривреду у 2021. години су 125.857.000 РСД (Табела 35).

Табела 35. Подстицање пољопривреде (у хиљадама РСД)

Подстицаји регионалног развоја	2018	2019	2020	2021
Подстицање пољопривреде	77.404	77.875	56.492	125.857

Извор: Агенција за привредне регистре

У Општинској управи Владимирци послови везано за пољопривреду се обављају у оквиру Одељења за урбанизам, грађевинарство, привреду, пољопривреду и инспекцијске послове . Дефинисање приоритета и расподелу буџетских издвајања за пољопривреду врши Општинско веће у сарадњи са Одељењем за урбанизам, грађевинарство, привреду, пољопривреду и инспекцијске послове.

Препоруке:

Према степену развијености општина Владимирци припада трећој групи недовољно развијених општина (испод 60% републичког просека). Општина би овој статус, користећи национално законодавство које предвиђа повлашћен статус, могла искористити за:

- Подстицање органске производње (које је препознато као стратешки циљ). Ресорно Министарство препознало је и омогућило процентуално већи повраћај средстава за подручја која се налазе на листи са отежаним условима за бављење пољопривредом,
- Веће подстицаје за развој задругарства, на основу Закона о Задругама у циљу подизања капацитета,
- Веће подстицаје за привлачење инвестиција у прерађивачку индустрију који су предвиђени Законом о улагањима и уредбама које уређују подстицаје,
- Активну промоцију предности које нуди локација општине Владимирци, предност близине важних саобраћајница за дистрибуцију производа и тржнице у Београду, улагања у

прерађивачке капацитете, развој туристичких потенцијала везаних за пољопривреду, богатство доним и шумским ресурсима.

Како је општина близу Београда а уједно располаже водним и шумским ресурсима, уз оформљену инфраструктуру, неопходно је активније подржати диверзификацију непољопривредних активности на пољопривредним газдинствима. То би мобилисало и старије становништво, које више није способно да се активно бави пољопривредом, као и жене. Подстицање органске производње, и пласман производа у оближњим великим трговинским центрима такође би обезбедило ангажовање млађих становника општине, а подршка маркетингу и брендирању прерађених прехранбених производа, допринело би повећању личног дохотка и порасту животног стандарда на постојећим газдинствима.

3.11. Туризам

Општина Владимирци се не налази на мапама туристичких туроператера, међутим потенцијал геотермалних вода и развој руралног туризма ову општину може сврстати на мапу конкурентних. Туризам је привредна грана која доживљава транзиције – нарочито је био популаран управо еко-туризам у време пандемије КОВИД-19, а близина већих урбаних центара, односно величина популације која ту живи јесте потенцијално тржиште за излетнички, спортско-рекреативни, еко и СПА и веленес туризам.

Најразвијенија туристичка грана јесу догађаји и савска регата, а све популарних вид туризма (birdwatching, пешачење кроз природу, вожња чамцима, камповање и др.) део је развојних планова.

Посебну вредност има средњовековни манастир у Каони, којег је крајем 14. века, према народном предању подигла сестра Милоша Обилића Иконија. Писани подаци о изгледу старе цркве датирају из 1756. године, тек после њене обнове. Стара црква је била зидана каменом и покривена шиндром, да би данашња манастирска црква посвећења Светом Архангелу Михаилу, била подигнута у Винзатијском стилу на темељима старе цркве 1892. године.

Од 2021. године општина је започела активне радње на изради пројекта и изградњи бањског комплекса у самом центру општине (хотел са 80 лежаја и базенима отвореног и затвореног типа са геотермалном водом), аква парком, тениским и кошаркашким теренима, трим стазо, дечјим игралиштем и др.). У самој варошици Владимирци постоји комплекс отвореног базена и спортски центар фудбалског клуба Јединство.

Такође, потенцијал водоакумулације Вукошић, планиран на 60 хектара јесте и функција спортско рекреативног центра што би допринело излетничком туризму региона.

Просторним планом Републике Србије од 2021. до 2035, планирано је повезивање бициклистичких стаза (у склопу европске мреже бициклистичких рута – EuroVelo) - планирана је „Савска рута”: Београд – Бољевци – Купиново – Прово (Општина Владимирци) – Шабац – Сремска Митровица – Засавица – Бадовинци (правац према Босни и Херцеговини и Хрватској).

Током године одржавају се следеће манифестације:

- Петровдански дани
- Златни глас Посавотамнаве
- Савска регата
- Сајам олдтајмера у Владимирцима
- Јаловичка ликовна колонија

Званична статистика не бележи долазак и ноћење туриста (посматрани период 2011-2021). С обзиром на скоро потпуно одсуство смештајних капацитета, потпуно је логично да нема забележених ноћења домаћих и страних туриста.

Табела 36. Смештајни капацитети

Назив	Врста	Категорија	Број соба	Број кревета	Број индивид. лежаја
Skupljen Resort	апартмани	***	4*	10	6
Ресторан Домовина					
Кнежеви коначи					

* 2 двокреветне собе (брачни лежај), 3 трокреветне

Извор: <https://www.facebook.com/skupljenresort/>

Постоји смештајни капацитет у Дому ученика са 180 лежаја који би се могао током распуста – летње сезоне претворити у хостел.

Показатељ ЦОР-а 8.9.2 Удео радних места у одрживој туристичкој привреди у односу на укупан број радних места у туризму.

Предлог локализованог показатеља:

1. Удео запослених у туризму на територији ЈЛС (туризам, сектор услуга смештаја и исхране) - 0% (2021. година)

Табела 37. Број запослених у секторима као % укупног

Број запослених у секторима као % укупног броја запослених	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Сектору услуга смештаја и исхране	%	2	2,1	1,6	1,8	1,6

У посматраном периоду (2017-2021) број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених смањен је за 0,4% кумулативно. Посматрајући 2021. годину, број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених у општини Владимирци (1,6 %) је мањи од Јужнобанатске области (3,08%) и просека РС (4,0%).

Свакако треба имати у виду да су 2020. и 2021. година биле године у којима су примењене многе рестриктивне мере које су се нарочито одразиле на туризам и на угоститељство, услед пандеије КОВИД-19.

Табела 38. Удео запослених у туризму у општини Владимирци

Назив индикатора: Број запослених у секторима као % укупног броја запослених	2017	2018	2019	2020	2021
Сектору услуга смештаја и исхране	2	2,1	1,6	1,8	1,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Општина Владимирци има основану туристичку организацију (<https://tovladimirci.rs/>).

Бележи се раст пројеката којима се доприноси на уређењу постојећих садржаја, односно изградњи будућих садржаја у функцији привлачења излетника и развоја СПА и Велнс туризма.

Изграђен је етнокомплекс у насељу Владимирци у самом центру, планиран је завршетак са сувенирницом, и како је већ претходно напоменути, планирана је изградња бушотине и након тога изградња бањског комплекса.

3.12. Комунална инфраструктура

3.12.1. Снабдевање водом за пиће

Насеља у општини Владимирци снабдевају се водом са два изворишта: у Риђакама (5 бунара у алувиону реке Добраве, укупног капацитета 70l/s) и у Сувом Селу (један бунар капацитета 18 l/s). На општински водоводни систем (ОВС) је осим општинског центра, прикључено још 16 насеља (Бељин, Бобовик, Вукошић, Вучевица, Дебрц, део Звезда, Јаловик, Крнуле, Лојанице, део Матијевац, Месарци, Меховине, Ново Село, Риђаке, Скупљен и Суво Село).

У осталим селима општине снабдевање водом обавља се са сопствених бунара (индивидуалним водоводним системима -ИВС).

Табела 39.

Насеље (КО)	изворишта (снабд. водом)	Насеље (КО)	изворишта (снабд. водом)
Белотић	ИВС* ОВС	Крнуле	ОВС
Бељин	ОВС	Кујавица	ИВС
Бобовик	ОВС	Лојанице	ОВС
Владимирци	ОВС	Матијевац	ОВС ИВС ИВС*
Власаница	ИВС	Месарци	ОВС
Вукошић	ОВС	Меховине	ОВС
Вучевица	ОВС	Мровска	ИВС*
Дебрц	ОВС	Ново Село	ОВС
Драгојевац	ИВС	Пејиновић	ИВС*
Звезд	ОВС ИВС	Прово	ИВС
Јазовник	ОВС	Риђаке	Извориште ОВС
Јаловик	ОВС	Скупљен	ОВС
Каона	ИВС*	Суво Село	извориште ОВС
Козарица	ИВС*	Трбушац	ИВС
Крнић	ОВС		

ОВС–градски водоводни систем; ИВС–индивидуални водоводни систем; ИВС*–индивидуални водоводни систем са проблематичним снабдевањем;

Извор: Просторни план Општине Владимирци, концепт плана, 2012

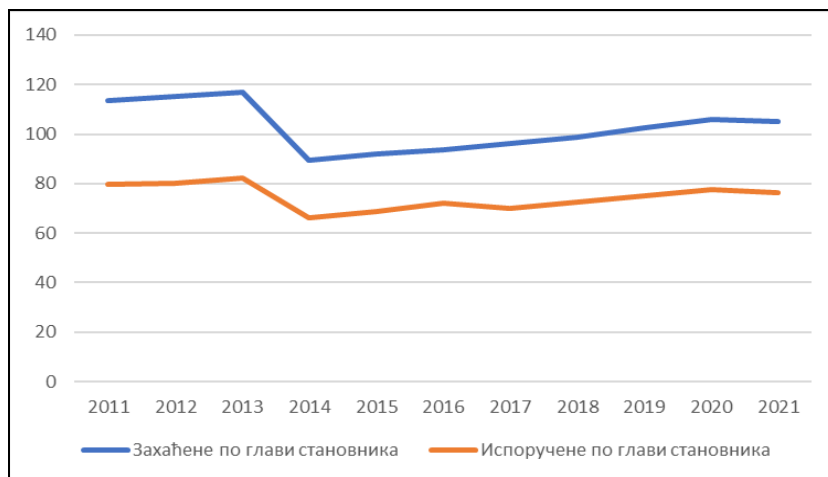
Укупна дужина водоводне мреже у општини Владимирци која је унета у регистар износи око 250 km.²³ и на њу је прикључено 4.598 домаћинстава, односно 81,1 % од укупног броја домаћинстава са подручја општине.²⁴ Укупно је у 2021. години захваћено 1.575.000 m³ воде а испоручено 1.142.000 m³ воде за пиће, односно 105 m³ захваћене воде по глави становника и 76 m³ испоручене воде по глави становника.

²³ Податак добијен из ЈП „Извор“

²⁴ Извор: Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику, Београд, 2021. године

Графикон 14. Количина захваћене и испоручене воде за пиће у периоду од 2011. до 2021. године (m³)

Извор: Општине и региони у Републици Србији од 2011. до 2021. године, РЗС

На основу података представљених на графикону 14 могуће је закључити да се количина и захваћене воде и испоручене воде за пиће повећава у периоду 2018. до 2021. године, што указује на растуће потребе становништва за водом на подручју општине.

Процент домаћинстава прикључених на водоводну мрежу је 81,1% од укупног броја домаћинстава на подручју општине у периоду од 2013. године, што наводи на закључак да се ниво изграђености водоводне мреже није мењао у протеклих 8 година.

Табела 40. Прикљученост на водоводну мрежу у општини Владимирци у периоду од 2011. до 2021. године

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Број	4598	4625	4735	4735	4735	4735	4735	4735	4735	4735	4735	4598
%	78.8	79.3	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1	81.1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

За потребе водоснабдевања општине Владимирци истражни радови су изведени:

- у селу Бељину, 1970. године, међутим издашност и квалитет воде нису задовољили потребе водоснабдевања;
- у селу Риђаке;
- у селу Скупљен 1986. године - истражно геолошко бушење ИБ1 и ИБ2;
- у алувиону Добраве 1987. године истражне хидро геолошке бушотине ИБ3 и ИБ4;
- У Сувом селу 1998. године долини реке Вукодраж.

Вода добијена црпљењем са бушотина у Риђакама одговара условима за водоснабдевање становништва и привреде у општини Владимирци. Вода добијена црпљењем са бунара у Сувом Селу је доброг хемијског и бактериолошког квалитета за водоснабдевање и може се користити без икакве претходне обраде, осим законом прописаног хлорисања. По свом макросаставу вода је хидрокарбонатно-калцијумског типа без боје, мириса и укуса, температуре 20,8 оС. Укупна минерализација воде износи 400 mg/l.

У селу Прову, израђен је хидро-експлоатациони бунар, по пројекту Рударско-голошког факултета, Института за хидрогеологију из Београда. Бунар је бушен до дубине од 188 m кроз глиновито-лапоровите наслаге терцијарне стрости. Резултети пробог црпљења су показали да су на овом подручју нешто лошији хидрогеолошки параметри у односу на постојећа изворишта. Обиром да су начињени пропусти приликом израде ове бушотине потребни су додатни истражни радове и каптирање картификованих кречњака. Хемијске анализе воде показале су да је минерализација 1,62 mg/l, са присуством натријума, магнезијума, калцијума, хидрокарбоната, гвожђа и јодидних хипотермалних минералних вода.

Са извора „Перило“ снабдева се водом село Кујавица путем сеоског водовода. Поред тога, фарма за узгој свиња и говеда у Скупљену снабдева се водом са извора „Томића окно“ у Риђакама. Капацитет овога извора креће се од 3 до 4 l/s. Осим наведених извора, постоје у селима на подручју ове општине и други извори, али су по капацитету знатно мањи од наведених. Систем снабдевања водом насеља Владимирци представља део, односно подсистем општинског система снабдевања водом. Генералним пројектом са претходном студијом оправданости водоснабдевања општине Владимирци („МП – Велика Морава“, Београд, мај 2008), анализирани су слабости система и предвиђени потребни радови како би се исти реконструисао чиме би се елиминисале сметње у његовом раду.

За водоснабдевање Владимираца и његове околине користе се подземне воде са два локалитета „Риђаке“ и „Суво село“. Извориште Риђаке представља данас главни ослонац у снабдевању водом насеља у СО Владимирци као и неких села на територији општине Шабац и Коцељева.

Водоторањ "Споменик" је самостојећи челични водоторањ запремине V=50m³ и из овог водоторња се вода гравитационо допрема главним дистрибутивним цевоводима ПВЦ Ø300mm и АЦЦ Ø200mm ка насељима Владимирци и Бобовик, а преко прикључних огранака и насељима јужно од трасе главног дистрибутивног цевовода. Цео систем је развијен као граната мрежа са потисним цевоводом ПВЦ ДН300 mm. У оквиру обухвата плана присутан је магистрални цевовод АЦЦ Ø200 mm са супротне стране државног пута Лојанице – Звезд у односу на комплекс.

На основу података из одлука о буџету општине у протеклих пет година (2018-2022), закључује се да су се буџетски расходи за реализацију пројеката из области водоснабдевања кретали у опсегу од 6,9% у 2018 до 2,05% у 2022. укупног буџета општине.

Табела 41. Расходи из буџета за општину Владимирци за област водоснабдевања у периоду од 2018. до 2022. године у РСД (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
Управљање и снабдевање водом за пиће	6.9	3.5	3.2	6.7	2.05

Извор: Подаци добијени на основу Одлука о буџету

Оштина планира повезивање свих домаћинстава на систем водоснабдевања до краја планског периода. Израђени су пројекти управљања водоводним системом је пројекат за Прово, Суво село и још два села. Према добијеним подацима, биће потребна израда новог пројекта за Прово.

3.13. Саобраћајна инфраструктура

Простор општине карактерише постојање друмског саобраћаја и реке Сава, као пловног пута. Садашње стање нивоа саобраћајне услуге у оквиру урбаног простора Владирици и осталих насеља у општини процењује се као недовољно.

Путну инфраструктуру представљају магистрани путеви Шабац - Ваљево и Шабац - Београд (државни пут Ib). Поред магистралних путева, асфалтирани су и некадашњи царски друмови у дужини од 120 km, па је општина спојена са свих 29 насеља која јој припадају. За несметано одвијање саобраћаја нема природних ограничења, с обзиром да нагиб терена не прелази 10%.

Водни саобраћај је условно просторно присутан на простору општине Владимирци преко пловног пута, реке Саве.

Укупна дужина свих категорисаних путева у општини Владимирци износи 289,31km, од чега је свега 30.41 у категорији Државни путеви I реда и 37.19 km у категорији Државни путеви II реда.

Густина путне мреже у општини износи 0,2 km/km² и није се мењала у протеклих пет година, иако се број путничких аутомобила у општини из године у годину повећавао.

Табела 42. Преглед путне инфраструктуре у општини Владимирци у периоду од 2017. до 2021. године

Назив индикатора	Јединица мере	2017	2018	2019	2020	2021
Дужина путева	km	284.21	284.21	284.21	284.21	289.31
Савремени коловоз	km	180.25	185.45	195.83	195.83	204.25
Густина путева	km/km ²					
Путнички аутомобили	Број	3984	3895	4124	4152	4352
Путнички аутомобили на 1000 становника	Број	248	246	265	271	290

Извор: РЗС, ДевИнфо

Табела 43. Дужина путева општине Владимирци у km у 2021. години

Укупно	Савремени коловоз	Државни путеви I реда		Државни путеви II реда		Општински путеви	
		свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз
289.31	204.25	30.41	30.41	37.19	37.19	221.71	136.65

Извор: Општине и региони у Републици Србији, РЗС

На основу података из Одлуке о завршном рачуну буџета општине Владимирци за 2022. годину, издвајање за функцију организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре за 2022. годину износило је 82,921,470.00 РСД, што је 12,8 % укупних буџетских средстава, остварених у 2022. години.

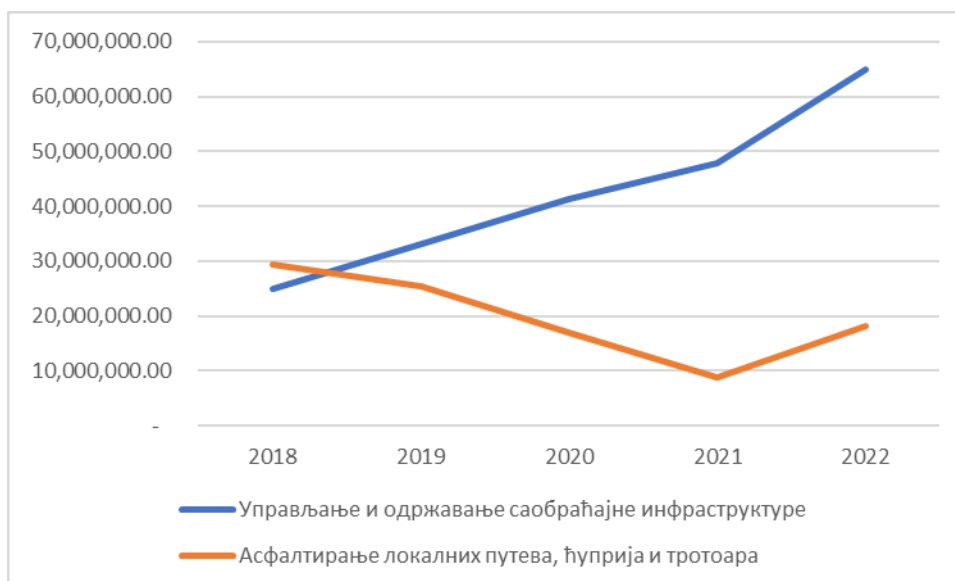
Табела 44. Расходи из буџета за општину Владимирци за област организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре за период од 2018. до 2022. године у РСД

Програм 7: Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	2018	2019	2020	2021	2022
	11.2	11.2	12.5	10.0	12.8

Извор: Подаци добијени из Одлука о буџету

Трошкови одржавања постојеће путне мреже и изградње нових саобраћајница имају велико учешће у укупним буџетским трошковима. Према расположивим подацима из одлука о буџету општине Владимирци у протеклих пет година, проценат расхода из буџета општине Владимирци за област организације саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре се у последњих пет година кретао од 11,2% до 12,8% од укупних буџетских средстава.

Графикон 15. Издавање средстава за асвалтирање путева, ћуприја и тротоара у последњих 5 година (2018-2022) из буџета у оквиру Програма 7 Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура

Извор: Подаци добијени из Одлука о буџету

Према подацима добијеним из општине, општина планира континуирано осавремењавање локалних путева, изградњу недостајућих и одржавање шумских – некатегорисаних путева.

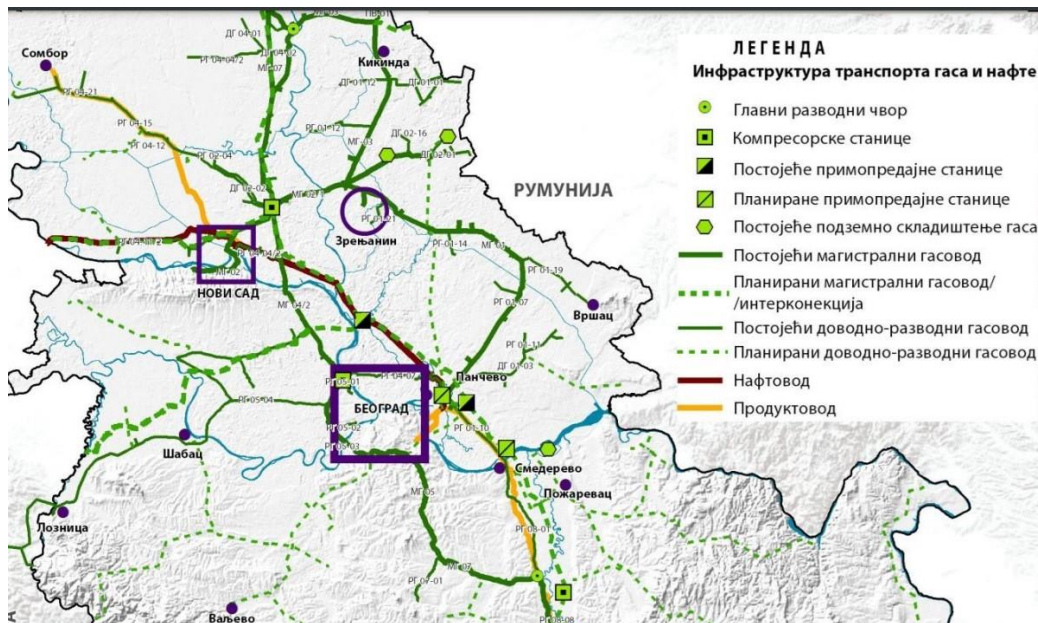
3.14. Снабдевање природним гасом

На територији општине Владимирци на подручју општине Владимирци нема изграђених система даљинског грејања нити изграђених елемената гасоводног система.

За пројекат гасовода у 2018. години издвојено је 1,155,000.00 динара. Развој гасоводне енергетске инфраструктуре на подручју општине подразумева изградњу примарне и секундарне (дистрибутивне) гасоводне мреже, као дела јединственог гасоводног система Републике, модерног, са свим елементима савремених технологија, планског управљања, безбедности итд. Циљ је квалитетно, поуздано и рационално снабдевање конзума природним гасом како за загревање тако и у индустрији. Просторним планом општине Владимирци предвиђене су активности на изградњи примарне мреже до 2022. године

- продуктовод: "Шабац-Владимирци-Коцељева-УБ";
- главне мерно-регулационе станице "Владимирци" 50/4bara, 3000m³/h.

Просторним планом Републике Србије од 2021. до 2035. године, планиран је развој магистралног/разводног гасоводног система: разводни гасовод Шабац – Владимирци – Коцељева.

Слика 3. Планирани разводни гасоводни систем према Просторном плану Републике Србије

Услови за изградњу секундарне гасоводне мреже дефинисаће се одговарајућом урбанистичком документацијом за укупно подручје Општине или појединачно по насељима (положај мерно-регулационих станица у насељима, трасе разводних гасовода и дистрибутивног гасовода).

Према подацима Министарства рударства и енергетике Републике Србије које води Регистар повлашћених произвођача електричне енергије, привремених повлашћених произвођача електричне енергије и произвођача из обновљивих извора енергије, на подручју општине Владимирци не постоји производња електричне енергије из обновљивих извора енергије.²⁵

3.15. Обновљиви извори енергије

Године 2015. Скупштина Србије је усвојила Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године²⁶ којом се предлаже се пут тржишног реструктурирања и технолошке модернизације енергетике Републике Србије, како би се боље припремила за период раста опште тражње добара и услуга. Један од стратешких циљева јесте и повећање производње енергије из ОИЕ ради смањења увозне зависности и подизања енергетске безбедности.

Секторски посматрано привредни развој земље доводи до повећања учешћа производних сектора (индустрија, пољопривреда, неенергетска потрошња) у оба сценарија. Предвиђено повећање учешћа ових сектора је са полазних 34,8% у 2010. години на око 40% у 2025. години. Тренд је такав да би се 2030. године у тим секторима трошило око 45% финалне енергије. У истом периоду би учешће сектора домаћинства требало да опадне за око 5%, а саобраћаја 2–3%.

²⁵ Извор: Министарство рударства и енергетике, Расположено на: <https://www.mre.gov.rs/registri>

²⁶ "Службени гласник РС", број 101 од 8. децембра 2015.

Табела 45. Финална потрошња енергије по енергентима (хиљада тен)

Сектор	Референтни сценарио				Сценарио са применом мера ЕЕ			
	2015.	2020.	2025.	2030.	2015.	2020.	2025.	2030.
Биогорива	22,6	231,3	237,2	243,1	21,4	207,5	201,5	195,6
Деривати нафте	3.410,4	3.368,8	3.595,6	3.853,1	3.258,5	3.083,0	3.200,4	3.348,7
Угаљ	996,7	989,6	1013,8	1.046,3	918,5	837,2	881,7	934,9
Електрична енергија	2.482,4	2.512,7	2644,4	2.799,4	2.317,0	2.254,1	2.360,7	2.490,7
Природни гас	1.321,7	1.540,9	1796,0	2.088,0	1.320,0	1.418,0	1.659,0	1.934,9
Топлотна енергија	841,1	864,1	956,2	1.058,1	803,4	786,9	857,1	936,2
ОИЕ за топлотне потребе	24,3	65,6	70,1	75,1	23,2	64,6	68,7	73,1
Биомаса	1.038,2	1.104,0	1184,6	1.272,1	1.033,8	1.104,9	1.131,8	1.162,1
УКУПНО	10.137,4	10.676,9	11.497,9	12.435,1	9.695,8	9.756,1	10.360,8	11.076,2

На подручју општине Владимирци предвиђена су улагања у коришћење геотермалне енергије за загревање варошице Владимирци, док за насеља није предвиђен систем топлификације и даљинског грејања²⁷.

Биомаса представља значајан енергетски потенцијал Републике Србије. Потенцијал биомасе се процењује на 3,448 милиона тен и у укупном потенцијалу ОИЕ учествује са 61%. Од овог потенцијала највећи део чине потенцијал дрвне биомасе – 1,53 милиона тен и потенцијал пољопривредне биомасе – 1,67 милиона тен (остаци у ратарству, сточарству, воћарству, виноградарству и примарној преради воћа), док је потенцијал биоразградивог комуналног отпада процењен на 205 хиљада тен. Биоразградиви отпад (осим комуналног) чине и отпадна јестива уља и отпад животињског порекла (кафилеријски кланични отпад) у укупној количини од 0,043 милиона тен/год.

Обзиром да је на подручју општине заступљена обимна пољопривредна производња, постоје предуслови за коришћење овог облика енергије, сем ако се користе потенцијали шума са чиме треба бити јело обазрив. Обим развоја сточарства, отвара и могућност производње биогаса, првенствено за потребе снабдевања сопствених фарми.

Енергија ветра се може користити за производњу електричне енергије. Парк ветрогенератора може се градити ван насеља, на пољопривредном земљишту изнад пете класе земљишта, изузимајући природна добра која имају потенцијал за заштиту, односно на миграторним правцима птица.

Повољни климатски услови и велики број дана са сунчаним интервалима пружају могућност коришћења сунчеве енергије, пре свега за добијање топлотне енергије.

Што се тиче геотермалне енергије, на основу досадашњих геолошких, геофизичких, хидрогеолошких и геотермалних истраживања, може се закључити да је на подручју општине Владимирци и целе Посаво-Таманве присутан велики хидрогеотермални конвективни систем и има индикација да је овај систем повезан са хидрогеотермалним системом Мачве, Семберије и јужног Срема.

Општина располаже значајним изворима термо-минералних вода, који нису у потпуности испитан и валоризован; на локалитету Дебрца откривена је геотермална вода температуре око 57°C, као и минерална вода на локалитету села Прово. До сада је изграђен и зацевљен бунар минералне воде у селу Прово са балнеолошким својствима па је могућа изградња бање или спортско-рекреационог центра. Такође, изгађени су и зацевљени бунари топле воде у Месарцима и Дебрцу,

²⁷ Просторни пан Општине Владимирци

просечне температуре 54-57°C. Могуће је коришћење у пластеничкој производњи раног поврћа и резаног цвећа и у спортско-рекреационе сврхе.

Општина је 2018. године израдила План детаљне регулације „Бање Владимирци“²⁸, а у циљу утврђивања услова за изградњу бушотине за каптирање геотермалне воде, њено претварање у топлотни енергију (евентуално и електричну). Добијена геотермална енергија би се користила за потребе здравствене заштите, здравственог и рекреативног туризма и евентуалне изградње објеката компатибилне намене са предходно наведеним (пунионица воде, производња воћа и поврћа у пластеничким условима и сл.)²⁹. Граница ПДР „Бања Владимирци“ обухвата површину од око 10 хектара катастарске општине Бобовик.

Из буџета општина је у периоду 2018-2022 идвојила укупно 52 милиона динара, док је у 2023 и 2024. години планирано издвајање од укупно 31,400,000.00 динара.

3.16. Потрошња енергије у јавном сектору и грејање становништва

Јавна расвета поверена је ЈКП "Извор". Општина је током последње три године увела око 50% јавне расвете по стандардима енергетске ефикасности (лед расвета) и очекује се наставак до потпуне замене свих сијалица у јавној расвети (лед рљасветом или соларним системима).

Током првог и другог квартала 2023. године израђен је идејни пројекат за целу општину Владимирци за увођење соларне јавне расвете. Остала потрошња енергије у јавном сектору је из чврстих горива и електрична енергије такође добијена из чврстих горива. Не постоји систем даљинског грејања. Присутна су индивидуална ложишта и централизовани системи грејања у школама и општини са индивидуалним котларницама.

Користи се у највећем проценту биомаса (дрво) и угаљ, последњих година бележи се и пораст удела електричне енергије за грејање. Општина планира увођење соларног система на изворишту Риђаке.

Основно стратешко опредељење које проистиче из међународних директива и обавеза Србије јесте да се мерама енергетске ефикасности постигне кумулативна уштеда од 7% од просечне финалне потрошње енергије за енергетске сврхе, из које има право да се изузме потрошња енергије у саобраћају.

Општина је 2021. године подржала мере енергетске транзиције³⁰ кроз сарадњу са привредним субјектима који се баве производњом, услугама и радовима на енергетској санацији стамбених објеката, а крајњи корисници бесповратних средстава су домаћинства на територији општине. Имплементација енергетске ефикасности и уштеде енергије у зградарству опредељена је буџетом општине од 2021 године када је износила 0,5% буџета, док су 2023. години опредељена средства у износу од 6,6% од укупног буџета³¹.

²⁸ на основу одредби члана 35 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 испр, 64/10 -одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13 - одл. УС, 132/14, 145/14 и 83/18) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 64/15)

²⁹ План детаљне регулације „Бање Владимирци“ у Владимирцима, Нацрт, 2018. Документ добијен од општинске управе

³⁰ План детаљне регулације „Бање Владимирци“ у Владимирцима, Нацрт, 2018. Документ добијен од општинске управе

³¹ Нацрт Одлуке о првом ребаланску буџета општине Владимирци за 2023. годину <http://vladimirci.org.rs/web/budzet/>

3.17. Енергетско сиромаштво и енергетски угрожени купци

По подацима надлежних у локалној самоуправи, на подручју општине Владимирци има 149 енергетски угрожених купаца у 2022. години, што је приближно 2,9 % ако посматрамо на нивоу домаћинства, односно 1,03 % посматрано на укупан број становника.

3.18. Заштита животне средине

3.18.1. Квалитет ваздуха и земљишта

Систематско праћење квалитета ваздуха у општини не постоји, нити се налази у мрежи станица за контролу квалитета ваздуха Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Дуж главних улица у насељима ваздух је загађен прашином пореклом од саобраћаја и продуктима сагоревања горива у моторима транспортних средстава (угљенмоноксид, угљеводоници, азотни оксиди, алдехиди, честице у којима се налазе тешки метали, олово и халогени и др.). Појас уз саобраћајнице у самим насељима, које су саставни део путних праваца кроз општину, представља линијски извор загађења животне средине.

Потенцијална угроженост квалитета ваздуха постоји због индивидуалних ложишта.

Од директних извора загађења земљишта у општини издваја се недовољно контролисана употреба хемијских средстава заштите у пољопривредној производњи.

Према доступним подацима³² пољопривредно земљиште није загађено опасним и штетним материјама и металима. Међутим земљишта у највећем проценту припадају класи земљишта која су слабо снабдевена хумусом.

Укупно има 3763 пољопривредних газдинстава, а користи се 20,004.00 хектара пољопривредног земљишта.³³ Овај податак се може сматрати релевантним за област заштите животне средине, а нарочито ако се узме у обзир да је пољопривреда важан извор два ГХГ гасова: азот-субоксида (N_2O) и метана (CH_4). Ова два гаса имају и 21 пута већи потенцијал глобалног загревања од угљен диоксида. N_2O се ослобађа у атмосферу као резултат микробиолошке трансформације азотних ђубрива у земљишту, јавља се услед нитрификације и денитрификације азота садржаног у стајском ђубриву. Индиректне емисије су резултат испаравања азота који се јавља пре свега у форми амонијака и NOX . Метан је директан производ животињског метаболизма насталог у процесу варења. Највећи произвођачи метана су преживари (краве, остала говеда и овце). Количина произведеног и емитованог метана зависи од система за варење животиња, од количине и врсте хране за животиње, као и броја животиња. Додатно, пољопривреда је главни корисник земљишта и снабдевач храном, и за правилно и ефикасно функционисање, пољопривреда мора да се ослања на стање и квалитет земљишта.

3.18.2. Квалитет воде и отпадне воде

На територији општине осим реке Саве, једини стални површински ток јесте река Добрава (слив реке Саве), која у свом сливу прима бројне повремене токове, од којих су највећи Млкава, Вишева река и Криваја.

³² Програм заштите животне средине Општине Владимирци од 2022-2032

³³ Извор: Општине и региони у Србији 2021, Општи подаци о пољопривредним газдинствима – Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018

На подручју ове општине ни на једном водотоку, не врше се никаква систематска мерења протицаја, водостаја и наноса. Једино на реци Сави, у Бељину постоји водомерна станица. Због тога се утврђивање протицаја на овим водотоцима мора вршити аналитичким методама, па је сасвим извесно да без мерења нема довољно сигурности у погледу добијених параметара.

На територији општине налази се водоакмулација Вукошић у КО Вукошић (тзв. бара Вукошић (Селска бара)), а која је настала од долинског проширења реке Добраве.

Законом о просторном плану Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 88/10), наведено да наводњавање заостаје у односу на могућности и потребе државе те ће постојеће и планиране површине бити заштићене као највреднији национални ресурс, одговарајућом политиком коришћења земљишта и дефинисана је планирана акумулација на територији КО Вукошић.

Просторним планом Општине Владимирци, ("Сл. лист града Шапца и општина Богатић, Владимирци и Коцељева" број 13/13), утврђена је локација вишенаменске акумулације Вукошић, у складу са Просторним планом Републике Србије и Водопривредном основом Републике Србије. Акумулација је планирана за наводњавање и оплемењивање водотока.

Општина Владимирци је 2017. године усвојила План детаљне регулације акумулације Вукошић у Вукошићу којим су ближе одређене мере заштите.

Најмању дубину и највеће водне резерве имају делови фреатске издани у алувијалним равнинама река, а са повећањем висине дубина издани расте уз опадање водне издашности. Поред фреатске, утврђена је и субартерска издан код Владимираца, на дубини од 26-46 m.

На територији општине Владимирци пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода спроводи ЈКП Извор.

Укупна дужина изграђене канализационе мреже у општини се није мењала у 13 година и износи 15 km.³⁴ Према подацима Аналитичког сервиса јединица локалне самоуправе, уочава се благи скоро незнатни пораст броја домаћинстава прикључених на канализациону мрежу у периоду од 2017. до 2021. године. Општина је далеко испод просека за Републику Србију по броју домаћинстава прикључених на канализациону мрежу. На подручју Републике Србије, број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу износи 62,6%, док у Мачванском региону износи 36,7%.

Табела 46. Процент становништва прикључен на канализациону мрежу

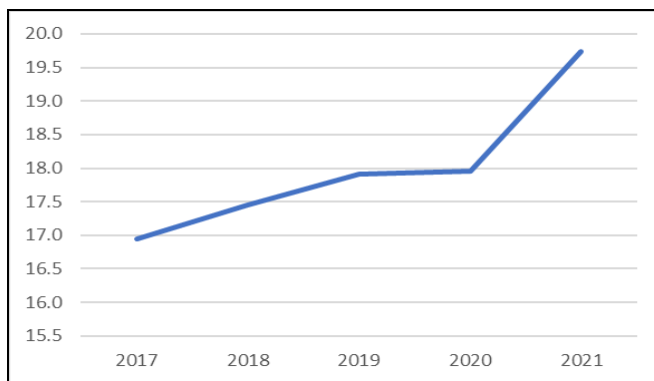
Назив индикатора	2017	2018	2019	2020	2021
Врој домаћинства прикључена на канализациону мрежу	408	410	410	410	415
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинства	7	7	7	7	7.1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

У деловима насеља која немају изграђену канализациону мрежу, збрињавање комуналних отпадних вода спроводи се у непрописно изведеним септичким јамама, чиме се директно угрожава квалитет вода и земљиште. Укупна количина испуштених отпадних вода у општини износила је 1,049,000 m³ у 2021. години, док је у систем канализације испуштено свега 19,700 m³.

³⁴ Извор: РЗС, ДевИнфо, расположиво на: <http://devinfo.stat.gov.rs>

Графикон 16. Испуштене отпадне воде у системе за одвођење вода у односу на укупно испуштене отпадне воде

3.19. Одлагање отпада

У Општини Владимирци послови сакупљања, транспорта и депоновања отпада, поверени су ЈКП "Извор". Опасан отпад је у надлежности Републике. За оператере који се баве сакупљањем, транспортом, привременим складиштењем и третманом отпада, у складу са Законом о управљању отпадом уведене су дозволе за управљање отпадом.

Сакупљање отпада из болница, здравствених установа и индустријских објеката, не спада у надлежност комуналног предузећа, већ ове установе морају имати појединачне уговоре са другим овлашћеним оператером за ту врсту услуге.

Осим података о количинама комуналног отпада, подаци о количинама истрошених батерија и акумулатора, количинама отпадних уља, гума, електронског и електричног отпада, отпада контаминираног POPs, отпада који садржи азбест и отпадним возилима, амбалажном отпаду, и фармацеутском отпаду нису довољно прецизни, па постоји проблем у прогнози будућих количина што може изазвати тешкоће у планирању капацитета.

Према подацима из НРИЗ за 2018, 2019, 2020. годину пријављено је да Дом здравља у Владимирцима, ствара и предаје медицински отпад у укупним количинама (за три године) 400 kg отпада индексног броја 09 01 04* и 3,5 тоне инфективног отпада, индексног броја 18 01 03*. Опасан отпад из предузећа и установа, који достављају податке о управљању отпадом за НРИЗ и ЛРИЗ се углавном предаје овлашћеним оператерима на даље поступање (третман, складиштење, одлагање, искоришћење).

Нема података о такозваном историјском отпаду који је заостао из периода ранијих активности предузећа на територији Општине Владимирци. Сакупљање отпада је генерално ограничено на место Владимирци и неколико руралних насеља (19 М3), контејнери за отпад од 1,1m³ и канте од 120 литара у већини случајева не задовољавају потребе и/или су у лошем стању;

Постојећи возни парк од једног аутосмеђара не задовољава садашње потребе, с обзиром на просечну старост возила тешко је оствариво и одржати његову потпуну техничку исправност; не постоје планови за неопходне инвестиције у вези са проширивањем услуга сакупљања отпада на месне заједнице и руралне области и нису урађене процене у погледу проширивања услуга за сакупљање отпада (ако се упореди потенцијални додатни приход од нових претплатника за сакупљање отпада и одговарајуће инвестиције и оперативни трошкови).

Не постоји одвојени систем за сакупљање опасног отпада из домаћинства, јер рециклажно двориште још није изграђено; такође, друге опције третмана (компостирање, анаеробна дигестија и др.) нису заступљене

Комунални отпад се одлаже на несанитарну неуређену општинску депонију, која се налази у месној заједници Бобовик; депонија је неуређена и неограђена. На депонији се не врши отплињавање депонијског гаса; депоновање, разастирање, равнање и сабијање отпада и дневно прекривање инертним материјалом се не врши свакодневно јер ЈКП не поседује потребну механизацију за оваку врсту послова. По потреби (ангажују-изнајмљују) друго лице које поседује потребну механизацију; на депонији се не врши селекција отпада од стране ЈКП „Извор“ већ неформални сектор овај посао ради повремено, без надокнаде ЈКП-у;

Очекивано време одлагања на општинску депонију-сметлиште је још око 3 године, односно до почетка рада и одлагања отпада на регионалну санитарну депонију на локацији "Каленић" у Општини Уб.

Од предвиђених инфраструктурних капацитета за рециклажу и третман отпада још увек није реализован пројекат рециклажно двориште за сакупљање отпада.

Као последица неорганизованог сакупљања отпада у руралном подручју, присутне су дивље депоније, које се углавном налазе поред путева, поред водотока, а врло често се отпад и пали; у 2021. год. евидентирано је 22 дивље депоније/сметлишта (процењена укупна површина сметлишта износи око 1.455m², а количина одложеног отпада је око 615 t.):

Није заживела пракса повраћаја амбалаже и амбалажног отпада, произвођачима производа, који после употребе постају отпад или њихова амбалажа, иако је то Законом о управљању отпадом и Законом о управљању амбалажом и амбалажним отпадом постала обавеза произвођача и збрињавање отпада урачунато у цену производа. Власници отпада, нарочито грађани, на пример амбалажу од пестицида и остатке пестицида одлажу заједно са комуналним отпадом на дивље депоније или их спаљују, чиме долази до угрожавања здравља становништва и животне средине;

Код већине становништва и запослених, недовољно је развијена свест и знање о одрживом управљању отпадом, поштовању хијерархије управљања отпадом и применама мера заштите животне средине.

Општина је 2021. године израдила Локални план управљања отпадом општине Владимирци за период 2021-2031 усклађен са Регионалним планом за управљање отпадом за 11 градова и општина Колубарског региона за период 2019-2029. У складу са планом израђен је идејни пројекат рециклажног дворишта.

Према податку из Регионалног плана управљања отпадом за 11 градова и општина колубарског региона за период од 2019-2029. године око 20% становништва је обухваћено системом организованог сакупљања.

Сакупљени отпад се одлаже на општинску депонију Бобовик, која није санитарно уређена. Поред општинске депоније а обзиром на недовољну покривеност становништва организованим прикупљањем од стране ЈКП, на територији општине Владимирци су и даље су активне дивље депоније/сметлишта. Евидентирано је више од 20 дивљих депонија/сметлишта, на које отпад одлаже становништво из руралног подручја и оних месних заједница одакле се не сакупља комунални отпад. Општина улаже велике напоре да очисти сметлишта, међутим изнова се појављују.

Изградњом и пуштањем у рад регионалне санитарне депоније неопасног отпада "Каленић" и инфраструктурним опремањем регионалног система за интегрално управљање отпадом, створиће се услови да се управљање отпадом у будућности врши у складу са законском регулативом и стандардима ЕУ, као и услови да се изврши санација и затварање постојеће општинске несанитарне депоније комуналног отпада, као и 22 дивље депоније у надлежности Општине Владимирци.

Локалним акционим планом дата је пројекција укупног броја становника и броја становника обухваћеног организованим прикупљањем од стране ЈКП за период 2021-2031. године за Општину Владимирци (Табела 47). Међутим, обзиром да први резултати пописа становништва показују да је број становника значајно мањи од процене (14.427 ст.), може се очекивати да ће се планом предвиђена динамика покривања свих домаћинстава организованим сакупљањем отпада и реализовати.

Табела 47. Планиран обухват становништва организованим сакупљањем отпада

Година	Укупан број становника	Број ст. обухваћеног организованим прикупљ. од стране ЈКП
2019	17.068	3.345
2020	17.026	5.108
2021	16.983	6.793
2022	16.949	9.322
2023	16.914	11.840
2024	16.879	14.347
2025	16.845	16.845
2026	16.810	16.810
2027	16.793	16.793
2028	16.776	16.776
2029	16.760	16.760
2030	17.068	17.068
2031	16.743	16.743

3.20. Управљање ванредним ситуацијама

Климатске промене имају утицај на рањивост општине и очекивано је да ће утицати на интензитет и учесталост екстремних временских прилика. Подручје општине Владимирци припада умерено-континенталном климатском појасу, са специфичностима које се манифестују као елементи субхумидне и микротермалне климе. Умерено топла лета и умерено хладне зиме показују средње годишње температуре за период од 2020-2022. у распону од од 10.6 оС до 12.9°С.

Годишња просечна вредност падавина је 662 mm, највећа месечна вредност утврђена је у јулу 69mm а најмања месечна вредност у фебруару 39 mm. Просечна годишња учесталост снежних дана износи 22.1 дан у години, односно 17.4% од укупног броја падавинских дана. Падавине су неравномерно распоређене у току године.

Узимајући у обзир предвиђања о порасту температуре у Републици Србији између 2°С и 4,3°С до 2100. године, као и смањење просечних годишњих падавина и до 4,5% до 2100. године, у поређењу са референтним периодом 1986-2005. године, очекују се учесталији и дужи сушни периоди, док ће падавине бити мање и неуједначене по интензитету.

На подручју општине, највећа учесталост појава суше јесте у вегетационом периоду када су пољопривредне културе најосетљивије, што се директно одражава на смањење пољопривредне производње. Као последица пораста температуре и смањења просечних годишњих падавина, на подручју општине очекује се смањење доступних количина квалитетне воде. С обзиром да је један од најрањивијих сектора на климатске промене у општини сектор пољопривреде који чини и највећи део прихода локалног становништва, неопходан је интегрални приступ адаптацији.

Поред директних ефеката климатских промена који се манифестују кроз промене температурних и падавинских режима, пољопривредну производњу на подручју општине могу угрозити и разне

врсте болести и паразита. Продужење вегетационе сезоне услед повећања зимских и ранопролећних температура довеле би и до веће могућности развоја болести и инсеката.

Још једна неповољна појава која може бити поспешена климатским променама јесу и ерозивни процеси. Очекиван пораст појава поплава и високих вода у Републици Србији, сигурно ће утицати на интензитет водене ерозије у појединим крајевима. Поред тога, ерозија ветра којој је изложена Мачва, може бити значајно појачана услед продужених периода суше и високих температура.

Од ветрова на подручју Владимираца је најчесталији северозападни ветар 15,62% са средњом брзином од 3,4 m/s. Потом следи југоисточни ветар (учесталост 9,42%, брзина 2,7 m/s), западни ветар (учесталост 8,99%, брзина 2,9 m/s), источни ветар (учесталост 8,71%, брзина 3,57 m/s).

Од осталих елементарних непогода, подручје општине изложено је утицају града, а узимајући у обзир да је ово доминантно аграрно подручје град је опасна метеоролошка појава која може да направи штету пољопривредним културама.

Емисије гасова који доприносе глобалном загревању на нивоу општине претежно потичу из сектора енергетике, пољопривредне делатности, неадекватног управљања отпадом и отпадним водама, као и неадекватног управљања стајњаком. Неке од мера за смањење емисија ових емисија наводе се пошумљавање, односно одрживо управљање шумама, коришћење минералних ђубрива у пољопривреди, супституција фосилних горива биомасом и сл. Један од начина за смањење емисије метана из пољопривреде у животну средину је инсталирање система за анаеробну дигестију стајњака и производња биогаса који се може трансформисати у топлотну или електричну енергију. Овим процесом се смањује емисија метана у атмосферу, што је директан допринос борби против климатских промена, а уједно се производи искористива обновљива енергија.

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 87/2018) дефинишу се надлежности јединица локалних самоуправа у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама које, између осталог, подразумевају доношење акта о организацији и функционисању цивилне заштите на територији јединице локалне самоуправе, на предлог надлежног штаба и обезбеђивање њеног спровођења; израђивање и доношење процене ризика, локалног плана смањења ризика од катастрофа, плана заштите и спасавања и екстерног плана заштите од великог удеса уколико се на њеној територији налази СЕВЕСО комплекс вишег реда; образовање штаба за ванредне ситуације; одређивање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање јединице локалне самоуправе на предлог надлежног штаба; планирање и обезбеђивање буџетских средства намењена за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама; образовање јединице цивилне заштите; успостављање ситуационог центара у складу са актом о организацији и функционисању цивилне заштите, а у зависности од техничких и материјалних могућности; израђивање студије покривености система за јавно узбуњивање за своју територију (акустичку студију) и старање о одржавању, набавци и постављању акустичких извора (сирена) и остале опреме у оквиру јединственог система за јавно узбуњивање у Републици Србији; сарађивање са суседним јединицама локалне самоуправе у спровођењу мера и активности од значаја за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама; предузимање хитних и превентивних мера у циљу смањења ризика од катастрофа; усвајање годишњег плана рада и годишњи извештај о раду штаба за ванредне ситуације; обављање и других послова утврђених законом.³⁵

³⁵ Извор: Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 87/2018)

Остали прописи који регулишу области ванредних ситуација су Закон о заштити од пожара, Закон о одбрани од града, Закон о обнови након елементарне и друге непогоде, Закон о ваздушној пловидби, Закон о водама, Закон о безбедности и заштити на раду, итд.

Општина Владимирци је израдила Процену ризика од катастрофа општине Владимирци у складу са Законом о смањању ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама³⁶ (документ није јавно доступан).

Подручје општине је 2014. године било погођено катастрофалном поплавом као и већи део Србије, и све учесталије током пролећних падавина (2021 и ова 2023. година).

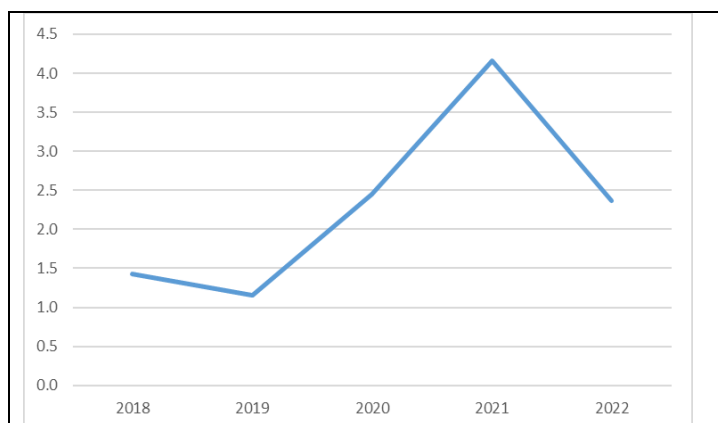
Општина суочава са озбиљним изазовом у вези плавњења реке Добраве – ова река се налази у категорији 1. реда и општина нема надлежности да изврши активности које би дугорочно, и на одржив начин решиле проблем изливања Добраве и уништења усева услед обилних пролећних падавина.

3.21. Улагање у заштиту животне средине

Пратећи ниво расхода из буџета општине за област заштите животне средине за последњих пет година, закључује се да је ниво утрошених буџетских средстава из године у годину повећава, али је приметан и пад планирног буџета у 2022. години 1,8 % укупних буџетских средстава (Графикон 17)

Графикон 17. Расходи из буџета општине за област заштите животне средине

Извор: Буџети општине

³⁶ Одлука о покретању поступка за израду процене ризика од катастрофа општине Владимирци <http://vladimirci.org.rs/web/odluke/>

3.22. Препоручени показатељи одрживог развоја

За локалне заједнице је од значаја да развој планирају и прате путем показатеља који су везани за циљеве одрживог развоја (ЦОР) Агенде 2030, уз прилагођавање својим специфичностима и потребама.

У наредним табелама представљени су поједини позатељи за праћење стања у области заштите животне средине за општину Владимирци, према ЦОР-а, на основу расположивих података.

Табела 48. Поједини показатељи одрживог развоја за општину Владимирци у складу са ЦОР-а

Циљ 6	Чиста вода и санитарни услови
Подциљ 6.1.	До 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и приуштивој пијаћој води за све
Показатељ 6.1.1	Удео становништва које користи пијаћу воду из система којима се безбедно управља
- Удео домаћинстава прикључених на водоводну мрежу (%) – 81,1%	
- Дужина водоводне мреже (km) – 124 km	
Подциљ 6.2	До 2030. постићи адекватан и једнак приступ санитарним и хигијенским условима за све, као и окончање праксе обављања дефекације на отвореном, уз обраћање посебне пажње на потребе жена и девојчица, односно оних у стањима рањивости
Показатељ 6.2.1	Удео становништва које користи услуге санитације којима се безбедно управља, укључујући праћење руку сапуном и водом
- Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу (%) - 7,1 %	
- Дужина канализационе мреже (km) - 8 km	
Подциљ 6.3	До 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати одлагање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материја, преполовити удео непречишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу
Показатељ 6.3.1	Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају
- Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде (%) – 19,7%	
- Удео пречишћених отпадних вода (%) –нема	
Подциљ 6.4	До 2030. битно повећати ефикасност коришћења воде у свим секторима и обезбедити одрживу експлоатацију воде и снабдевање слатком водом, како би се одговорило на несташицу воде и у знатној мери смањио број људи који се суочавају са несташицом воде
Показатељ 6.4.1	Промене у ефикасности коришћења вода током времена
- Количина испоручене воде за пиће (m ³) - 1,142.000 m ³ воде за пиће	
Показатељ 6.4.2	Ниво експлоатације вода (водни стрес): удео укупно захваћених водних ресурса у укупно расположивим водним ресурсима
- Количина укупно захваћене воде (m ³) – 1,575.000 m ³	
Циљ 11	Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим
Подциљ 11.б	До 2020. значајно повећати број градова и људских насеља који усвајају и примењују интегрисане политике и планове усмерене ка инклузији, ефикасности ресурса, ублажавања и прилагођавања климатским променама, отпорности на елементарне непогоде, такође развити и применити, у складу са Сендаи оквиром за смањење ризика од будућих катастрофа 2015 - 2030, холистичко управљање ризицима од елементарних непогода на свим нивоима
Показатељ 11.б.2	Удео локалних самоуправа које усвајају и спроводе стратегије за смањење ризика од катастрофа на локалном нивоу у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа
- Израђена процена ризика од елементарних непогода (Не/Да) - Да	

- Усвојен локални план смањења ризика од катастрофа (Не/Да) - Не	
Циљ 13	Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њихових последица
Подциљ 13.1	Оснажити отпорност и адаптивни капацитет на опасности повезане са климатским условима и природним катастрофама у свим земљама
Показатељ 13.1.3	Удео локалних самоуправа које усвајају и примењују стратегије за смањење ризика од катастрофа на локалном нивоу у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа
- Локална управа усваја и спроводи локалне планове смањења ризика од катастрофа у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа (Не/Да) - Да	
Циљ 15	Заштитити, обнављати и промовисати одрживо коришћење копнених екосистема, одрживо управљати шумама, борити се против дезертификације, зауставити и преокренути процес деградације земљишта и зауставити губитак биодиверзитета
Подциљ 15.1	До 2030. осигурати очување, обнову и одрживо коришћење копнених и унутрашњих слатководних екосистема и њиховог окружења, посебно шума, мочварног земљишта, планина и исушеног земљишта, у складу са обавезама према међународним споразумима
Показатељ 15.1.1	Површина под шумама као удео у укупној копненој површини
- Површина под шумом на укупној површини ЈЛС (%) – 12,8 %	

3.23. Образовање

Према Закону о основама система образовања и васпитања, у буџету ЈЛС обезбеђују се средства за остваривање делатности предшколског васпитања (полудневни и целодневни боравак, исхрана, нега и превентивна заштита деце предшколског узраста) у висини до 80% од економске цене по детету, укључујући у целисти средства за плате, накнаде и друга примања, социјалне доприносе на терет послодавца, отпремнине, као и помоћ запосленима у предшколској установи, расходе за припремни предшколски програм, осим оних за које се средства обезбеђују у буџету Републике Србије и остале текуће расходе; Превоз деце и запослених.

У погледу надлежности утвржених Уставом и законом, Скупштина општине оснива установе и организације у области предшколског образовања и васпитања, основног образовања и културе од значаја за општину и за припаднике свих националних заједница, социјалне заштите, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, омладине, дечије заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање. Општина се преко својих органа, у складу са Уставом и законом стара о задовољавању потреба грађана у области просвете (предшколско васпитање и образовање и основно и средње образовање и васпитање), научноистраживачке и иновационе делатности, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе.

Послове Општинске управе који се односе на област предшколског васпитања и образовања и основног образовања обавља Одељење за друштвене делатности, јавну управу и опште послове општине Владимирци.

3.23.1. Предшколско васпитање и образовање

У области образовања на територији општине функционишу

- предшколска установа „Сунцокрети“ у Владимирцима и Дебрцу (Предшколска Установа „Сунцокрети“ Владимирци) која је у систему савремених услуга грађанима - е-вртић;
- Вртић Лоптица у Јаловику, и
- и адаптирани простор за боравак деце и реализацију васпитно образовног рада у Прову.

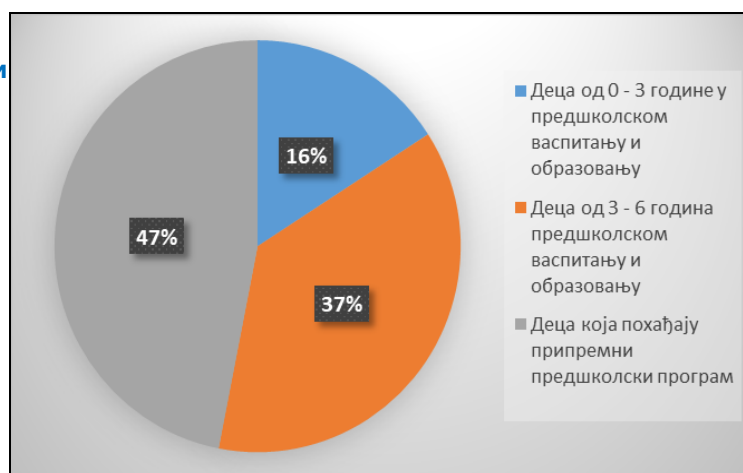
Табела 49. Преглед структуре предшколског образовања

	2016	2017	2108	2019	2020	2021
Број објеката предшколског образовања	2	12	16	13	14	15
Број деце у предшколском образовању	216	266	308	275	311	298
Укупан број запослених у предшколском образовању	41	29	44	44	45	51
Број васпитача у предшколском образовању	30	25	33	33	34	37

Табела 50. Број установа за предшколско васпитање и број деце

Број установа са предшколским васпитањем	1
Број објеката	15
Деца од 0 - 3 године у предшколском васпитању и образовању	49
Деца од 3 - 6 година предшколском васпитању и образовању	115
Деца која похађају припремни предшколски програм	145

Графикон 18. Обухват деце која похађају припремни предшколски програм у периоду од 2016 – 2021

Предшколским образовањем обухваћено је 49% деце, док је обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП (припремни предшколски програм) 42,4%.

Из статистике образовања, може се видети да је у 2020. години старосна група 0-6 година обухватала 628 деце, а да је у предшколску установу те године уписано 116 деце тог узраста, што указује на веома низак обухват деце предшколским образовањем и васпитањем (18,5%).

Табела 51. Значајнији показатељи у области предшколског образовања и васпитања за општину Владимирци, 2021. година

Показатељ	Вредност
Број установа	1
Број објеката	4
Деца узраста 0–3 године у предшколском васпитању и образовању	31
Обухват деце узраста 0–3 године предшколским васпитањем и образовањем (%)	15,0
Деца узраста од 3 године до поласка у ППП* у предшколском васпитању и образовању	85
Обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП* предшколским васпитањем и образовањем (%)	35,4
Деца која похађају припремни предшколски програм	110

* ППП – припремни предшколски програм;
Извор: ДевИнфо, Статистика образовања, РЗС

Према подацима из Републичког завода за статистику из 2021, број деце старосне доби од 0 – 6 године, износио је 798, док је број уписане деце у припремно предшколску установу износио 164.

3.23.2. Основношколско, средњошколско и високо образовање

Основношколско образовање је покривено са две основне школе – „Жика Поповић“ у Владимирцима и „Јован Цвијић“ у Дебрцу. И једна и друга установа имају разгранате школске мреже које убрзано губе своју оправданост пред негативном стопом природног прираштаја и смањивањем броја корисника.

Средњошколско образовање се обавља у Посавотамнавској средњој школи, у чијем склопу се налази и дом за смештај ученика са капацитетом од 180 места. Средња техничка школа има капацитет од 1.600 ученика који се школују за послове машинаке струке. Поред струке машинстава и обраде метала школа има нуди више занимања као што су: геодезија и грађевинарство, трговина, угоститељство и туризам, економија и право.

У оквиру Посавотамнавске средње школе се налазе:

- Учионице за теоријску наставу
- Кабинети за информатику и рачуноводство
- Кабинет за геодезију
- Специјализовани кабинети за угоститеље
- Радионица за општу машинску праксу
- Сала за скупове
- Кабинет за машинство
- Радионица за машинску обраду метала
- Кабинет за припремну наставу
- Библиотека
- Архива
- Свлачионице
- Фискултурна сала
- Вишенаменска сала

У последњих неколико година у Владимирцима делују огранци различитих факултета 17 и виших струковних студија.

Посавотамнавска средња школа са домом ученика у Владимирцима има веома добру опремљене кабинете за информатику и рачуноводство са свом неопходном, савременом техничком опремом (95 рачунара, плотер, 3 лаптопа, 3 видеобима и платна, 15 штампача, скенер, дигитална оловка, 3 фотокопир апарата и др.)

Иако је број основних школа остао исти, број одељења и број ученика се смањивао услед негативног демографског тренда. У школској 2020/2021. години, основним образовањем било је обухваћено 857 ученика, што је за 37 ученика мање у односу на школску 2016/2017.годину.

Табела 52. Број редовних школа, број одељења и број ученика у ОШ, општина Владимирци, 2017-2021.

Назив индикатора	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Број редовних основних школа	21	21	21	21	21
Број одељења у редовним основним школама	48	48	46	46	49
Број ученика у редовним основним школама	1076	1025	999	943	905

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Нето стопа обухвата деце основним образовањем је остварила значајан раст у односу на претходну школску годину, иако јој је претходио пад. Стопа обухвата девојчица је током петогодишњег периода била већа од стопе обухвата дечака.

Табела 53. Нето стопе обухвата основним образовањем, укупно и према полу, општина Владимирци, 2017-2021.

Назив индикатора	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Нето стопа обухвата основним образовањем	81.3	80.9	80.9	81.9	84.4
Нето стопа обухвата дечака основним образовањем	80.4	80.3	80	81	83.2
Нето стопа обухвата девојчица основним образовањем	82.2	81.9	82	82.9	85.7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

3.24. Здравство

Општина је оснивач и Дома здравља који са својом мрежом сеоских амбуланти покрива примарну здравствену заштиту становништва. С обзиром на старосну структуру општине потребе у области здравства далеко премашују капацитете ове установе. Недостатак законске основе да се ова установа бави вишим нивоима здравствене заштите, од многобројних специјалистичких услуга до болничког лечења или оснивања службе хитне помоћи, указује на потребу да се изнађу могућности за подизање услуга у овој области на далеко виши ниво од досадашњег.

У Дому здравља Владимирци, здравствену делатност обављају следеће службе:

- Служба за опште и специјалистичке послове;
- Служба за здравствену заштиту одраслих;
- Служба за здравствену заштиту жена;
- Служба педијатрије;
- Служба за заштиту уста и зуба;
- Служба лабораторије;
- Служба за средње и више медицинске послове;
- Служба за немедицинске послове.

Доступност услуга примарне заштите у руралним срединама није задовољавајућа. У прилог томе говоре и подаци из 2017. године према којима један лекар брине о 1.147 становника ове општине, док је у Мачванском округу просек један лекар на 451 становника.

С обзиром на пад популације и пораст запослених та ситуација се знатно мења последњих година.

Према подацима РСЗ, у Дому здравља Владимирци 2021. год, укупно је било запослено 81 лица од чега 60 здравствених радника и сарадника и 21 немедицинских радника. У односу на претходну 2019. годину број запослених је у порасту.

Табела 54. Значајнији индикатори у области здравства у општини Владимирци, 2017-2021. година

Назив индикатора	2017.	2018.	2019.	2020.	2021
Број здравствених установа (ЗУ)	1	1	1	1	1
Укупан број запослених у ЗУ	79	80	86	76	81
Број здравствених радника и сарадника у ЗУ	62	63	67	58	60
Број немедицинских радника у ЗУ	17	17	19	18	21
Број становника на једног доктора медицине	1147	1130	917	1276	1154
Број доктора медицине на 1.000 становника	0,87	0,89	1,09	0,78	0,87
Број лекара за предшколску децу на 1.000 предшколске деце	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5
Број лекара за одрасле на 1.000 одраслих	0,9	1,1	1	0,9	1,1
Број стоматолога на 1.000 становника	0,12	0,19	0,19	0,13	0,13
Број фармацеута на 1.000 становника	0,06	0,06	0,06	0,7	0,7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Примарну здравствену заштиту обавља Дом здравља Владимирци са сталним радом лекара постоје у насељима Дебац, Прово и Каона, док два дана у недељи лекар и медицинска сестра долазе у насеља Белотић, Драгојевац, Јаловик и Крнић. Објекти су малог капацитета, релативно у добром грађевинском стању, али слабе опремљености. Дом здравља поседује 3 санитарска возила.

Последњих година акценат се ставља на превентивно здравствене активности и организовање Базара здравља, са превентивним прегледима, а посебно се води брига о унапређењу здравља маргинализованих друштвених група, међу којима су Роми и особе са инвалидитетом

Снабдевање лековима се обавља преко ОЈ Апотекарске установе „Шабац“ у Владимирцима, где постоје и две приватне апотеке и по једна у насељима Дебрц и Прово.

Секундарна здравствена заштита (болница – општа и специјална) не постоји, већ се пацијенти упућују у веће центре (Шабац, Лозница и Специјална болница за рехабилитацију Бања Ковиљача)

Терцијална здравствена заштита (клиника, институт, клиничко – болнички центар, клинички центар) такође не постоји, већ се пацијенти упућују у веће центре.

На територији општине Владимирци не постоје Заводи за здравствену заштиту, већ је покрива Завод за јавно здравље Шабац.

Табела 55. Изабрани индикатори у области здравства у општини Владимирци, 2021. година

Показатељи	Број	%
Број лекара опште медицине у ЗУ	6	0,9
Број лекара специјалиста у ЗУ	1	60
Број стоматолога у ЗУ	2	6.7
Број фармацеута у ЗУ	1	13.3

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Активности на унапређењу здравља спроводе се путем здравственог васпитања и промоција у заједници. Поред здравственог сектора, у општини Владимирци значајно учешће у промоцији здравља и превенцији болести спроводи Црвени крст Владимирци.

3.24.1. Здравље становништва

Табела 56. Водеће групе болести у служби опште медицине за 2021. год. у Мачванском округу

Р. Бр.	Група болести	Бр. регистрованих случајева	%
1.	Болести система крвотока	80.829	22,61%
2	Болести система за дисање	46.726	13,07%
3	Болести миш.-кошт. сист. и везивног ткива	41.018	11,48%
4	Симптоми, знаци и патол.кл.и лаб налази	30.26	8,47%
5	Болести жлезда са унутр.лучењем, исхране и метаболизма	23.46	6,56%
6	Остали поремећаји(збирно)	135.154	37,81%
7	Укупно	357.447	100%

Извор: Завод за јавно здравље Шабац, <http://www.zjz.org.rs/wp-content/uploads/2023/02/AZS-2021.pdf>

Током 2021. године је регистровано 357.447 обољења, што је повећање за 8% према 2017. години. Редослед водећих група болести је већим делом идентичан редоследу 2017. године. Водећа група болести су Болести система крвотока (22,61%). У компарацији са 2017. годином, број регистрованих обољења из ове групе се повећао за 17%. Најчешћи узроци ових дијагноза су последица лоших животних навика (манифестују се кроз хроничне поремећаје здравља). Водећа дијагноза 2021. године и 2017. године је Есенцијална артеријска хипертензија.

На другом месту се налазе Болести система за дисање (13,07%). У компарацији са 2017. годином, број регистрованих обољења из ове групе се смањило за 8%. Најчешће се ради о акутним респираторним инфекцијама са кратким током и ефикасним лечењем. Водећа дијагноза 2021. године, као и 2017. године је Акутна инфекција горњих респираторних путева.

На трећем месту се налазе Болести мишићно - коштаног система и везивног ткива (11,48%). У компарацији са 2017. годином, број регистрованих обољења из ове групе се смањило за 5%. Ове дијагнозе су узрок ограничене покретљивости, односно дуготрајног апсентизма. Водећа дијагноза 2021.године и 2017. године је Друга обољења леђа.

На следећем месту се налазе Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (8,47%). У компарацији са 2017. годином, број регистрованих обољења из ове групе се повећао за 20%. Водећа дијагноза 2021.године и 2017. године је Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази.

На петом месту су Болести жлезда са унутрашњим лучењем исхране и метаболизма (6,56%). Ове болести су резултат неадекватне исхране, смањене физичке активности, изложености стресу и инфекцијама. 2017. године ова група болести није улазила у 5 најучесталијих група обољења. Водећа дијагноза 2021. године је Шећерна болест.

Најзаступљенија група болести код деце су Болести система за дисање (63,29%) (према 2017. години број регистрованих обољења из ове групе се смањило за 20%). Најчешће се ради о акутним респираторним инфекцијама горњих дисајних путева, што је последица слабог имуног одговора. Водећа дијагноза 2021.године и 2017. године је Акутна инфекција горњих респираторних путева неспецифична.

Најчешћи узроци смрти становништва Мачванског округа су: болести система крвотока, шифре за посебне намене (Covid 19) и тумори. У општина Владимирци, у 2021. год је умрло 206 особа од болести система крвотока, док је од тумора умрло 50.

3.25. Социјална заштита

Законом о социјалној заштити 17, дефинисано је да је социјална заштита организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености. Социјална заштита се креира на нивоу државне политике, као систем обавезних мера, стандарда и услуга које прописује држава, али и на нивоу локалних политика као систем ванинституционалних услуга и мера заштите, које се прописују и утврђују на нивоу јединице локалне самоуправе. У складу са тим и финансирање услуга и мера социјалне заштите потиче из два извора - државног и општинског.

Социјална угроженост становништва која се мултипликује у транзиционом периоду и временима економске кризе непрестано је у нескладу са материјалним и стручним капацитетима центра за социјални рад. Због специфичног устројства Центра (област „поверених послова“) где тешко долази до сагласности локалне самоуправе и републичког центра око могућности ангажовања додатних стручних капацитета за проширење поља деловања у овој области у нашој заједници, једино могуће решење треба тражити у неформалним видовима социјалне заштите и остваривање сарадње домаћих и страних хуманитарних организација и грађанских удружења, Црвеног крста и локалне самоуправе.

Основна установа за остваривање права из домена социјалне заштите је Центар за социјални рад. Центар за социјални рад Владимирци има 7 запослених радника, које чине директор, радник на управним пословима, социјални радник, МА психолог, два социјална радника, и шеф рачуноводства. Центар за социјални рад решава у првом степену уз примену одредаба Закона о општем управном поступку по захтевима грађана за остваривање права из области социјалне заштите, а у складу са Породичним законом, као орган старатељства врши послове заштите породице, помоћи породици и старатељства.

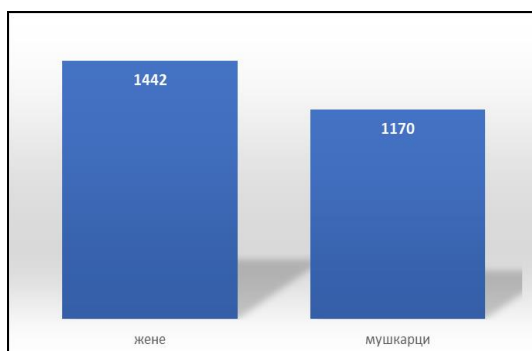
У складу са Законом о социјалној заштити Центар обезбеђује грађанима права од општег интереса које финансира буџет републике Србије и то: право на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за негу и помоћ другог лица, помоћ за оспособљавање за рад, смештај у установу социјалне заштите, смештај у другу породицу, друге услуге социјалног рада.

Поред наведених права које финансира буџет Републике Србије, из буџета општине Владимирци финансирају се права и услуге предвиђене Одлуком о социјалној заштити Општине Владимирци. Услови и рокови за пружање ових услуга предвиђени су одредбама горе наведеног Закона и Закона о општем управном поступку.

У складу са Породичним законом, Центар обавља послове помоћи породици, заштите породице и старатељства.

Графикон 18: Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад за 2021. год

Извор: Републички завод за социјалну заштиту

Табела 57. Изабрани показатељи из области социјалне заштите, општина Владимирци

Назив показатеља	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021
Број корисника новчане социјалне помоћи	244	242	226	198	433	360
Број корисника новчане социјалне помоћи, као % укупног броја становника	1,5	1,51	1,43	1,27	2,83	2,4
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица	54	53	29	51	43	41
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица	73	72	72	67	68	60
Број корисника дечијег додатка (0-17 година)	1106	1070	985	867	671	581
Број корисника увећаног дечијег додатка (0-17 година)	151	168	166	161	132	114
Број деце која користе услуге смештаја (0-17 година)	29	25	27	26	27	23
Број деце са инвалидитетом која користе услуге смештаја (0-17 година)	2	2	2	1	1	1
Број корисника државних домова за смештај старих (65 + година)	15	12	11	11	17	16
Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад	2.383	2.357	2.607	2.570	2.610	2.612

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у 2021. години је износио 2.612 лица, што чини 17,4% укупне популације у општини Владимирци. Приметан је благи пораст броја корисника, те је у поређењу са 2017. годином, тај број порастао за 8,4%.

Табела 58. Капацитети и оптерећеност Центра за социјални рад Општине Владимирци, 2021. година

Показатељ	Општина Владимирци	Мачвански округ	Р. Србија
Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији (%)	17,4		10,2
Однос броја корисника социјалне заштите и стручних радника ЦСР	522		435
Однос броја становника и стручних радника ЦСР	2970		4280

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Број корисника новчане социјалне помоћи је у благом порасту ако посматрамо период од 2016 – 2021. год. Удео корисника дечијег додатка (0-17 година) у укупној популацији деце је такође висок у поређењу са националним просеком. Учесће корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица је на нивоу Р.Србије и Мачванског округа нема битних разлика.

Табела 59. Удео корисника новчане социјалне помоћи, дечијег додатка и увећаног дечијег додатка, 2021. година

Показатељ	Општина Владимирци	Мачвански округ	Р. Србија
Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупној популацији (%)	2,4	2,3	2,9
Удео корисника дечијег додатка (0-17 година) у укупној популацији деце (%)	25,2	17,5	15,5
Удео корисника увећаног дечијег додатка (0-17 година) у укупној популацији деце (%)	5,0	3,4	4,5
Удео корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица у укупној популацији (%)	0,4	0,5	0,5

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Учешће деце која користе услуге смештаја (10%) је скоро дупло више од просека Р. Србије (4,7%), док је у Мачванском округу за 2021. год износио (6%), што се случај и са обухватом деце у хранитељским породицама.

Ситуација је повољнија када се посматра смештај у домовима за старе, где удео корисника у укупном броју лица старости 65+ износи 0,45%, док је просек за Мачвански округ 0,3%, а за Републику Србију 0,3%

Табела 61. Одабрани показатељи из домена социјалне заштите, општина Владимирци, Мачвански округ Р. Србија, 2021. година

Показатељ	Општина Владимирци	Мачвански округ	Р. Србија
Стопа деце* која користе услуге смештаја (на 1.000 деце)	9,85	6	4,7
Стопа деце у хранитељским породицама (на 1.000 деце)	8,56	5,6	4,3
Удео корисника државних домова старости 65 и више година у укупном броју лица старости 65+ (%)	0,45	0,3	0,45

*деца узраста од 0-17 година

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

У 2021. години, у општини Владимирци су регистрована 2 случаја породичног насиља према деци, а 45 према женама.

Табела 62. Стопа деце (6-17 година) у сукобу са законом (на 1.000 деце) (%)

Територија	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Општина Владимирци	0	3,81	3,31	2,28	2,33	2,4
Мачвански округ	2,1	6,5	3,9	7,5	4,2	9,4
Р. Србија	8,1	1,1	4,7	10,3	10,3	10

Извор: Аналитички сервис ЈЛС <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

3.26. Култура и цивилни сектор

Област културе, на жалост, најслабије је институционално покривена у нашој заједници. Поред постојања библиотеке „Диша Атић“ са широким спектром обавеза и минимумом материјалних могућности, учева се још само две организације цивилног сектора које делују у овој области. Ни КУД „Диша Атић“ из Скупљена, ни удружење „ШУгар хед“ из Владимираца немају обезбеђену подршку тако да њихова остварења превазилазе њихове материјалне могућности.

У области културе, потребно је поменути Библиотеку „Диша Антић са фондом од око 50.000 књига и других вредних публикација. Јаловичка ликовна колонија, представља праву ризницу уметничких дела домаћих и страних сликара и вајара. Посебну вредност има средњовековни Манастир у Каони којег је крајем 14. века, према народном предању, подигла сестра Милоша Обилића – Иконија. Књаз Милош је указом 1829. године наредио да се поред осталих зграда у Србији, сагради и зграда седишта среза у Владимирцима. Зграда је завршена 1854. године о трошку мештана, тако да је свака пореска глава имала дати по два цванцика. Озидана је за потребе власти и становање среског начелника. Касније је у народу добила назив Конак. Зграда Конака је од 1976. године под заштитом државе као најстарија зграда у Посавотамнави. Данас се у делу зграде налази и библиотека са око 50.000 књига.

Јаловичка ликовна колонија основана је 1978. године, а на иницијативу Милована Шујића и Зорана Симића. Седиште колоније је у Посавотамнавском селу Јаловику, у Дому културе. Специфичност колоније је симбиоза села и уметности, при чему је само село Јаловик претворено

у галерију. Захваљујући правилу и обичају, који је важио до средине 90-тих година када је сваки сликар своје домаћину (код кога је за време трајања колоније имао двонедељни бесплатни смештај и исхрану) остављао бар по један уметнички рад, читав Јаловик постао је јединствена галерија какве, засигурно, на нашим просторима још није било.

Табела 63. Установе културе у општини Владимирци

Установе културе	Активности
Општинска народна библиотека „Диша Антић“	делатност библиотека и архива, издаваштво, књижевни сусрети и дискусије, креативне и ликовне радионице и др.
Зграда Конак	
Јаловичка ликовна колонија	
Манастир у Каони	

Извор: Завод за проучавање културног развитка

Општина Владимирци не поседује биоскоп, позориште, нити музеј. Од манифестација, познате су:

- Петровдански дани
- Златни глас Посавотамнаве
- Савска регата
- Сајам олдтајмера у Владимирцима
- Јаловичка ликовна колонија

Цивилни сектор

У цивилном сектору постоје разноврсна удружења као што су ловачка, удружење пензионера, пчелара.

Табела 64. Удружења грађана у општини Владимирци

Назив	Година оснивања	Област остваривања циљева
Локална акциона група	2018.	Рурални развој, туризам, предузетништво и заштита животне средине.
Удружење пензионера	1975.	Друштвене и хуманитарне услуге за своје чланове.
Црвени крст	1924.	Хуманитарна
Удружење одгаивача голубова српских високолетача "SRB 158 TEKIR"	2011.	У области одгајивања голубова, такмичењу и унапређењу голубарства
Мото клуб	2019.	Мотоциклизам
Рурал	2010.	Рурални развој и изградња локалне инфраструктуре усмерена на развој општине Владимирци, стручна и едукативна помоћ јавном и приватном сектору, као и сеоском становништву.
Ловачко удружење „ФАЗАН“	2010.	Гајење, заштита, лов и коришћење дивљачи, као и унапређење популација дивљачи и њених станишта на територији ловишта "Орлача".
Удружење пчелара	2011.	Развој и заштита пчеларства, стручно и научно образовање и усавршавање и производња и промет пчелињих производа, пчеларске опреме, прибора, репроматеријала и лекова
Канцелатија за младе	2013.	Култура

Извор: Агенција за привредне регистре

3.27. Информисање

На подручју општине постоји само радио станица Владимирци. Грађани се о активностима општине могу информисати путем сајта општине, сајта туристичке организације, фајсбук странице удружења Канцеларије за младе.

Сва званична документа се оглашавају у регионалном службеном листу, а актуелне вести и новости у на регионалним интернет порталима и штампи (Глас Подриња, Подрињске новине, Глас Тамнаве). Осим тога средства јавног информисања су и регионалне ТВ станице (ТВ Шабац и ТВ АС).

3.28. Спорт и омладина

Спорт и омладинска политика је веома важна област којој није посвећена довољна пажња. Општина планира реконструкцију и изградњу спортских терена у селима до краја планског периода.

Породица спортских колектива у Владимирцима окупљена је у оквиру Спортског савеза Владимирци. Спортски савез Владимирци основан је 20.04.2004. године на иницијативу ОФС Владимирци, ОШС Владимирци и ОК "Јединство" Владимирци. У чланству Савеза има 35 спортских клубова и два спортска гранска савеза (фудбалски и шаховски).

У оквиру Општинског фудбалског савеза активан је 21 клуб од којих је најуспешнији ФК Прово – Српска лига.

Општински шаховски савез обухвата 6 клубова (ШК „Владимирци, ШК Лојанице, ШК Лепота порока из Дебрца, ШК „СТИЛ“ Мровска и ШК Владимирци). Осим наведених, постоји и одбојашки клуб, карате и текводнодо клубови, савате, аикидо и стрељачки клубови.

Стрељачки клуб „Сава – Месраци“ је најмлађи члан Спортског савеза општине Владимирци али већ остварује запажене резултате. Њихов члан је репрезентативац Србије и најбољи кадет за 2018. годину у дисциплини ваздушни пиштољ Марковић Златомир.

Општина планира до краја планског периода да изгради и реконструише неколико спортских игралишта.

4. SWOT анализа

SWOT Анализа је рађена у сарадњи са члановима радних група.

CHAGE	СЛАБОСТИ
<p>Добра географски положај и саобраћајна повезаност Река Сава Природни ресурси (река Сава, земљиште, потенцијал геотермалних вода) Релативно незагађена животна средина Препознавање локалних власти за решавање проблема водоснабдевања Релативно ажурна планска и урбанистичка документација Млади кадрови у ЈЛС Добро организован систем издавања дозвола Доступност здравственој и социјалној заштити Довољан број запослених у здравству и социјалној установи Постојање дома ученика Квалитетно пољопривредно земљиште</p>	<p>Непостојање система пречишћавања отпадних вода Непостојање система рециклаже Недовољна покривеност асфалтом у насељеним местима Проблем дивљих депонија Недовољно организован приградски превоз Недовољна искоришћеност обновљивих извора енергије Проблеми зоохигијене Још увек недовољно коришћење доступних бесповратних средстава Није израђен локални Акциони план за младе Нема довољно кадрова у ЈЛС</p>
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<p>Природни услови за развој викенд и излетничких туристичких производа и производа за кратке одморе Идеални услови за органску производњу Постојање услова за производњу агроенергетских усева Дobar пољопривредни потенцијал за компост Повећање енергетске ефикасности повезивање општине на гас и боље искоришћење обновљивих извора енергије. Пласман локалних производа</p>	<p>Депопулација села и смањење боја становника Честе елементарне непогоде услед промена климатских услова –штета пољопривредним условима Спор процес изградње регионалне депоније Каленић Даљи одлазак кадрова из општинске управе Чести избори превремени избори</p>

Визија

Визија развоја општине Владимирци до 2029. године настала је кроз процес консултација са заинтересованим странама и иста представља жељено стање будућности, промену која се жели постићи у планском периоду кроз реализацију предложених мера и тиме достизање дефинисаних приоритетних циљева.

Општина Владимирци је лепо место за живот, са свеукупним повољним амбијентом за живот и рад младих, у којем се добар квалитет живота свих њених грађана заснива на развијеном предузетништву и пољопривреди, са развијеном друштвеном и комуналном инфраструктуром и очуваном животном средином

5. Приоритетни циљеви и мере

У оквиру три кључна развојна правца (привредни и друштвени развој и комунална инфраструктура и заштита животне средине), а на основу планова, пројеката и годишњег издвајања из буџета дефинисано је 12 приоритета.

Процена трошкова за реализацију у оквиру мера је дата на основу информација из ЈЛС и процене обрађивача. Средњорочним планом (Акциони план који се доноси на три године), се ближе одређује процењена вредност, односно колико опредељење треба да буде у буџету за активности у оквиру реализације мере, односно приоритетног циља.

Овај Програм ће бити предмет ревизије 2026. године.

Приоритетан циљ	Мера
Развојни правац Привредни развој	
1. Унапређење пословног окружења, повећање запослености и конкурентности привреде кроз привлачење инвестиција	1.1. Унапређење привредног и инвестиционог амбијента кроз уређење приступа индустријскј/радној зони и проширење 1.2. Успостављање механизма за финансијску подршку запошљавању-приватни сектор 1.3. Успостављање механизма за финансијску подршку запошљавању -физичка лица 1.4. Подршка развоју и промоцији предузетништва 1.5. Развој туризма и промоција туристичке понуде
2. Одржива пољопривреда и рурални развој општине	2.1. Финансијска подршка пољопривредним произвођачима – субвенције 2.2. Улагања у пољопривредну инфраструктуру (наводњавање, атарски путеви...) 2.3. Едукативне активности и подршка умрежавању пољопривредника
Развојни правац Комунална инфраструктура и заштита животне средине	
3. Изграђен систем одрживог управљања отпадним водама на територији општине	3.1. Израда пројектне документације за пречистач отпадних вода 3.2. Изградња недостајуће канализационе мреже 3.3. Изградња атмосферске канализације
4. Обезбеђена и приуштива пијаћа вода за све становнике	4.1. Реконструкција / доградња водоводне мреже 4.2. Обезбедити додатна изворишта и резервоаре воде
5. Изграђен систем одрживог управљања отпадом на теиротрији општине	5.1. Покрити 100% становништва системом одрживог управљања отпадом 5.2. Подизање свести грађана и изградња компостишта 5.3. Контрола одлагања на дивља сметлишта 5.4. Примарна сепарација и рециклажа 5.5. Санација и рекултивација општинске депоније
6. Унапређена енергетска ефикасност и смањена потрошња енергије	6.1. Унапређена енергетска ефикасност и повећање коришћења ОИЕ

7. Унапређен систем саобраћајне инфраструктуре и уређење јавних површина (тротоара)	7.1. Изградња нових саобраћајница 7.2. Уређење јавних површина 7.3. Решавање проблема напуштених животиња 7.4. Проширивање сеоских гробаља
Развојни правац Друштвени развој	
8. Унапређење услуга за грађане, развој социјалних услуга за становништво, са акцентом на рањиве групе становништва	8.1. Решавање стамбених потреба социјално угрожених или породица / лица које желе да се настане у насељу Владимирци 8.2. Континуирано и одрживо пружање услуга социјалне заштите 8.3. Унапређење доступности услуга свим грађанима
9. Побољшане здравствене услуге, квалитет и доступност становништву	9.1. Побољшање услова рада дома здравља и здравствених станица 9.2. Обезбеђивање услуга превентивних прегледа и информација за кориснике здравствене заштите
10. Унапређен систем пружања образовних услуга	10.1. Побољшање услова у образовним установама ради задовољења потреба деце свих узраста
11. Подигнут квалитет културних садржаја и услуга установа културе на територији општине	11.1. Реконструкција и опремање објеката установа културе 11.2. Осавремењавање презентације културних садржаја
12. Унапређење постојећих спортско-рекреативних капацитета на територији општине	12.1. Реконструкција постојећих спортско-рекреативних терена у насељима и планирање нових

5.1. Опис приоритетних циљева и мера

5.1.1. Развојни правац: Привредни развој

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 1: Унапређење привредног и инвестиционог амбијента кроз уређење приступа индустријској/радној зони и проширење

Опис циља:

На подручју Општине Владимирци опредељен је и комплетно опремљен простор за индустријску/радну зону у насељу Владимирци на површини од 2 хектара, која још увек није у употреби за ту намену. Једна од мера у оквиру приоритетног циља, односи се на изградњу недостајуће инфраструктуре у оквиру наведене зоне (приступног пута), и привлачење инвестиција /инвеститора, односно малих и средњих привредника.

Општина Владимирци показује проблем ниске просечне зараде, која без обзира на номинални раст од 11 просечно годишње, посматрано од 2017. године, и даље је нижа од просека Мачванске области за 7,65%, а од Републике Србије (65.864 РСД) за 23,46%.

У том смислу, општина планира реализацију мера којима ће пружити подршку привредном расту, односно улагања у потребне ресурсе, у циљу унапређења пословања, и последично унапређења услова за запошљавање и samozапосљавање.

Општина је усвојила Локални акциони план запошљавања у фебруару 2021. године, а који се односи на период 2021-2023. У наредном периоду општина ће изградити и усвојити нов Локални акциони план запошљавања за период 2024-2027, подржати пројекте јавних радова, стручне праксе, моје прве плате и сличне постојеће, али и нове, програме. Посебна мера свакако ће бити подршка предузетништву, где ће акценат бити стављен на осетљиве групе као што су млади и жене, као и друге категорије теже запољшивих лица. Мера ће обухватити финансијску али и другу (стручну, техничку) подршку кроз набавку опреме, обезбеђивање информативних и едукативних програма.

Туризам је саставни део овог приоритетног циља, јер исти на подручју општине није развијен, без обзира на потенцијале овог подручја. Подручје општине тренутно не остварује скоро никакав економски ефекат од активности у области туризма (удео запослених у сектору услуга смештаја и исхране је био 1,6 % у 2021. години), уз кумулативно смањење броја запослених у сектору услуга смештаја и исхране за 0,4%, од 2017. годину. У оквиру планског периода, општина планира обједињавање туристичке понуде, активнију промоцију, реализацију одређених капиталних пројеката, брендирање, активирање локалног становништва у делу пружања услуга смештаја и исхране и сл. Општина Владимирци има основану туристичку организацију, и путем сајта је почела активнија промоција догађаја и културно-историјских знаменитости краја.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
8.5. До 2030. постићи пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све жене и мушкарце, укључујући и младе људе и особе са инвалидитетом, као и једнаку плату за рад једнаке вредности	Поглавље 20: Предузетништво и индустријска политика
8.6 До 2030. развити и операционализовати глобалну стратегију за запошљавање младих и применити „Глобални пакт за запошљавање“ Међународне организације рада	

Показатељ исхода 2022. (базни)	Показатељ исхода 2029. (циљни)
Просечне зараде без пореза и доприноса 56,167 дин. (478 EUR) Извор податка: Статистика запослености и зарада, РЗС	Просечне зараде без пореза и доприноса 63.225,00 дин. (530 EUR) Извор верификације податка: ДевИнфо – РЗС

Незапослена према старосној структури у укупном број незапослених: незапослени млади 15-29 (23,1%) незапослени од 30-54 године (52,3%) незапослени старији 55+ (24,6 %) <i>Извор податка: ДевИнфо - РЗС</i>	Незапослена према старосној структури у укупном број незапослених: незапослени млади 15-29 (15%) незапослени од 30-54 године (46,3%) незапослени старији 55+ (20%) <i>Извор верификације податка: ДевИнфо – РЗС</i>
---	---

Мера 1.1. Стварање повољног пословног окружења за инвестиције и нова радна места

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

Опредељена пословна зона на подручју насеља Владимирци комплетно је инфраструктурно опремљена. Простире се на 2 хектара са могућношћу проширења на још 6. Привлачење малих и средњих предузећа (пословни простор и/или мањи производни капацитети) ће допринети отварању нових радних места.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду планирано је асфалтирање приступне саобраћајнице (приступни пут) и могуће проширење на још 6 хектара. Такође, планира се привлачење инвеститора, нарочито мањим привредницима за свој пословни простор или производњу мањег капацитета.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

Мера 1.2. Успостављање механизма за финансијску подршку запошљавању -приватни сектор

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

Мера даје допринос остварењу циља кроз неколико кључних активности, где је пре свега израда новог локалног акционог плана запошљавања по истеку претходног, подршка програма стручне праксе, финансијска подршка за набавку опреме и др. Основни резултат наведених мера треба да буде веће запошљавање и бољи услова рада и накнада запосленима.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду планирано је: - израда локалног акционог плана запошљавања (2024-2027) по истеку постојећег (постојећи истиче 2023. год.) - финансијска подршка за новозапошљавање - финансијска подршка за набавку опреме у циљу унапређења пословања
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	3,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

Мера 1.3. Успостављање механизма за финансијску подршку запошљавању -физичка лица

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

Мера даје допринос остварењу циља кроз неколико кључних активности, где је, пре свега, израда новог локалног акционог плана запошљавања, подршка програма јавних радова, стручне праксе, програма моја прва плата и др.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно	У планском периоду планирано је:

спровести за реализацију мере	- субвенције за самозапошљавање - финансијска подршка за програм јавних радова, стручне праксе и моје прве плате
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	3,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 1.4. Подршка развоју и промоцији предузетништва	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља: Мера подразумева пружање подршке развоју предузетништва, анимирању младих, жена и свих других са подручја општине, у циљу развоја малог бизниса. Општина у планском периоду планира да пружи подршку старт ап пројектима кроз набавку опреме, пружање подршке информисања и едукације за аплицирање на донаторске програме и др. у складу са препознатим потребама. Реализација мере даје директан допринос остварењу циља кроз повећање запослености, али и повећање прихода локалног становништва, што је, кроз предузетничке пројекте, најчешће веома одржив облик остваривања прихода.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду планирано је: - израда Локалног акционог плана развоја предузетништва, при чијој изради, кроз фазу анализе, ће бити и препознате потребе тржишта и могућности подручја за активирање одређених пословних подухвата. - кроз јавне конкурсе у складу са препознатим потребама средства би била додељивана за расписивања потребне материјалне и нематеријалне ресурсе за покретање малог бизниса.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	3,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 1.5. Развој туризма и промоција туристичке понуде	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља: Мера обухвата све активности које би општина предузимала у циљу развоја туристичке понуде и промоције исте. Како је подручје општине је ослоњено на реку Саву, има потенцијал геотермалних ресурса, и исто тако пољопривредно земљиште за узгој органске хране кроз креирање туристичких производа и програма ови ресурси ће се искористити у пуном потенцијалу. Најпре, биће потребно обезбедити одрживи начин финансирања локалне туристичке организације која у циљу обезбеђења систематизованим бављењем промоције подручја, креирањем туристичких производа и програма, анимирањем локалног становништва за укључивање у пружање услуга смештаја и исхране, едукацијама, категоризацијом и др. Мера би подразумевала и активности обједињавања туристичке понуде, односно креирање јединствене понуде подручја, у циљу бржег и квалитетнијег приступа крајњем купцу. развој туризма на подручју општине свакако уључује и реализацију капиталних инвестиција. израђен је план детаљне регулације „Бања Владимирци“ у Владимирцима.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду општина ће реализовати следеће активности које се односе на: - изградњу геотермалног бунара - реконструкцију Конака – фаза 2 - уређење сувенирнице и пратећих садржаја у етно парку у Владимирцима

	<ul style="list-style-type: none"> - креирање туристичких производе и програме - анимирање локалног становништва, младих, - удружења грађана, за пружање различитих - туристичких и угоститељских услуга (локални - водичи, услуге смештаја, исхране и др.)
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	52,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 2: Одржива пољопривреда и рурални развој општине

Опис циља:

Пољопривреда представља примарну привредну грану општине, захваљујући значајним природним ресурсима али и традицији бављења овом привредном делатношћу. Прилично је добра повезаност са великим тржиштима (Шабац и Београд) што омогућава пласман производа кроз различите канале (тржнице, маркети, испорука домаћинствима...). Наведено указује на потребу дефинисања мера које ће унапредити сектор пољопривреде и уквиру циља одрживе пољопривреде. У складу са својим надлежностима, општина ће издвајати средства у наредном, планском, периоду, а у циљу пружања финансијске, али и едукативне и саветодавне подршке пољопривредницима са подручја. Подстицаји ће се односити примарно на веће ангажовање младих у пољопривреди, кроз пружање подршке за набавку опреме и механизације, а затим и на уређење основне инфраструктуре, као што су атарски путеви, услови за наводњавање, санација сметлишта на пољопривредним површинама и слично. Посебна мера односиће се на подршку органској производњи, која представља стратешко опредељење, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу ЕУ. У оквиру Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године дефинисано је приоретно подручје "Заштита и унапређење животне средине и очување природних ресурса", где се пажња посвећује одрживој пољопривредној пракси, односно одрживом управљању природним ресурсима, где кључну улогу има органска пољопривреда. Општина Владимирци, коју пре свега карактерише значајно богатство природних ресурса, посебну пажњу ће обратити на спровођење мера којима ће се очувати квалитет ресурса земљишта и афирмисати органска производња. Повећање површина под органском производњом мора да се започне кроз анимирање и подстицаје од стране локалне самоуправе, а иста искуства имају и друге земље, не само региону, већ и у ЕУ. Европска унија, такође, у оквиру своје пољопривредне стратегије ("Farm to Fork strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system") указује на значај одрживе пољопривреде у смислу очувања биодиверзитета.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
<p>2. Окончати глад, постићи безбедност хране и побољшану исхрану и промовисати одрживу пољопривреду</p> <p>2.4. до 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема које јачају капацитет за прилагођавање променама климатских услова (екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла.</p> <p>2а. Повећати инвестирање, укључујући међународну сарадњу, у руралну инфраструктуру, пољопривредна истраживања и саветодавне услуге, развој технологије и банака биљног и сточног генетског материјала како би се унапредили пољопривредни у земљама у развоју, а посебно у најмање развијеним земљама</p>	<p>Поглавље 11: Пољопривреда и рурални развој</p>

2.3. До 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производни ресурсима и подацима, сазнањима финансијским услугама, тржиштима и могућностима за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде.	
---	--

Показатељ исхода 2022. (базни)	Показатељ исхода 2029. (циљни)
Укупна издвајања из општинског буџета у области пољопривреде су око 139.000 ЕУР годишње – 2,8 % <i>Извор податка: Завршни рачун за 2022 годину</i>	Укупна издвајања из општинског буџета у области пољопривреде износе око 3,5% буџета <i>Извор верификације: завршни рачуни</i>
Укупни подстицаји регионалног развоја (за пољопривреду) око 1,071.100 ЕУР; од чега 85% су повукла пољопривредна газдинства <i>Извор податка: Агенција за привредне регистре</i>	Укупни подстицаји регионалног развоја (за пољопривреду) око 1,200.000 ЕУР; <i>Извор податка: Агенција за привредне регистре</i>

Мера 2.1. Финансијска подршка пољопривредним произвођачима - субвенције

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

Подстицајна мера се планира у циљу подршке подрживом развоју пољопривреде и подразумева финансијска издвајања општине у виду суфинансирања садног материјала, набавку потребне механизацијеи друге опреме, а пре свега подршка остајању у селу младима кроз субвенције за куповину куће са окућницом.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере у планском периоду, општина ће: <ul style="list-style-type: none"> - наставити за подстицајима за јачање капацитета пољопривредних газдинстава - наставити са подршком младима до 45 година за стварање домаћинства у руралном подручју (куповина куће са окућницом) - подржати развој воћарства кроз субвенције за подизање засада воћа. - подршка органској производњи хране
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	44,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

Мера 2.2. Улагања у пољопривредну инфраструктуру (наводњавање, атарски путеви...)

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

У складу са својим надлежностима, општина ће издвајати средства у оквиру мере која се односи на унапређење пољопривредне инфраструктуре, а која директно утиче на остварење постављеног циља одрживе пољопривреде подручја. Инвестиције у оквиру ове мере ће бити реализоване годишње, у складу са доступним општинским и обезбеђеним екстерним изворима финансирања, а обухватаће улагања у атарске путеве, наводњавање, и друго за чим се укаже потреба, а постоји директан или индиректан позитиван утицај на развој одрживе пољопривреде. Пољопривредна инфраструктура је основа даљег развоја постојећих актера у овом сектору, али исто тако и новог ангажовања.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
------------	------------------------------------

Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере у планском периоду, општина ће : <ul style="list-style-type: none"> - извршити ископавање 35 дубинских водозахвата – бунара у функцији наводњавања у пољопривредној производњи - обезбеђивати приступ шумским и некатегорисаним путевима – одржавање насипањем на годишњем нивоу
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	10,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 2.3. Едукативне активности и подршка умрежавању пољопривредника	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља: Мера подразумева подршку развоју одрживе пољопривреде кроз организовање информативних активности, а све са циљем развоја одрживе пољопривреде и повећања њених ефеката кроз удруживање пољопривредника (оснивање гранских удружења, задруга и других облика организовања, подстицај развоја пољопривредних инкубатора и сл.). Информативне и едукативне активности односиле би се и на информисање пољопривредника о доступним подстицајима (конкурсима), пружање саветодавне и техничке помоћи приликом пријава на различите донаторске програме, едукацију о значају удруживања, презентацији примера добре праксе. Мера даје директан допринос остварењу постављеног циља, јер утиче на повећање знања и информисаности пољопривредника, и индиректно на повећање прихода од пољопривреде.	
Врста мере	Обезбеђење добара, пружање услуга и информативно едукативна мера
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере у планском периоду, општина ће : <ul style="list-style-type: none"> - подстаћи задругарство на територији општине и/или у сарадњи са општином Коцељева - информисање пољопривредника о доступним подстицајима (конкурсима), пружање саветодавне и техничке помоћи приликом пријава на различите донаторске програме, едукацију о значају - подршка удруживањима, презентацији примера добре праксе - унапредити континуирану сарадњу са саветодавном пољопривредном службом у Шапцу
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	6,000,000.00 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

Развојни правац: Комунална инфраструктура и заштита животне средине

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 3: Изграђен систем одрживог управљања отпадним водама на територији општине

Опис циља:

На територији општине сакуљање, пречишћавање и дистрибуцију воде спроводи Јавно комунално предузеће Извор. Питање отпадних вода је решено у врло малом проценту у контексту испуштања у канализационе системе (само 7,1% домаћинстава је прикључено на канализациону мрежу) нити је развијен систем пречишћавања отпадних вода.

Све ово доводи до бројних проблема, као што је загађење земљишта, малих водотокова и саме реке Саве. С обзиром да општина има озбиљан геотермални потенцијал и самим тим потенцијал за развој здравственог туризма, ово представља још једну од препрека. Укупна дужина изграђене канализационе мреже у општини се није мењала у протеклих 13 година. Наведени проблеми указују на то да је неопходан систем одрживог управљања отпадним водама, што уједно и представља приоритетни циљ општине.

Прва фаза јесте изградња пречистача отпадних вода у Владимирцима.

Друга фаза јесте студија изводљивости прикључења осталих насеља, односно могућности за решавање овог проблема у осталим насељима.

Када је реч о планским документима вишег реда, актуелна је национална Стратегија управљања водама до 2034. године, а која међу оперативне циљеве ставља пре свега смањење притиска на квалитет подземних вода, што као приоритет поставља изградњу канализационих система и примарних пречистача отпадних вода и уређење водотока, чему допринос дају и мере предвиђене у оквиру овог приоритетног циља.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 6 – Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарним условима за све	Поглавље 20. Животна средина 27.4. Управљање водама
Подциљ 6.3 – До краја 2023. унапредити квалитет воде смањењем загашења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материја	

Показатељ исхода 2022. (базни)	Показатељ исхода 2029. (циљни)
Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде – 10% <i>Извор податка (2022.): Општине и региони у Републици Србији, РЗС</i>	Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде – 25 % <i>Извор верификације податка: Општине и региони у Републици Србији, РЗС</i>
0% отпадних вода се безбедно пречишћава <i>Извор податка: Општине и региони у Републици Србији 2022, РЗС</i>	10 % отпадних вода се безбедно пречишћава <i>Извор верификације податка: Општине и региони у Републици Србији, Републички завод за статистику</i>
Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу – 7,1 % <i>Извор податка: Аналитички сервис ЈЛС</i>	Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу - 15 % <i>Извор верификације податка: Аналитички сервис ЈЛС</i>

Мера 3.1. Израда пројектне документације за пречистач отпадних вода

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља:

Изградњом пречистача отпадних вода даће се директан допринос очувања вода, земљишта, биљног и животињског света, целокупног биодиверзитета.

Такође, за насеља за које није оправдано повезивање на систем за пречишћавање отпадних вода због разуђености домаћинстава, потребно је размотрити алтернативе (природне

<p>пречистаче – повезивање групације домаћинстава) Општина је израдила план детаљне регулације за изградњу објекта постројења за пречишћавање отпадних вода у Владимирцима на катастарским парцелама бр. 52, бр. 53 и бр. 54, све у КО Владимирци и катастарским парцелама бр. 7/1, бр. 10 и бр. 67, све у КО Бобовик</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	<p>У циљу реализације мере у планском периоду, општина ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - израдити потребну пројектну документацију за реконструкцију канализације у насељу Владимирци - израдити пројекат пречистача отпадних вода за насеља Владимирци и Прово - израдити студију изводљивости за изградњу природних пречистача у селима – деловима села.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	20.000.000 RSD
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 3.2. Изградња недостајуће канализационе мреже	
<p>Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља: Изградњом недостајуће канализационе мреже смањиће се загађивање воде и земљишта које узрокују отпадне воде. Са уређеном канализационом мрежом повећаће се и број корисника исте. Потребно је израдити пројектно техничку документацију. Тренутно је прикључено 7,1% становништва Општине.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У циљу реализације мере у планском периоду, општина ће радити на изградњи канализационе мреже у складу са плановим вишег реда и планом реконструкције канализације у насељу Владимирци
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	100.000.000 RSD
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 3.3. – Изградња атмосферске канализације	
<p>Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља На подручју Општине не постоји систем за одвођење атмосферске канализације. Са изградњом истог спречиће се подизање нивоа подземних вода и лакше одвођење атмосферских падавина.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је израдити пројектно-техничку документацију, аплицирати за средства за изградњу и приступити изградњи.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	25.000.000 RSD
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 4: Обезбеђена и приуштива пијаћа вода за све становнике**Опис циља:**

Приоритетни циљ је да се обезбеди адекватно управљање и снабдевање безбедном и доступном пијаћом водом свих становника Општине. Реализација активности у оквиру овог циља треба да допринесе повећању покривености територије Општине квалитетним услугама водоснабдевања и рационалног снабдевања водом за пиће.

Снабдевање водом грађана општине налази се у оквиру делатности ЈКП "Извор".

Израђен је пројекат реконструкције водовода Риђаке-Владимирци-Скупљен у циљу прикључивања дела насеља Звезд и комплетног насеља Прово на водоводну мрежу.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 6 – Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарним условима за све	Поглавље 20. Животна средина 27.4. Управљање водама
Подциљ 6.1. До 2023 постићи универзалан и једнак приступ безбедној и приуштивој пијаћој води за све	
Подциљ 6.3 – До краја 2023. унапредити квалитет воде смањењем загашења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материја	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
81% становника Општине има приступ безбедној и приуштивој води Извор податка: Подаци о стању водоводне мреже (ЈКП Извор) и подаци РЗС	100 % становника општине има приступ безбедној и приуштивој води Извор верификације податка: ЈКП Извор

Мера 4.1. – Реконструкција / доградња водоводне мреже

Студијом процене стања постојећег водоводног суистема на територији Општине Владимирци (2018) дат је преглед стања водоводне мреже и предлози за унапређење са дефинисаним приоритетима. Општина је израдила Пројекат реконструкције водовода Риђаке-Владимирци-Скупљен у циљу прикључивања дела насеља Звезд и комплетног насеља Прово на водоводну мрежу. Реализацијом овог пројекта биће прикључено више од 90% становника на водоводну мрежу.

Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду општина ће: - извршити реконструкцију водовода Риђаке-Владимирци-Скупљен у циљу прикључивања дела насеља Звезд и комплетног насеља Прово на водоводну мрежу; - изградити бушотину и извршити реконструкцију водовода Владимирци-Брдарици за прикључење насеља Крнуле - изградити 5,4 km водоводне мреже 900 m Пејиновић –секундарна сеоска линија –2,5 km); - изградити секундарну линију 2 km Трбушац - изградити водоводну мрежу за насеље Бељин
Одговорна институција	Општина Владимирци

Процењена финансијска средства	300.000.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције, средства иностраних донтора
Мера 2.3. Обезбедити додатна изворишта и резервоаре воде	
С обзиром на нарастајуће потребе за водоснабдевањем и наводањем, обезбеђивање додатних изворишта и резервоара представља једну од мета адаптивног одговора на промене климатских услова. У општини постоји природна мини водоакмулација Вукошић (Бара Вукошић). Израђен је План детаљне регулације у циљу обезбеђивања зоне око планиране вишенаменске водоакмулације. Општина сукцесивно откупљује проиватно земљиште у зони плана.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду општина ће: - извршити испитивање бунара на Стопарцу – у Каони у циљу Повезивања дела Белотића, Козарица, Мровска и Каона - откуп преосталог земљишта у зони водоакмулације Вукошић
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, Републичке институције

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 5: Успостављање система одрживог управљања отпадом

Опис циља:

Успостављање система одрживог управљања отпадом је директна подршка одрживом развоју општине Владимирци. Контролом настајања отпада смањиће се утицај продукције отпада на животну средину, побољшати ефикасност ресурса, омогућити правилан ток отпада до његовог коначног одлагања на регионалну депонију, стимулисати инвестирање и максимизирати економске могућности које настају из отпада.

Општина је 2021. године израдила Локални план управљања отпадом 2021-2031, који је усклађен са Регионалним планом управљања отпадом за 11 градова и општина Колубарског региона за период од 2019-2029 године.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим	Поглавље 27: Животна средина и климатске промене
Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње	
Подциљ 11.6. До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, са посебном пажњом на квалитет ваздуха и управљање отпадом на општинском и другим нивоима	
Подциљ 12.5. До краја 2030. значајно смањити генерисање отпада тако што ће се спречавати или смањивати његово генерисање, односно тако што ће се отпад прерађивати и поново употребљавати.	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Обим сакупљања комуналног отпада је 20%	Обим сакупљања комуналног отпада је 100%
Број неуређених дивљих сметлишта - 21 Извор податка: Општинска управа	Број неуређених дивљих сметлишта - 0 Извор верификације податка: Општинска управа
Број извршених контрола или надзора мера поступања са отпадом у складу са Законом о управљању отпадом - 30 годишње Извор податка: Општинска управа	Број извршених контрола или надзора мера поступања са отпадом у складу са Законом о управљању отпадом - 30 контрола у циљу праћења да нема нових депонија Извор верификације податка: Општинска управа
Процент рециклаже на територији - 0 (разврставање отпада по фракцијама) Извор податка: Општинска управа	Процент рециклажа на територији - 10 тона (разврставање отпада по фракцијама) Извор верификације податка: Општинска Управа
Примарна селекција по домаћинствима 0 тона годишње Извор податка: Општинска управа	Примарна селекција по домаћинствима 500 тона годишње Извор верификације податка: Општинска управа
Број компостишта 0 Извор податка: Општинска управа	Број компостишта минимум 1 Извор верификације податка: Општинска управа

Мера 5.1. Покрити 100% становника системом одрживог управљања отпадом	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Мера доприноси циљевима остваривању циљева Локалног плана управљања отпадом за период 2021-2031.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду општина ће: <ul style="list-style-type: none"> - набавити и расподелити канте од 120 -140l., за сакупљање отпада у индивидуалним домаћинствима; - заменити и прерасподелити постојећих контејнера од 1,1 m³ у градским језгрима; - припремити план територијалног проширења активности ЈКП-а и одређивање локација за постављање контејнера за сакупљање отпада у свим насељима; - израдити смернице за проширење сакупљања комуналног отпада у сеоским подручјима и развијање нивоа свести јавности у селима; - набавити нова возила за проширење сакупљања комуналног отпада и унапређење рада ЈКП-а - Развити систем за финансирање управљања отпадом на локалном нивоу
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, ресосно министарство, средства иностраних донатора/донације

Мера 5.2. Подизање свести грађана и изградња компостишта	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Изградња компостишта имала би изузетно висок допринос приоритетном циљу, с обзиром да је општина доминантно рурално подручје и да је велики потенцијал пољопривредног отпада. Компостишта тренутно не постоје на подручју општине. Општина планира изградњу рециклажног дворишта који ће садржати и компостиште. Такође, кроз различите кампање потребно је радити на подизању нивоа свест и смањењу загађења на пољопривредном земљишту, потпуној минимизацији удела органског отпада на депонији и сметлиштима, и побошљање квалитета земљишта на којима се производи исхрана.	
Врста мере	Информативно-едукативна мера
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које ће бити предузете: - Израда пројеката којима ће се аплицирати код различитих извора финансирања за пилот подручја за изградњу компостишта, акције и кампање у циљу едукације и подизања свести заједнице. - Изградња/набавка компостишта у оквиру рециклажног дворишта/центра
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	36,000,000
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, ресорна министарства, донације
Мера 5.3. – Контрола одлагања на дивља сметлишта	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Поставком видео надзора на стално настајућим сметлиштима, табли упозорења и др. очекује се потпуно минимизирање количине смећа на дивљим сметлиштима на целој територији општине. У циљу давања доприноса постављеном приоритетном циљу, општина ће поставити видео надзор на неколико локација за које се укаже потреба, и исто тако табле упозорења свуда где је сметлиште очишћено и где се евидентира да поново настаје.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести су: набавка и постављање видео надзора на 10 локација, камера и повезивање истих са надлежном службом (са уређајем комуналног инспектора)
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	3.000.000 динара
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, министарство надлежно за животну средину, донације
Мера 5.4. Примарна сепарација и рециклажа	
Не врши се примарна сепарација нити рециклажа. Део амбалажног отпада издвоји се од стране неформалних сакупљача директно на депонији и предаје даље. Изградњом рециклажног дворишта и обезбеђењем услова за разврставање отпада на месту настајања смањиће се притисак на депонију Бобовик за око 300 тона годишње.	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које су потребне за реализацију ове мере су: - Успоставити систем одвојеног сакупљања, поновног коришћења и рециклаже отпада изградњом рециклажног дворишта и постављање контејнера за селективно

	сакупљање рециклабилног отпада – зелених острва, у урбаном језгру и контејнери од 1,1 m ³ у осталим деловима града и за свако индивидуално домаћинство по две канте од 120 – 140 l., једна за сакупљање рециклабилног отпада
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, министарство надлежно за животну средину, донације
Мера 5.5. Санација и рекултивација општинске и других депонија	
До активирања регионалне депоније Каленић, неуређена у Бобовику општинска деонија ће бити активна. Након изградње регионалне депоније, пристипило би се санацији и реконструкцији општинске депоније. За Насеље Крнић израђен је пројекат санације и рекултивације депоније. Ова мера има изузетно висок утицај и допринос остваривању приоритетног циља	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Активности које је потребно спровести: - Очистити сва дивља сметлишта и депоније (није укључена општинска депонија у Бобовику, јер је условљена изградњом регионалне депоније Каленич) - извршити санацију и рекултивацију депоније у Крнићу, - прикључити се на регионалну депонију, израдити пројекат санације и рекултивације општинске депоније и приступити радовима.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	3.000.000 (израда пројеката) Санација и рекултивација 50.000.000
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, министарство надлежно за животну средину, средства иностраних донатора

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 6: Унапређена енергетска ефикасност и смањена потрошња енергије

Опис циља:

Општина Владимирци недовољно користи обновљиве изворе енергије, низак је степен енергетске ефикасности јавних објеката, као и уштеда енергије. Лед јавна расвета је уведена и сукцесивно се уводи у насељима. Општина је израдила пројекат реконструкције јавне расвете, односно замене соларним сијалицама. Реализацијом овог пројекта ће бити постављено ново ЛЕД осветљење у свим насељеним местима у Општини, чиме ће се добити боља и ефикаснија расвета, значајно смањити издаци за електричну енергију и орджавање јавног осветљења, остварити значајно смањење загађености ваздуха кроз емисије CO₂. Мере које је потребно предузети за испуњење циља односе се пре свега на смањење потрошње енергије јавних објеката, као и уштеде код домаћинстава.

У наредном периоду се очекује усвајање Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2050. и програма остваривања Стратегије. Тренутно је актуелна Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. са пројекцијама до 2030. која указује на значај система енергетског менаџмента на нивоу локалних самоуправа, директној сарадњи са грађанима и улози када је реч о мотивацији и промоцији рационалног коришћења енергије.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 7 - Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све	Поглавље 15. Енергетика
7.1. До 2030. обезбедити универзални приступ економски прихватљивим, поузданим и модерним енергетским услугама	
7.2. До 2030. значајно повећати удео обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
50% уведене расвете Извор податка: Општинска управа	80 % уведене енергетски ефикасне расвете Извор верификације податка: Општинска управа
Нема прецизне евиденције о домаћинствима која користе обновљиве изворе Извор податка: Општинска управа	Постоји прецизна евиденција о домаћинствима која користе обновљиве изворе Извор податка: Општинска управа
Издвајање из буџета за подстицаје енергетској ефикасности по домаћинству – 0% Извор податка: Буџет општине	Издвајање из буџета за подстицаје енергетској ефикасности по домаћинству – 0,5% Извор податка: Буџет општине

Мера 6.1. Унапређена енергетска ефикасност и повећање коришћења ОИЕ	
<p>Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља</p> <p>Општина нема систем даљинског грејања нити има инфраструктуру за коришћење природног гаса. Такође, геотермални потенцијал није искоришћен.</p> <p>Општина је користила подстицаје државе за додељивање средстава приватним објектима за мере подршке енергетске ефикасности. С обзиром да већина објеката (кућа) је стара око три деценије, значајно ће се допринети ефикасној и рационалној потрошњи енергије.</p> <p>Припремне фазе за коришћење потенцијала геотермалне енергије ће допринети у каснијој фази, пуном икоршћењу у складу са планираним наменама.</p> <p>Реконструкција јавне расвете и постављање соларног система на изворише Риђаке, ће директно допринети повећању коришћења енергије из ОИЕ.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	<p>Активности које је потребно спровести:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изградња геотермалне бушотине (веза са мером 1.5) и припрема планова за коришћење геотермалне енергије за грејање јавних објеката и делова насења у варошици Владимирци; - Етапно извођење идејног пројекта расветом на соларну енергију (набавка расвете на соларну енергију и уграђивање расвете у насељима и/или деловима насеља где није уведена лед расвета); - увођење соларних система на изворишту Риђаке; - подстицаји домаћинствима за санацију стамбених објеката (замена столарије) и адекватна изолација објекта. - Спровођење мера енергетске ефикасности на јавним објектима – реконструкција дома у Крнићу - замена система за грејање јавних објеката (котлова) у општини, у 3 школе и дому

	зравља.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	128.000.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, средства иностраних донатора

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 7: Унапређен систем саобраћајне инфраструктуре и уређење јавних површина (тротоара)

Опис циља:

Приоритетни циљ подразумева обезбеђење квалитетне саобраћајне инфраструктуре у контексту унапређења квалитета живота локалног становништва и доприноса социо-економском развоју. Обезбеђењем савремене саобраћајне инфраструктуре повећава се безбедност учесника у саобраћају, одрживост и доступност транспорта кроз одржавање квалитетне путне мреже и адекватне саобраћајне сигнализације. На подручју општине је асфалтирано 140 km саобраћајница у насељеним местима док је 60 km потребно уредити и асфалтирати. Годишње се асфалтира око 10 километара просечно, тако да је очекивано до краја планског периода да се асфалтира недостајућих 60 километара. Такође, потребно је уредити на јавним површинама, као што су на пример гробља у свим насељеним местима код којих је потребно уређење.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација	Поглавље 14: Транспортна политика
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим	
11.2. До краја 2030. омогућити приступ безбедним, јефтиним, приступачним и одрживим транспортним системима за све, унапређујући безбедност на путевима, пре свега проширивањем обима јавног превоза, уз обраћање посебне пажње на потребе оних који се налазе у рањивим ситуацијама, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Процент становништва које има приступ уређеним саобраћајницама – 80% Извор података: Оптинска управа	Процент становништва које има приступ уређеним саобраћајницама – 100% Извор података: Оптинска управа

Мера 7.1. Изградња нових саобраћајница	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Годишње се асфалтира око 10 километара просечно, тако да је очекивано до краја планског периода да се асфалтира недостајућих 60 километара.	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода спровести следеће активности: - асфалтирање просечно 10 km преосталих неасфалтираних општинских путева. - реконструкција деоница регионалног пута државни пут који пролази кроз Матијевац – до 2 km – до 2026 - реконструкција деонице регионалног пута кроз Владимирци – Лојаница - Црвена

	кафана и деонице Звезд - Прово - реконструкција улица у Владимирцима – редовно одржавање - вршити редовно одржавање осавремењених путева.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, средства иностраних донатора
Мера 7.2. Уређење јавних површина	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Врста мере	Обезбеђење добара
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода спровести следеће активности: - уређење 800 м тротоара у улици Бибе Карановића - поред аутобуске станоице до пословне зоне - шумљавање простора код Дома ученика – повезивање зоне са парком - успоставити расвету где је потребно на сеоским гробљима.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, донације

Остале Мере у оквиру развојног правца “Комунална инфраструктура и заштита животне средине”

Мера 7.3. Решавање проблема напуштених животиња	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Општина има велики проблем са напуштеним животињама. Потписивањем Уговора са фирмом која ће вршити стерилизацију напуштених животиња допринеће се смањењу ове популације.	
Врста мере	Пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода смањити за 20% број напуштених животиња.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци
Мера 7.4. Проширивање сеоских гробаља	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Проблем недовољних површина у 5 месних заједница ће бити решено до краја планског периода.	
Врста мере	Обезбеђење добара
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода откупити парцеле у приватном власништву и обезбедити пренамену земљишта
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци

Развојни правац – Друштвени развој

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 8: Унапређење услуга за грађане, развој социјалних услуга за становништво, са акцентом на рањиве групе становништва

Опис циља:

Кроз улагање у нову управну зграду и креирање јединственог управног места, унапредиће се услуге грађанима.

Општина тежи да мањи депопулацију насеља владимирци и исто тако и помогне социјално угроженим категоријама, па је до краја планског периода планирана помоћ у виду материјалних добара.

Кроз улагање у здравствену и социјалну инфраструктуру обезбедиће се боља доступност правима и услугама социјалне и здравствене заштите, унапредиће се квалитет и ефикасност услуга у овим областима, развој популационе политике и унапредити здравље становништва. Такође, мерама подршке за успостављање домаћинства у насељу Владимирци, систематски ће се радити на депопулацији овог насеља, односно на насељавању.

Локална самоуправа финансира услугу помоћи у кући (геронто-домаћице) за помоћ особама у старачким домаћинствима око спремања куће, кувања, набавке хране и лекова, плаћања рачуна. Такође, локална самоуправа је Центру за социјални рад је поверила и финансирала послове личног пратиоца детета. Центар за социјални рад обавља делатност за коју је основан у релативно задовољавајућим условима рада у погледу простора и опреме, с тим што објекат нема прилагођен прилаз за особе са инвалидитетом, простор за пријемну канцеларију и простор за обављање виђења детета у контролисаним условима. Када је реч о услугама, недостаје услуга: породичног саветник и док је помоћ у кући обезбеђена донаторским средствима до краја планског периода. Посебан проблем представља неадекватно збрињавање старих лица. Општина препознаје потребу за развој услуге- хранитељство за одрасле.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
1.3. Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030 постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих	19. Социјална политика и запошљавање

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Услуга које нису континуирано и на одржив начин обухваћене социјалном заштитом: геронтодомаћице, саветовалиштва и терапијски рад са децом на хранитељству и са проблемима у понашању, услуге саветовалиштва за брак и породицу, услуге дневног боравка, услуге смештаја у прихватилиште, услуга становања уз подршку, услуга персоналне асистенције <i>Извор податка: ЦСР</i>	Континуирано се пружају услуге: геронтодомаћице, саветовалиштва и терапијски рад са децом на хранитељству и са проблемима у понашању, услуге саветовалиштва за брак и породицу, услуге дневног боравка, услуге смештаја у прихватилиште, услуга становања уз подршку, услуга персоналне асистенције, услуга хранитељства за одрасле. <i>Извор верификације податка: ЦСР</i>
Издавање из буџета за социјалну заштиту <i>Извор податка: Завршни рачуни општине</i>	Издавање из буџета за социјалну заштиту <i>Извор податка: Завршни рачуни општине</i>

Мера 8.1. Решавање стамбених потреба социјално угрожених или породица / лица које желе да се настане у насељу Владимирци	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Мера обухвата доделу 5 ари плаца и 500.000 РСД у материјалу за чиме се даје значајан допринос остварењу циља пружања социјалне подршке свим грађанима	
Врста мере	Обезбеђење добара

Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Континуирана подршка до краја планског периода – 5 ари плаца и 500.000 РСД у грађевинском материјалу
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	6.000.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци
Мера 8.2. Континуирано и одрживо пружање услуга социјалне заштите	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
<p>Мера подразумева обезбеђење услуге геронтодомаћица чиме се пружа помоћ старим лицима која живе у самачким домаћинствима; услуге саветовалиштва и терапијског рада са децом на хранитељству и са проблемима у понашању која обухвата помоћ деци у адаптацији и решавању развојних, психичких проблема и проблема насталих у функционисању са средином; помоћ брачним паровима, и породици у целини ради превазилажења насталих проблема; кроз услугу дневног боравка корисници у организованом окружењу, и уз потребни надзор, задовољавају развојне потребе, стичу и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност ради развоја самосталности, социјалних, сазнајних и других важних функција; услуге смештаја у прихватилиште - помоћ деци, младима и одраслим жртвама насиља у породици, злостављања или занемаривања, трговине људима, без пратње и у различитим кризним ситуацијама, којима је потребан привремени смештај и процена потреба ради упућивања на коришћење других услуга; задовољавање основних потреба појединца или породице којима је потребно неодложно осигурати безбедност у кризним ситуацијама; услуга становања уз подршку - помоћ лицима између 15-26 година која по престанку смештаја у установама социјалне заштите и хранитељским породицама не могу да се врате у биолошку или сродничку породицу, а нису способна за самосталан живот; услуге персоналне асистенције - помоћ индивидуалне практичне подршке која је кориснику неопходна за задовољавање личних потреба и укључивање у образовне, радне и друштвене активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и пружање услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Потребно је обезбедити материјална средства и обезбедити пружаоце услуга Израдити програм (пројекат) дневног боравка за стара лица са којим се може конкурисати за иностране донације или код ресорног министарства
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, ресорно министарство
Мера 8.3. Унапређење доступности услуга свим грађанима	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
<p>Општина ће изградити нову управну згради уи успоставити јединствено управном место. Све то има за циљ да унапреди доступност услугаза све грађане. Такође, потребно је унапредити сај општине и учинити га приступачним и за следе и слабовиде.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода: - изградити нову управну зграду - успоставити јединствено управно место - унапредити сајт општине
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	25.600.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 9: Побољшане здравствене услуге, квалитет и доступност становништву

Опис циља:

Дом здравља Владимирци као здравствена институција из реда установа основне, амбулантно-поликлиничке делатности, спроводи мере примарне здравствене заштите на територији општине Опово. Годишње се у овој установи обави око 75.000 лекарских прегледа. Ради обезбеђивања доступне здравствене заштите, организоване су здравствене амбуланте у насељима Дебац, Прово и Каона, док два дана у недељи лекар и медицинска сестра долазе у насеља Белотић, Драгојевац, Јаловик и Крнић. Објекти су малог капацитета, релативно у добром грађевинском стању, али слабе опремљености. Дом здравља поседује 3 санитарска возила.

Дом здравља обавља здравствену делатност у следећим областима: општа медицина, здравствена заштита жена, здравствена заштита деце са амбулантном логопеда и развојним саветовалиштем, стоматолошка здравствена заштита са зуботехничком лабораторијом, хитна медицинска помоћ са санитарским визилима, кућно лечење и здравствена нега, лабораторијска дијагностика, рентген дијагностика, ултрасонографија, интернисте, саветовалиште за дијабетес, медицинско снабдевање, административно-управна служба и служба техничког одржавања.

План јавног здравља је израђен 2019. године за период 2019-2025 и није јавнодоступан. Дом здравља нема свој сајт.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација	Поглавље 28: Заштита потрошача и заштита здравља

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Слаба опремљеност објеката за здравствену заштиту <i>Извор: Општинска управа</i>	Боља опремљеност објеката за здравствену заштиту <i>Извор: Општинска управа</i>
Не постоји сајт дома Здравља Владимирци са потребним информацијама за кориснке здравствене заштите	Постоји сајт дома Здравља Владимирци са потребним информацијама за кориснке здравствене заштите
Нису доступна јавна документа	Доступна су јавна документа

Мера 9.1. Побољшање услова рада дома здравља и здравствених станица	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Према подацима из Плана Јавног здравља до 2025. године, број пацијената на једног лекара је изнад просека за Републику Србију. Дом здравља Владимирци са подручним станицама је потребно осавременавати у складу са потребама становништва. Систем грејања је у прилично лошем стању, а континуирано опремање медицинском опремом и ресурсима треба да прати потребе локалног становништва.	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће у планском периоду: - извршити замену система за грејање у Дому здравља Владимирци (веза са мером 6.1), - настојати да изврши опремање дома здравља и здравствених станица – етапно – потребним ресурсима.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Ресорна институција, општина
Мера 9.2. Континуирано обезбеђивање услуга превентивних прегледа и информација за	

кориснике здравствене заштите	
<p>Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља</p> <p>Према резултатима анкете која је рађена за потребе израде Плана Јавног здравља до 2025. године, у вези са доступности информација из дома здравља пацијентима веома мало пацијената је упознато са доступношћу информација, већина није сигурна да може путем телефона и интернета да добије корисне информације и савете. Грађани сматрају да не могу да добију информације о резултатима рада или не знају да ли могу да добију исте.</p> <p>Активности на унапређењу здравља спроводе се путем здравственог васпитања и промоција у заједници. Поред здравственог сектора, у општини Владимирци значајно учешће у промоцији здравља и превенцији болести спроводи Црвени крст Владимирци. Акцијама, кампањама, едукацијом и нарочито вршњачком едукацијом, покривене су скоро све теме у циљу превенције. Обезбеђивање континуитета оваквог начина здравственог васпитања је кључно за подизање квалитета јавног здравља у локалној заједници.</p>	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	У планском периоду потребно је: - израдити сајт Дома здравља са релевантним информацијама за све грађане, и прилагођен и осетљивим групама становништва. - обезбеђивање континуитета превентивних прегледа - обезбеђивање континуитета едукације и вршњачке едукације - израда Плана јавног здравља за период 2026-2031
Одговорна институција	Општина Владимирци, Завод за јавно здравље Шабац
Процењена финансијска средства	
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, ресорно министарство

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 10: Унапређен систем пружања образовних услуга

Опис циља:

Предшколска установа у Владимирцима отворена је 1979. године, а 1982 проширена са објектом у Дебрцу. Фондација Новак Ђоковић и СО Владимирци омогућили су изградњу објекта у Јаловику који од 2016. године ради под називом вртић „Лоптица“ а од 2017 адаптиран је уступљен школски стан у простор за боравак деце и реализацију васпитно образовног рада у Прову које је највеће насеље после Владимираца.

Општина се суочава са смањењем становништва па у складу са тим и потребе за новим просторима су условљена бројем деце предшколског узраста, али и школског.

Школе и подручна одељења су опремљена за рад, но ипак не на жељеном нивоу.

Општина ће планирати опремање школа и подручних одељења кроз Акционе планове (2024-2026 и 2027-2029).

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 3. Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућност целоживотног учења за све	Поглавље 26: Образовање и култура
Циљ 2: До краја 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању, како би се припремили за основно образовање	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Обухват деце јасленог узраста 15 % <i>Извор податка: ДевИнфо, РЗС</i>	Обухват деце јасленог узраста 23% <i>Извор податка: ДевИнфо, РЗС</i>
Обухват деце вртићког узраста 35,4 % <i>Извор податка: ДевИнфо, РЗС</i>	Обухват деце вртићког узраста 47% <i>Извор верификације: ДевИнфо, РЗС</i>
Недовољно капацитета у ОШ Прово <i>Извор података: Општинска управа</i>	Довољно савремених капацитета у основној школи у Прову <i>Извор верификације: Општинска управа</i>
Лоше стање објеката и недовољно адекватна опремљеност школа <i>Извор податка: Општинска управа</i>	Унапређено стање објеката и боља опремљеност школа <i>Извор податка: Општинска управа</i>

Мера 10.1. Побољшање услова у образовним установама ради задовољења потреба деце свих узраста	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља Изградњом недостајућих капацитета и унапређењем постојећих, осавремењавањем наставног процеса потребним ИТ ресурсима, као и реконструкцијом спортских терена директно ће се допринети унапређењу система образовања.	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће до краја планског периода извршити следеће активности: - Изградња ОШ у Прову, - Израда плана за реконструкцију школе у Каони и реконструкција школе, - реконструкција физкултурне сале у Посавотамнавској средњој школи, - опремање основних школа и подручних јединица према потребама савременом информационо-комуникационом технологијом, - Обезбеђење адекватног превоза ученика из сеоског подручја за ваннаставне активности,
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	180.000.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, средства иностраних донатора

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 11: Подигнут квалитет културних садржаја и услуга установа културе на територији општине

Опис циља:

Приоритетни циљ попут подизања квалитета културних садржаја и услуга установа културе на територији општине произилази из бројних проблема са којима се Општина суочава, као што су: лоше стање Домова културе у насељеним местима, односно евидентно ннекоришћење истих, слаб квалитет слободног времена младих. Иако је завидан број културних манифестација које се одржавају на подручју општине, културна понуда се не шири. Из наведених разлога потребно је спровести одговарајуће мере које ће допринети постизању приоритетног циља и побољшању културног живота становника општине.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним,	Поглавље 26:

прилагодљивим и одрживим	Образовање и култура
Подциљ 11.4: Појачати напоре да се заштити и обезбеди светска културна и природна баштина	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Издавања из буџета општине за област културе је 2-3% <i>Извор податка: Завршни рачуни Општине</i>	Издавања из буџета општине за област културе је 3,5% <i>Извор верификације: Завршни рачуни Општине</i>
Не постоје адекватни подаци о стању и наменама некоришћених домова културе и насељима <i>Извор податка: Општина</i>	Постоје адекватни подаци о стању и наменама некоришћених домова културе и насељима <i>Извор податка: Општина</i>

Мера 11.1. Реконструкција и опремање објеката установа културе	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Домови културе у насељеним местима су у лошем стању и без адекватне намене, па че улагања у реконструкцију и стављање у функцију значајно допринети побољшању квалитета слободног времена.	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће у планском периоду реализовати следеће активности: - опремање дома културе у Владимирцима са седиштима, расветом и мултимедијалном опремом - извршити санацију крова у дому културе у Јаловику Осим наведеног, општина ће размотрити намене осталих домова културе и потребе за адаптацију и намену.
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	10.000.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, ресорно министарство, средства ЕУ и других међународних донатора, фондови
Мера 11.2. Осавремењавање презентације културних садржаја	
Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља	
Савремени начин презентације културног добра јесте мултимедијални инфо пулт где се на више језика посетиоци могу информисати и културним добрима/културном добру.	
Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина би требало до краја планског периода да постављање мултимедијалног инфопулта и набавка опреме за дигитализацију и е-каталог
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	1.100.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, средства ЕУ и других међународних донатора, фондови

ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ 12: Унапређење постојећих спортско – рекреативних капацитета на територији општине

Опис циља:

Општина Владимирци има 14 спортских терена на 13.058 m². У оквиру У оквиру школског дворишта матичне школе у Владимирцима налазе се спортски терени за фудбал, рукомет и одбојку.

У оквиру планираног бањског комплекса планирана је изградња спорско-рекреативног центра за који ће општина до краја планског периода израдити пројекта.

Такође, водоакмулација Вукошић има значајан потенцијал за спорско рекреативне активности.

Веза – ЦОР/Подциљеви Агенда 2030	Веза – преговарачка поглавља са ЕУ
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим	
Подциљ 11.4: Осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама	

Показатељ исхода 2023	Показатељ исхода 2029
Спортски терени у селима су у неадекватном стању <i>Извор података: Општина</i>	Реконструисана 3 спортска терена <i>Извор верификације: Општина</i>

Мера 12.1. Реконструкција постојећих спортско-рекреативних терена у насељима и планирање нових

Начин на који мера доприноси остваривању приоритетног циља

Општина Владимирци има 14 спортских терена на 13.058 m². У оквиру У оквиру школског дворишта матичне школе у Владимирцима налазе се спортски терени за фудбал, рукомет и одбојку.

До краја планског периода планирана је реконструкција овог терена као и још два у другим насељима.

Врста мере	Обезбеђење добара и услуга
Опис / активности које је потребно спровести за реализацију мере	Општина ће у планском периоду реализовати следеће активности: - изградња и реконструкција спортских терена (у ОШ у Владимирцима, Јаловику и Белотићу) - израда пројекта за комплекс спортско рекреативних садржаја у зони будућег бањског комплекса
Одговорна институција	Општина Владимирци
Процењена финансијска средства	9.650.000 РСД
Потенцијални извор финансија	Општина Владимирци, средства ЕУ и других међународних донатора, други фондови

6. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање

У оквиру овог поглавља представљен је механизам улога, одговорности као и календар активности када је реч о процесу праћења спровођења, извештавања и вредновања усвојеног Плана развоја општине Владимирци. Наведени процес се спроводи у циљу повећања ефикасности у спровођењу и повећању вероватноће остваривања приоритетних циљева.

Праћење спровођења

Праћење спровођења је континуирана активност, која се спроводи свакодневно током године. За потребе спровођења Плана развоја општине креиран је институционални оквир са два основна нивоа структуре, а то су:

- координационо тело (доносиоци одлука унутар локалне самоуправе) и
- носиоци мера дефинисани у оквиру Плана.

Наведена структура врши праћење остваривања приоритетних циљева по учинцима, одступања тј. разлику уколико постоји, доноси одлуке за превазилажење насталих одступања, изазова и проблема када је реч о постизању учинака.

Координационо тело има координатора чија улога је прикупљање информација о спровођењу мера и одржавање континуиране комуникације, пре свега између координационог тела и носиоца мера, детектовање проблема и давање препоруке за решавање истих, праћење усаглашености средњорочних планова институција са мерама у Плану развоја, припрема материјале, извештава координационо тело, и обавља административно-техничке послове.

План развоја се спроводи путем средњорочног плана, тј. средњорочни план је алат за операционализацију. Спровођење се врши тако што се подаци прикупљају за сваку од активности у оквиру мера. Процес прикупљања и обраде података у вези са реализацијом појединачних активности у оквиру сваке од мера, као и података о остваривању конкретних показатеља (за мере и циљеве) је одговорност руководиоци одељења, у складу са надлежностима. Подаци се прикупљају из различитих примарних и секундарних извора (дефинисани обрасци за прикупљање од носиоца мера, званична статистика, анкете/упитници по потреби).

Вредновање

Вредновање је утврђивање степена промене који је настао спровођењем мера из Плана развоја и степен достизања приоритетних циљева, а спроводи се периодично. Вредновање се врши на основу података добијених од руководиоца одељења, органа и организација одговорних за спровођење мера, али и података добијених из званичних статистичких база. Утврђивање степена настале промене спровођењем плана развоја треба да укаже на потенцијалну потребу преиспитивања и унапређења (ревизије) Плана развоја. Вредновање се може вршити интерно и екстерно. Уколико се врши интерно неопходно је формирати посебну комисију. Екстерним путем вредновање се може извршити ангажовањем спољних независних консултаната који ће тај поступак спровести.

Извештавање

Извештавање се реализује кроз извештавање о спровођењу средњорочних планова, извештавајући на тај начин и о спровођењу Плана развоја. У периоду спровођења Плана развоја, општина ће израђивати две врсте извештаја, а то су:

- годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја
- трогодишњи извештај о постигнутим учинцима Плана развоја

Узимајући у обзир чињеницу да ће општина средњорочни план израђивати током 2023. године, а за период 2024-2026., први извештај о спровођењу средњорочног плана биће израђен у марту 2025. године за претходну годину, чиме ће бити израђен и извештај о спровођењу Плана развоја. Први извештај о постигнутим учинцима Плана развоја биће израђен у првом кварталу 2025. а најкасније до јуна наведене године, за претходни трогодишњи период.

Предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја утврђује Општинско веће и исти подноси Скупштини општине (најкасније у року од шест месеци од истека трогодишњег периода спровођења). Након усвајања извештаја о учинцима Плана развоја, Општинско веће, као и Скупштина Општине, могу утврдити потребу за спровођењем ревизије Плана развоја, уз образложење разлога за ревизију. У случају утврђивања потребе, поступак ревизије Плана развоја биће спроводен по истој процедури која је дефинисана и за усвајање Плана развоја.

Када је реч о конкретним именованима односно формализацији структуре са спровођење Плана развоја, исто ће бити спроведено након усвајања средњорочног плана. До тог момента, структура за праћење спровођења плана развоја биће интегрисана са структуром задуженом за програмско буџетирање.

Коришћена литература и извори

Буџети општине и завршни рачуни за 20147, 2018, 2019, 2020, 2021 и 2022. годину, Општина Владимирци

Ђукић З, Ђорђевић С. и сар, (2022): Програм заштите животне средине општине Владимирци од 2022-2032, Општина Владимирци

Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 87/2018

Локални план управљања општом општине Владимирци за период 2021-2031, Општина Владимирци, 2021

Локални акциони план запошљавања општине Владимирци за период 2021-2023, Општина Владимирци

Општине и региони у Републици Србији 2017, Републички завод за статистику

Општине и региони у Републици Србији 2018, Републички завод за статистику

Општине и региони у Републици Србији 2019, Републички завод за статистику

Општине и региони у Републици Србији 2020, Републички завод за статистику

Општине и региони у Републици Србији 2021, Републички завод за статистику

Општине и региони у Републици Србији 2022, Републички завод за статистику

Основа газдовања шумама за газдинску јединицу „ПОСАВЉЕ“ за период од 2017. до 2026.године ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, <https://upravazasume.gov.rs/wp-content/uploads/2018/08/GJ-POSAVLJE-tekstualni-deo-Srbijavode-.pdf>

Оперативни план одбране од поплава општине Владимирци за 2021. годину, општина Владимирци

План јавног здравља *општине Владимирци за 2019-2025. Године, Општина Владимирци, 2021*
Просторни план Општине Владимирци, концепт плана, 2012

План детаљне регулације „Бање Владимирци“ у Владимирцима, Нацрт, 2018.

Правилник о организацији и систематизацији радних места у општинској управи, 2023

Први резултати пописа становништва 2022, Републички завод за статистику

Процена ризика од катастрофа општине Владимирци, Општина Владимирци, 2022

Студија процене стања постојећег водоводног система на територији општине Владимирци, 2018
Грађевински факултет Универзитета у Београду, радна верзија

Интернет извори и базе података

Аналитички сервис ЈЛС, Републички секретаријат за јавне политике
<https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

ДевИнфо база, Републички завод за статистику

<https://www.ekapija.com/news/3200638/opstina-vladimirci-dobija-banjski-kompleks-po-ugledu-na-slovenacke-terme-u-planu>

<https://tovladimirci.rs/>

